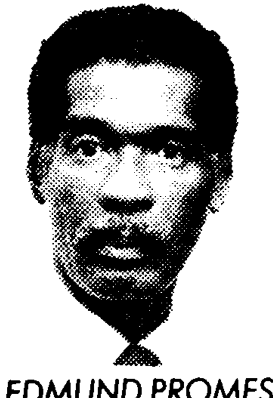
VANDAAG

NED.ANTILLEN
* Promes: Vertrouwen in rechterlijke macht doorslaggevend p.3
* Regatta-koorts reeds voelbaar p.7

SPORT
* Kasparov nog maar half punt af van prolongatie titel p.6

EDMUND PROMES
...kritiek...

ARUBA
* Ziekenwagens niet rijvaardig p.1
* Vragen over benoeming Merkies bij DOW p.5

INTERNATIONAAL
* Dodenlijst van Brunswijk ontdekt p.1

Preke: **Oehlers en McWilliam: beter hier met thee dan op de koffie in Cuba!**

Amigoe

103E JAARGANG — NO.: 229

ZATERDAG 4 OKTOBER 1986

Nieuws in vogelvlucht

KAMPALA — In de Ugandese burgeroorlog zijn in noord Uganda zeker 88 rebellen gedood. In de afgelopen nacht zijn er talrijke arrestaties verricht onder leden van een pro-Westerse groep, onder wie ook de Ugandese Energie- minister Kayiira, zo verluidt in Kampala. Het NRA-verzet heeft donderdag vergeefs geprobeerd een kazerne op 15 km van de districts- hoofdstad Kithum te overvallen. Volgens Uganda biedt Sudan onderdak aan de rebellen.

*****

TEHERAN — Teheran meldde het eind van de donderdag begonnen ontvoering van de 2 secretaris van de Syrische ambassade El Mahmoud. Hij werd vrijdagavond vrijgelaten en was in goede gezondheid. Een Iraanse ballingengroep zegt de man ontvoerd te hebben. Volgens de Iraanse oppositie is het gebeurd met medeweten van de Iraanse regering. Teheran zag er een CIA- actie in.

*****

WASHINGTON — VS- president Reagan is al tevreden als de ontmoeting met de SU- leider Gorbatsjov in IJsland tot een beter wederzijds begrip leidt. Hij is niet bereid een akkoord te tekenen over een verbod op kernproeven. In Moskou was geruchten dat de 2 leiders het raamwerk zouden kunnen schetsen voor zo'n akkoord. De journalist Daniloff wiens aanhouding in Moskou de VS-SU- top op de tocht zette wil graag de bijeenkomst van IJsland verslaan. Het Greenpeace- schip Sirius is tijdens de mini- top in Reykjavik als teken van hoop op vooruitgang in de richting van het afschaffen van kernwapens.

*****

AMSTERDAM — De dollar zakte in Amsterdam ruim 2 ct tot 2,555 gld na een slotkoers van 2,5775 donderdag terwijl de slotkoers een week eerder nog 2,3110 was geweest. Het pond sterling blijft ook omlaag gaan. De VS- werkloosheid is in sept. gestegen, wat het vertrouwen in de dollar vermindert. De Dow Jones index in Wall Street daalde met 7,03 pnt tot 1774,18 pnt.

*****

TEL AVIV — Israels Religieuze zaken- minister Burg (77) is wegens zijn leeftijd afgetreden na 36 jaar achtereen minister te zijn geweest. Hij is leider van de Nationale religieuze partij. Buitenland (BZ) minister Shamir wil niet discussieren over de zaak- Bernadotte, die in 48 werd vermoord. Shamir was toen leider van de ondergrondse Stern- guerrilla- groep, welke achter de aanslag zou hebben gezeten. Bernadotte was toen commandant van de VN-troepen.

*****

WARSCHAU — Walesa en andere leden van het pas opgerichte bovengrondse Solidariteits- bestuur zijn voor vandaag ontboden voor verhoor door de autoriteiten. Warschau sprak over een «nieuwe illegale instelling». Walesa zei: ze willen onwaarschijnlijk typisten, kantoorruimte enz. ter beschikking stellen zoals de grondwet belooft.

*****

WEST BERLIJN — De SU heeft grote gebieden van Oost Duitsland welke voorheen niet toegankelijk waren voor de VS-, Britse en Franse militaire missies opengesteld voor het uitvoeren van patrouilles om informatie te verzamelen. Het besluit dateert van 5 weken geleden en is kennelijk een gebaar om het vertrouwen tussen Oost en West op een gevoelig punt te vergroten.

*****

WASHINGTON — Het VS- ruimtevaart- centrum wil 46 ruimteveervluchten van 88 tot eind 94 uitvoeren. Van de capaciteit is 41% beschikbaar gesteld voor militaire doeleinden, 47 voor eigen wetenschappelijke en technische experimenten en 12% is voor civiele opdrachten, aldus de NASA. De 1e vlucht met een ruimteveer na de ramp met de Challenger in jan. 86 is op 18 febr. 88.

*****

NEW YORK — Perez de Cuellar is beschikbaar voor een 2e ambtstermijn als VN- secretaris. Zijn herverkiezing zal volgende week worden bekrachtigd door de Veiligheidsraad en daarna door de Algemene vergadering. Zijn 5-jarige ambtstermijn loopt eind 86 af. Er zijn geruchten dat hij tussentijds zal opstappen. Hij is nu 66 jaar en moest onlangs een open hart- operatie ondergaan.

*****

ATHENE — Griekenland heeft gedreigd NAVO- vliegtuigen neer te halen die bij oefeningen in het Egeïsche zee- gebied het Griekse luchtruim schenden. Premier Papandreou beschuldigde de Navo ervan zich tijdens oefeningen niets aan te trekken van de veiligheid in de lucht en van de burgerluchtvaart- regels. Griekenland behoort tot de Navo maar heeft een geschil met Turkije en oefent niet meer mee.

*****

PARAMARIBO ONTBIED NEDERLANDSE VERTEGENWOORDIGER

Bouterse klaagt Nederland aan in VN wegens inmenging en economische druk

Paramaribo ontdekt dodenlijst van groep Brunswijk

PARAMARIBO/NEW YORK — Volgens Suriname heeft de groep-Brunswijk een lijst opgesteld van personen die vermoord moeten worden en van objecten welke voor sabotage in aanmerking komen. Tegenover Nederland en Frankrijk heeft Suriname nogmaals zijn bezorgdheid geuit over de ontwikkelingen in Oost-Suriname waar Brunswijk met zijn mannen acties onderneemt. Nederland werd door Paramaribo bij monde van Desi Bouterse aangeklaagd wegens inmenging in de vorm van economische druk, maar ook legde hij een verband tussen Nederland en de Brunswijk-groep. Bouterse deed dit in zijn toespraak tot de Algemene vergadering van de Verenigde Naties.

De groep- Brunswijk beschikt over een lijst met namen van personen die om het leven gebracht moeten worden. Dit meldde vrijdag het Surinaamse nieuwsagentschap (SNA). De "dodenlijst" kon door de recente arrestatie van de hoofd- onderwijzer Alfred Sante achterhaald en ontcijferd worden. Sante werd begin deze week gearresteerd op verdenking van betrokkenheid bij de activiteiten van Brunswijk.

Uit de verklaringen van de onderwijzer zou gebleken zijn dat hij van de in Nederland wonende Sattan Azimulah en Kris Mahabier op 15 september in het dorp Langatabbetje instructies kreeg om ex-militairen te ronselen. Eén van hen was August Jong A Man, die 1 april van dit jaar als militair was afgezwaaid. Hij kreeg van Sante de opdracht weer te proberen in dienst van het leger te komen en volgens het SNA verkeerde de afwikkeling van zijn sollicitatie al in een vergevorderd stadium. Met medewerking van Jong A Man slaagden de militairen erin om de "dodenlijst" te achterhalen.

Sante zou ook verklaard hebben dat hij van Azimulah en Mahabier een grote som geld had gekregen om acties, zoals brandstichting, moordaanslagen en gijzelingen in en rond Paramaribo, te financieren. Hem waren een prioriteiten- lijst van doelwitten en een dodenlijst meegegeven.

De Surinaamse waarnemend minister van Buitenlandse Zaken Pertab Radhakishun ontbood vrijdag de Nederlandse zaakgelastigde John Mulder en diens Franse collega Gaston Leupaudert. Het Surinaamse ministerie van Buitenlandse Zaken maakte bekend dat de heer Mulder werd geïnformeerd "over de recente terroristische activiteiten van de groep- Brunswijk". De minister sprak daarbij zijn "ernstige bezorgdheid uit over de betrokkenheid van mensen met een Nederlandse nationaliteit, of althans woonachtig in Nederland, bij deze terroristische activiteiten, waardoor de relatie tussen beide regeringen ongunstig zou kunnen worden beïnvloed". De minister vroeg de zaakgelastigde de aandacht van zijn regering te vragen "voor de zeer negatieve berichtgeving van de Nederlandse pers met betrekking tot deze gebeurtenissen in Suriname".

In het gesprek met de Franse zaakgelastigde sprak minister Radhakishun zijn bezorgdheid uit "over de recente omstreden activiteiten van de terroristische groep van Brunswijk in het grensgebied in het oosten van Suriname".

De Surinaamse legerleider Bouterse heeft vrijdag in de Algemene vergadering van de VN Nederland beschuldigd van onwettige inmenging in Suriname's binnenlandse aangelegenheden door het uitoefenen van economische druk. Hij sprak de hoop uit dat de ontwikkelingshulp in de nabije toekomst zal worden hervat.

De Surinaamse legerleider verklaarde dat in juli in de Verenigde Staten een zwaar bewapende groep huurlingen werd gearresteerd "die hoogstwaarschijnlijk was georganiseerd door in Nederland verblijvende personen". Hij merkte tevens op dat "terroristische groepen, die in het algemeen in Nederland zijn gevestigd, thans steun verlenen aan een groep bandieten die in het oostelijk deel van het ons land terreur uitoefenen".

"De regering van de republiek Suriname heeft de Nederlandse regering gevraagd actiever op te treden tegen deze terroristische groepen, te meer omdat deze terroristen voor het grootste deel worden aangeworven en gefinancierd op het grondgebied van dat land". De Surinaamse regering, zo voegde Bouterse hier aan toe, "zal deze vervelende gebeurtenissen te boven komen".

"Wij geloven dat coëxistentie tussen staten dient te zijn gebaseerd op het beginsel van nietinmenging in de aangelegenheden van andere landen", zo zei Bouterse. "Schending van dit beginsel, actief of passief, leidt onherroepelijk tot een verstoring van vriendschappelijke betrekkingen tussen landen". "Het gebruik van economische dwangmaatregelen tegen de staat, indien dat niet gebeurt met instemming van de volkeren- organisatie of een regionaal stelsel, wordt beschouwd als onwettige inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van een ander land. Daarom hebben wij talrijke malen geprotesteerd tegen de eenzijdige opschorting door Nederland van het internationale verdrag over ontwikkelings- samenwerking dat onze landen hadden afgesloten. Wij hopen ten zeerste dat de Nederlandse regering haar standpunt over deze kwestie in de nabije toekomst zal herzien, omdat dit een ernstig beletsel vormt voor het herstel van normale bilaterale betrekkingen".

Gebruik makend van zijn recht op antwoord, noemde de Nederlandse vertegenwoordiger in de VN- assemblee de "algemene beschuldigingen" die Bouterse aan het adres van Nederland had gericht "volkomen ongegrond".

Statenlid op bres voor pers

WILLEMSTAD — Statenlid Edil Poulina wil dat de regering iets zegt over de behandeling die een journalist van een ochtendblad onlangs bij aankomst te Hato kreeg van een douane- ambtenaar.

In een brief aan de minister van Financiën en Justitie vraagt hij zich af of men op hoogte is van dit feit en welke autoriteit een dergelijke ambtenaar heeft om zo op te treden. Zoals bekend beweert de journalist dat het hier om een wraakactie gaat aangezien hij over de betreffende persoon geschreven heeft in verband met het douane- onderzoek. Poulina wil weten wat de ministers denken te doen en wat hun beleid in dezen is. Hij vraagt of zij na een eventueel onderzoek de Staten kunnen laten weten of hier sprake is van bedreiging van de pers.

Bij Bermuda

SU- onderzeeër in brand

MIAMI — Een Russische onderzeeër welke op kernenergie vaart en welke kernwapens aan boord heeft is in brand gevlogen bij de Bermudas. Er zijn drie doden gevallen.

Dit meldde het Sovjet persbureau TASS vanmorgen. Het ongeluk moet gebeurd zijn ten noordoosten van de Bermudas. Het persbureau gaf de garantie dat er geen gevaar bestaat voor een nucleaire explosie. Het is niet bekend hoeveel kernwapens de onderzeeër aan boord heeft.

Het bekendmaken van een ongeluk met een eigen marine- schip is een zeldzaamheid in Rusland. Dit is dan nog meer het geval wanneer er sprake is van de aanwezigheid van kernwapens.

Inflatie Ecuador

QUITO — De inflatie in Ecuador bedroeg in september 2,52 procent. Hiermee bedraagt de inflatie over 1986 tot op heden 23,33 procent. De stijging komt onder meer door de hogere kosten voor voedsel en drank. In augustus was de stijging 2,76 procent.

WILLEMSTAD — Alle katten, honden, paarden, konijnen, hamsters en ga zo maar door, krijgen vandaag uiteraard een extra lekkernij, een extra aai en wat extra aandacht. Vandaag, op hun dag, zouden we ons ook weer eens moeten bezinnen over alle dieren op ons eiland die geen goed tehuis hebben. Die rondzwerven op het eiland, geplaagd worden door kinderen die "een leuk spelletje spelen" of door hun baas op minder vriendelijke wijze behandeld worden. Uiteraard doet ook de Dierenbescherming, die zich voor al deze dieren inzet, een beroep op de bevolking deze dagen een extra bijdrage te geven zodat zij hun werkzaamheden volop kunnen voortzetten.

De poes op de foto was overigens niet van plan om op dierendag te wachten voor een extra lekkernij en besloot zelf maar eens in het vogelhuisje te gaan zoeken of daar iets van haar gading bij was...

Sprekend voorbeeld

DE WAARHEID IS soms hard, maar dient altijd onder ogen gezien te worden. Dat geldt met name voor de gekozen vertegenwoordigers van het volk, die de taak hebben een land te besturen. Die hebben er namenlijk niet alleen zichzelf maar iedereen mee wanneer dat niet gebeurt. Het nu tussen de Koninkrijks- partners overeengekomen luchtvaart- protocol is daar een sprekend voorbeeld van. Werd het Antilliaanse volk eerst strijdlustig voorgehouden dat het cabotage- principe binnen het Koninkrijk heilig was, en dat ook Aruba daar met, zo leek het, de steun van Nederland aan zou worden gehouden, dat principe geldt nu kennelijk slechts nog voor vluchten tussen Aruba en Curaçao.

NEDERLAND HEEFT VOOR de zoveelste keer sinds de eerste Ronde Tafel Conferentie laten blijken dat het van principes geen kaas gegeten heeft. Eerder ingenomen standpunten zoals dat van cabotageverkeer binnen het Rijk zijn even makkelijk weer overboord gezet teneinde Aruba tevreden te houden. Gemakshalve gaat men er daarbij vanuit dat de KLM al jaren op basis van dat principe een monopolie- positie verkregen heeft op de Mid- Atlantische route. De Nederlandse luchtvaart- deskundigen lieten in Den Haag plotseling weten dat cabotage eigenlijk alleen geldig is binnen de afzonderlijke landen, en dat de vluchten tussen de rijksdelen vallen onder "groot- cabotage", waarvoor andere regels in acht genomen dienen te worden.

DE ANTILLIAANSE REGERING heeft zich terecht hiertegen verweerd. Veel verder dan het achterwege laten van de benaming is het echter niet gekomen. In het protocol staat duidelijk dat elk land mag bepalen wie via haar grondgebied naar andere rijksdelen vliegt, met dien verstande dat men zich aan de regels van het Statuut moet houden. Een dooddoener! Dit alles zou nog te verkroppen zijn indien de Antilliaanse regering de inconsequente en opportunistische houding van Nederland (eindelijk) onder ogen had gezien en veroordeeld. Dat gebeurt echter niet. Men ondertekent een protocol dat in vrijwel alle opzichten aan de wensen van Aruba tegenmoet komt, uitgezonderd de beslissing dat in het luchtvaartverdrag met Venezuela moet worden opgenomen dat diens maatschappijen tussen Aruba en Curaçao geen passagiers mogen vervoeren. Over Sint Maarten en Bonaire wordt in het protocol met geen woord gerept.

STERKER NOG, HET protocol wordt van Antilliaanse zijde verdedigd omdat het ook andere buitenlandse maatschappijen zou verbieden tussen Aruba en Curaçao passagiers te vervoeren (al blijkt dat niet uit de woordelijke tekst). Het slepend luchtvaartconflict waarbij de Antilliaanse nationalistische gevoelens maar al te graag werden aangesproken door de regering heeft maar tot één ding geleid. Door de vluchten op Aruba te staken heeft de ALM zich daar definitief uit de markt geweerd en haar toch al moeilijke concurrentie- positie daarbij voorbaat verspeeld. Als er door de bedenkelijke houding van Nederland niet meer inzat is dat best te begrijpen, maar KOM ER DAN OOK VOOR UIT. Mischien dat hetzelfde Nederland er iets voor voelt om de herstructurering van de ALM voor 110 miljoen gulden, die toch gedeeltelijk te maken heeft met het verlies van Aruba, mede te financieren? Laten we onszelf vooral niet voor de gek houden, dat doen Aruba en Nederland ook niet.

Ambulancedienst luidt noodklok:

Ziekenwagens zijn niet rijvaardig

ORANJESTAD — Het bestuur van de SEPA wil met spoed een gesprek met minister van Volksgezondheid Watty Vos om te spreken over de deplorabele toestand waarin de vijf ambulances op Aruba verkeren.

Het personeel van de Ambulancedienst — bij deze dienst zijn 26 mensen werkzaam — voelt zich het onverantwoordelijk met deze ambulances te moeten rijden, omdat deze niet optimaal voldoen aan rijvaardigheid en het vervoer van patiënten, een van de eerste vereisten van een ambulance. Twee maanden geleden zou reeds de SEPA aan mr. Mito Croes, die toen nog Gezondheidszorg behandelde, een gesprek hebben gevraagd, dat echter nimmer heeft plaatsgehad.

Het personeel van de Ambulancedienst maakte zich ernstige zorgen over de staat waarin de ambulances verkeren. Zo zouden enige wagens niet voldoende paardekracht hebben om wanneer het nodig is een andere auto in te halen. En dat in momenten dat ieder minuutje telt om mogelijk een mensenleven te redden. Zo had de laatste nieuwe ambulance afgelopen week problemen met zijn remmen en moest geheel nieuwe remschoenen krijgen. De ambulances zijn meer in de garage voor reparatie dan dat zij in staat zijn patiënten en slachtoffers te vervoeren. Aldus het personeel.

Verffabriek export VS

WILLEMSTAD — Onder de preferentiële regeling van het "Caribbean Basin Initiative" exporteerde de Antilliaanse Verffabriek donderdag haar eerste container naar Miami.

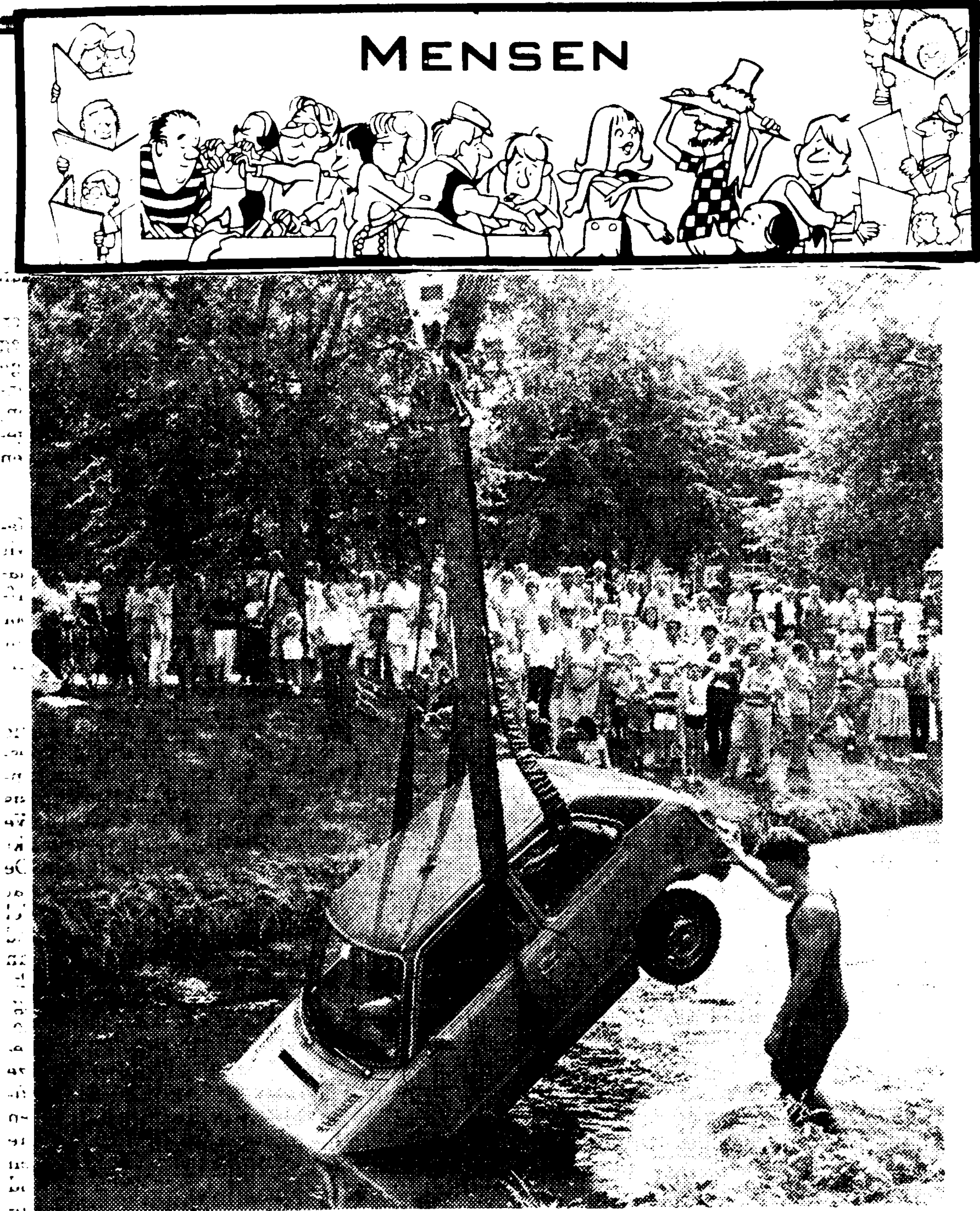
Omdat de fabriek voor wat betreft de toegevoegde waarde aan de eisen van de CBI voldoet kan het product zonder invoerrechten op de Amerikaanse markt gebracht worden. De fabriek gaat binnenkort ook naar Colombia exporteren en is een van de weinig lokale producten die het ook op Sint Maarten goed doet. De capaciteit is de afgelopen vier jaar steeds groter geworden, en er zijn concrete plannen voor uitbreiding om aan de exportvraag te kunnen blijven voldoen. Mede dankzij de export activiteiten zijn er vijf nieuwe medewerkers aangetrokken en ook is men verleden jaar begonnen met de productie van diverse lijmsoorten.

Andes- inflatie

LIMA — De inflatie in de vijf Andespact- landen bedroeg in augustus 2,11 procent. Dit is het gemiddelde van de in Bolivia, Colombia, Ecuador, Peru en Venezuela genoteerde inflatie. Over 1986 tot en met augustus komt het op een inflatie van 22,26 procent en over de laatste twaalf maanden is dat 39,45 procent.

*****

TAIPEH — Taiwans regering gaat binnenkort de staat van beleg opheffen en trekt het verbod op politieke partijen in. De staat van beleg geldt sinds 49.

Omdat ze zich bij het PARKEREN vergiste en niet het rem- maar het gas- pedaal intrapte, belandde een Haagse automobiliste onlangs met haar wagen in het water langs de Hengelolaan. De wagen verdween grotendeels onder water. Ten koste van een nat pak hielpen twee omstanders de ongelukkige automobiliste op het droge. De brandweer zette later met de grote kraanwagen de auto weer op de straat. De bestuurster van de wagen bleef ongedeerd en kon, na bemiddeling door de politie met een taxi naar huis.

De opmerkingen van vice- admiraal BRAINICH VON BRAINICH FELTH, dat "het varen met gemengde bemanningen bij de marine tot zulke grote spanningen leidt, dat vrouwen beter geen functie op de marine- schepen kunnen uitoefenen", is slecht gevallen bij het D'66- Kamerlid Groenman. Die wil van minister van Defensie Van Eekelen nu weten of de uitspraken van de bevelhebber der Zeestrijd- krachten, die deze donderdag deed, een wijziging betekenen van het beleid, zoals is neergelegd in de nota "Vrouw in de krijgsmacht". Mevrouw Groenman wil daarnaast weten van de bewindsman, waarop de gewraakte uitspraak van de vice- admiraal berust.

*****

Jonge SPORTVISSERS in Nederland zullen in de naaste toekomst les krijgen over de vis, het leef- milieu, de vangst- methoden en de ethiek van de sportvisserij. De minister van Landbouw en Visserij in Nederland, Braks, wil met belangstellende organisaties overleggen hoe deze kennis vooral de jongere sportvisser kan worden bijgebracht. Hij zei dat in antwoord op vragen over een eerder uitgebrachte notitie over het recreanten- beleid.

*****

PvdA- fractie- voorzitter WIM KOK vindt het wijs dat de staatscommissie- Biesheuvel de kwestie van het koningschap van te houden referendums wil uitsluiten. Met deze uitspraak botst echter de PvdA- voorman met de Jonge Socialisten, de jongerenorganisatie van zijn partij, die een dergelijke uitzondering zegt "niet snugger" te vinden. Kok wees tijdens een conferentie deze week op de ervaring met de Belgische "konings- kwestie" en het rampzalige referendum daarover in 1950. In het jongste nummer van "Links-af" van de JS, zetten evenwel de jonge socialisten zich af tegen het voorstel van het PvdA- bestuur aan het komende april- congres van de PvdA, dat wetgeving inzake aangelegenheden het koningschap of het koninklijk huis betreffend, van het referendum wordt uitgesloten. De jongeren vinden dat hiermee de partij in een pijnlijke situatie komt. Schrapt het congres de uitzondering, dan kan een aardige hetze in gang worden gezet door Nederlandse "pulpbladen" als Story en Prive. Blijft de uitzondering gehandhaafd, dan onthoud je het volk de mogelijkheid de eigen staatsvorm te kiezen. Vandaar het JS- advies aan het partij- bestuur om nu vast deze uitzondering te laten vallen.

*****

De ALCOHOL- MATIGINGScampagne "drank maakt meer kapot dan je lief is", loopt in Nederland momenteel als een trein. Drie weken nadat daarvoor het startsein werd gegeven, moest de speciaal daarvoor uitgegeven folder in herdruk, omdat er al ruim 250.000 exemplaren van waren verspreid. Het Bureau Alcohol Voorlichtings- plan krijgt dagelijks ongeveer honderd telefonische en schriftelijke verzoeken om informatie en voorlichtings- materiaal. Er komen veel reacties uit het onderwijs, de gezondheids- zorg, het welzijns- werk, de gemeenten en de politie.

*****

ANATOLI SJTSJARANSKI heeft tijdens een bezoek aan het Catshuis aan premier Ruud Lubbers gevraagd bij zijn komende bezoek aan Moskou, begin van de herfst, te pleiten voor emigratievisa voor diverse Russische joden. Verder werd gesproken over algemene zaken in de betrekkingen tussen Nederland en de Sovjetunie. Op de inhoud van de discussies wilde Sjtsjaranski na afloop van het bezoek aan de Tweede Kamer niet ingaan. Hij ging die vraag uit de weg met een compliment aan de behuizing van de premier. Het Catshuis is de fraaiste ambtswoning die hij tot dusverre bezichtigde, zei hij. Sjtsjaranski herhaalde tegenover een omvangrijke delegatie van Eerste- en Tweede Kamerleden, dat herstel van de diplomatieke betrekkingen tussen Israel en de Sovjetunie zonder concessies van de Sovjetunie "simpelweg de Sovjets zal helpen om de Russische joden te onderdrukken, zonder dat het iets positiefs voor Israel zal opleveren". De ondergrondse pers in de Sovjetunie is na de hoogtij- dagen eind jaren zestig en begin van de zeventiger jaren bijna volledig vernietigd, zo stelde hij op vragen van de parlementariërs. "Zelfs buitenlandse correspondenten zijn nu veel voorzichtiger, zeker na de affaire Daniloff", aldus de uitgewezen Russische dissident.

*****

De Nederlandse ambassadeur in Caracas, MR CH. THURKOW bracht een afscheidsbezoek aan Aruba. Hij bezocht gouverneur F.B. Tromp en waarnemend premier Charro Kelly. Minister Kelly bracht de dank van de Arubaanse regering over, hetgeen vergezeld ging met een geschenk. Op de foto het moment van overhandiging waarbij ook mevrouw Thurkow aanwezig was en de functionaris van Buitenlandse betrekking van Aruba, de heer Schouten.

MAUREEN P. CROES, dochter van mevrouw von Hertzberg te Poschiquito op Aruba, werd aan het Springfield College benoemd tot "Master Teaching Fellow". Mejuffrouw Croes studeert aan het College haar degree in Cardiac Rehabilitation, zij behaalde haar bachelors degree in Biochemistry aan dit College begin van dit jaar. Zij is een oud leerlinge van Colegio Arubano.

CURACAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
4 oktober 1986 vanaf 08.00 uur t/m 6 oktober 1986 om 07.00 uur.
Dokter Braakman, Spreekkamer: Montagne Abao, tel.: 673355; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 671313 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
3 oktober 1986 vanaf 17.00 uur t/m 6 oktober 1986 om 07.00 uur
Dokter Pablo, Spreekkamer: Schonegevelstraat 4, tel.: 83048; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 77664 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
3 oktober 1986 vanaf 17.00 uur t/m 6 oktober 1986 om 07.00 uur.
Dokter Schellens, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641784 b.g.g. 625822/645614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Pataca, tel.: 87342, pageboy 027-360 en zuster Hoyer, tel.: 671959 pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S **(weekeindedienst)**
zaterdag
Otrobanda: Sta. Maria, tel.: 80800.
Punda: Plasa, tel.: 615545.
zondag
Otrobanda: de Goede Hoop, tel.: 82857.
Punda: del Pueblo, tel.: 612444.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
4 oktober: E.F. de Camps, Mahumaweg 35.
5 oktober: R.M.E.Penso, Pallastraat 7.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere woensdag- en zondagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.

TONEEL **(4 en 5 oktober):** 20.30 uur uitvoering van «Dushi Suzy» o.l.v. Eligio Melfor.

ZANGFESTIVAL: 20.00 uur t.g.v. viering 50-jarig bestaan PSV en 37 jaar KPNA - Vaersenbaai.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
POMPSTATIONS **(openingstijden van 08.00-15.30 uur):**
Frederik - Saliña, Maduro - Biesheuvel, Libier - Cas Chiquito, Isa - Plantersrust, Scheidelaar - Mundo Nobo, Vanddis NV - Marie Pampun, De Haseth - Parera, Nieuw - Sto. Domingoweg, Perry - Grand Central, Schotborgh - Cas Cora.

TOERISTENSCHIP: 09.00-17.00 uur «Royal Viking Sea» - vert. SELMA.

VLOOIENMARKT: 10.30-15.00 uur in BC Groot Kwartier.

OPEN HOUSE / BAN TOPA: 10.00-18.00 uur Sentro di Rekreashon i Formashon Lagun.

BAN TOPA: 10.00-14.00 uur van grupo «Floriscente - Sentro Pastor Frie.

FERIA DI ALEGRIA: 12.00-22.00 uur te Evoniuschool.

HUIZE ST. JOZEF: 09.00 uur H.Mis ter viering 65-jarig bestaan, daarna receptie.

OUDERVERENIGING TOTOLICA: 12.00-18.00 uur familyday - Holiday Beach.

CHRISTOFFELPARK: 08.30 uur aanvang wandelexcursie vanaf Caféetje (3½ uur).

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 10.00-20.00 uur «Carla C» - vert. SELMA.

*****

KERKDIENSTEN
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 18.30 uur; zon.: 06.00, 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
STA. MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).
OTROBANDA
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
EBENEZER CHURCH: 09.30 uur mw. Smith (HC).
EMMAKERK: 09.30 uur kerkeraad.
FORTKERK: 09.30 uur ds Smith.
TAMARIJN: **geen dienst.**

*****

GEREFORMEERDE KERK
(Arowakenweg 28)
09.00 uur ds J.Glas (Pap. dienst).
17.00 uur ds O.W. Bouwsma.
Tebenkweg 7, Montaña)
09.00 uur ds J.J.Schreuder (Pap. dienst).
(Cubaweg 100)
09.00 uur ds O.W.Bouwsma (Pap. dienst).

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 & 24.00 uur *Cobra* (14 jr.).
zondag
19.30 & 22.00 uur *Cobra* (14 jr.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Special; 20.00 Notisiero Tele-8; 20,30 Carrousel; 21.30 Estreno: «Geisha»; 21.55 Kombinashon; 22.00 vervolg Estreno; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 15.45 Kombinashon; 16.00 Sala di konsierto; 18.00 Telepatria; 19.00 TeleCuraçao special: «Fantastico da vida»; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Oh Madeleine; 21.00 Dynasty; 22.00 Triangulo: «zangeres Vivienne Frans»; 22.30 Showbizz; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z. n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-3*3
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Laureen Ravelli-Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Paul de Windt, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór elf uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard Van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 22737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 Southeast Bayshore Drive 306, Miami Florida 33131 (tel.: 3055798622).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

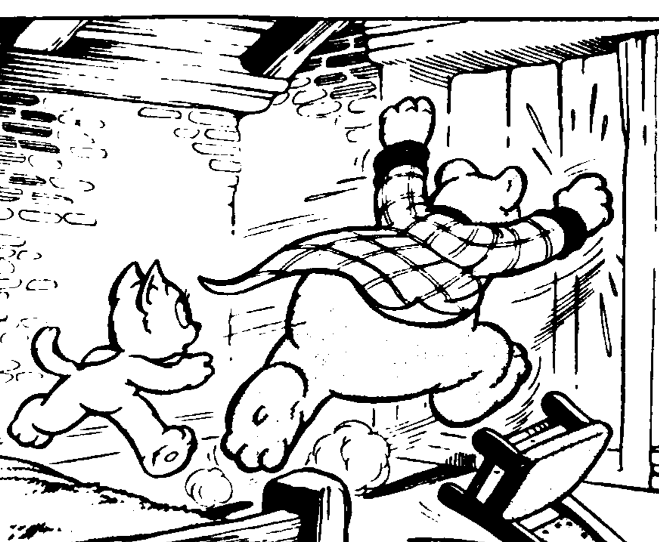
Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en de Volvetters

door Marten Toonder

1006 — Heer Bommel leunde een poosje op het bed om uit te blazen en haalde toen diep adem.

"Wat vind jij, jonge vriend?" vroeg hij. "Ben ik dik? Wij Bommels hebben een flink postuur: gespierd en struis, als je begrijpt wat ik bedoel! Maar dik? Nee, dat is een belachelijke opmerking! Zeg nu zelf!"

"Hm", zei Tom Poes, "ik geloof, dat het goed voor u zou zijn wat minder te eten! U was daarnet toch werkelijk erg ziek?"

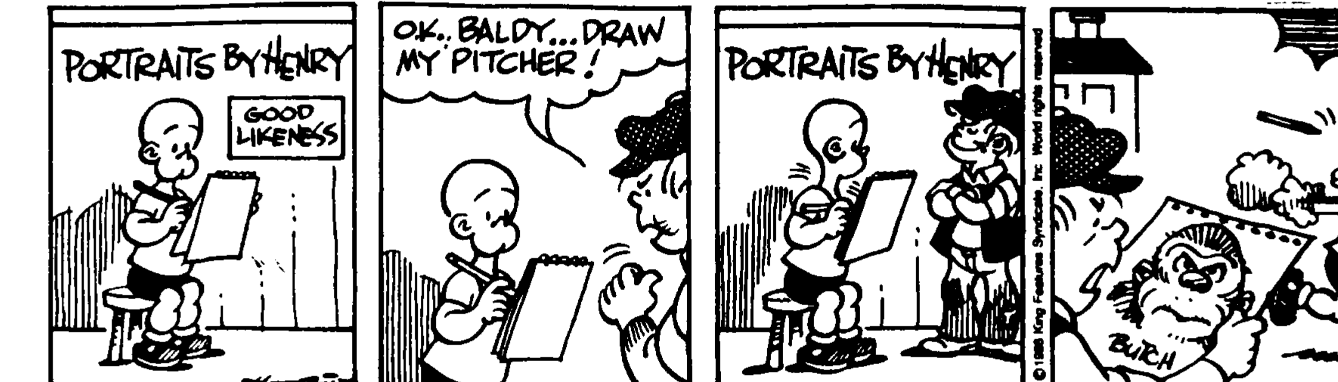
"Bah!" riep heer Bommel. "Begin jij nu ook al? Net heb ik die ongemanierde kwakzalver er uit gegooid omdat hij me een volvetter noemde. Als ik vertoornd ben, is mijn kracht verschrikkelijk en die bruut zullen we niet gauw weer terug zien! En jij...eh... wat wilde ik ook zeggen?"

Op dat moment ging de kamerdeur een eindje open en het hoofd van professor S. Link keek om het hoekje. "U weet dus zeker dat u geen vermageringskuur wilt doen?" vroeg hij vriendelijk. "U weet wel: "Wilt u slinken, gebruik dan Slinkers!' U wilt dus liever een volvetter blijven?"

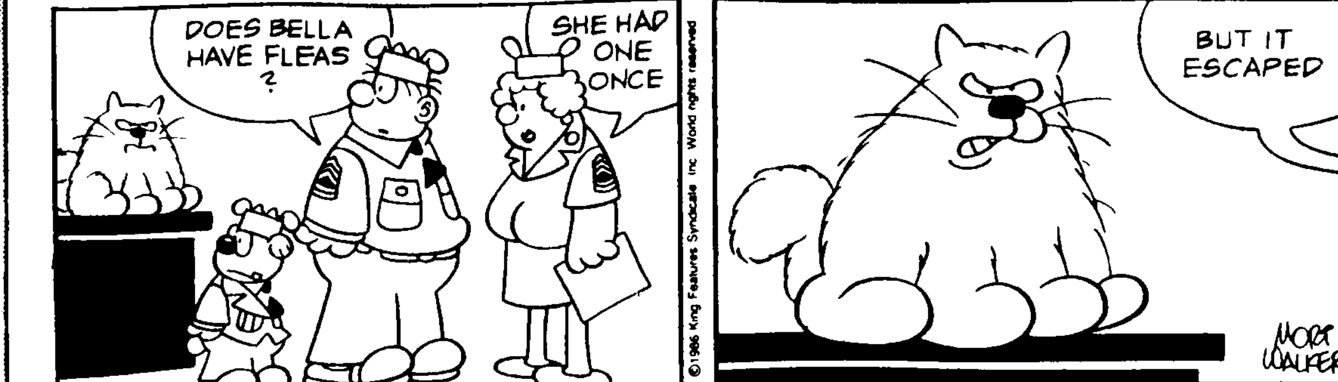
Heer Bommel staarde hem aan met trillende neusvleugels en gebalde vuisten en stiet een dof gegrom uit.

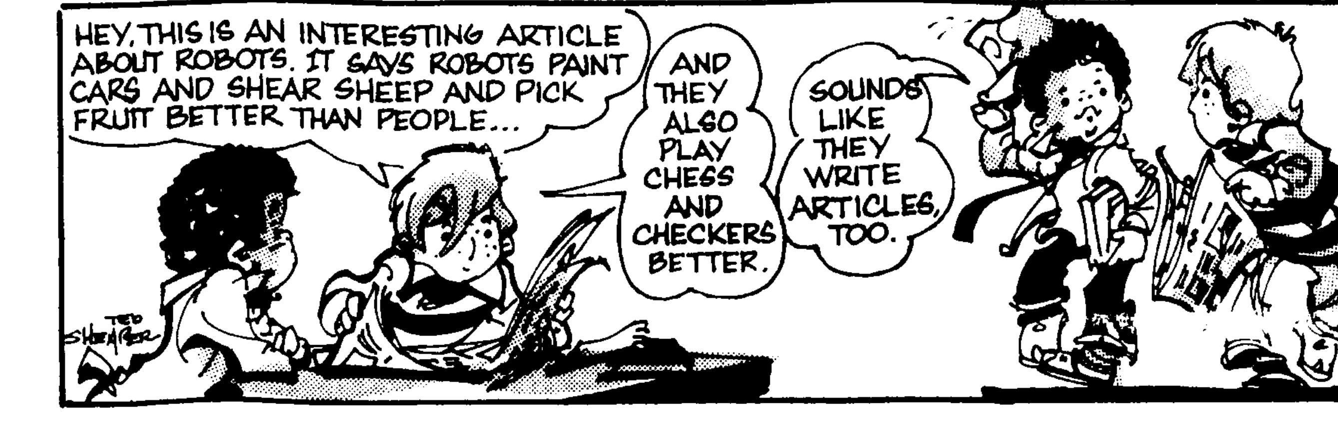
"Goed!" zei S. Link. "Goed! Maar denk er aan: Het volvettersspook waart rond! Het zal ook u grijpen!" Met deze woorden sloot hij zachtjes de deur.

Heer Bommel kwam daardoor tot zichzelf en met een woedend gebrul stortte hij zich door het gesloten houtwerk heen en snelde de gang op, achter de professor aan...

Premiers tevreden met resultaat van topoverleg

Martina en Eman zitten weer op zelfde "golflengte"

Voor het eerst sinds Aruba het Antilliaanse staatsverband verliet, waren de regeringsleiders, Hennie Eman en Don Martina, deze week in Den Haag om als gelijkwaardige partners hun problemen met de Koninkrijksregering te bespreken. Dat was hard nodig, want de afgelopen negen maanden kenmerkten zich door een niet aflatende reeks conflicten. Van de voorgenomen samenwerking is nog niets terecht gekomen. Hieronder een dubbel interview, dat Amigoe-correspondent, parlementair redacteur van het Nederlandse dagblad NRC, Frans Kok, met beide premiers opnam over de onderlinge relatie tussen de Antillen en Aruba en de politieke en economische toestand in beide landen.

— Nederland is accoord gegaan met de status aparte voor Aruba in de hoop dat daarmee het tijdperk van voortdurende wrijving tussen Aruba en Curaçao tot het verleden zou behoren. Sinds 1 januari is het aantal conflicten alleen maar toegenomen. Zelfs het lucht-verkeer is wekenlang stil gelegd. Waarom maakt u het elkaar zo moeilijk?

MARTINA: "Als Nederland alleen heeft meegewerkt aan het Arubaanse streven naar zelfstandigheid om conflicten te vermijden, is dat een verkeerd uitgangspunt geweest. Wij hebben eraan meegewerkt uit respect voor de wensen van de Arubaanse bevolking. Maar los daarvan, wij moesten ervaring opdoen met de nieuwe verhoudingen en dat ging inderdaad niet altijd even gemakkelijk. Maar ach, conflicten heb je overal, ook tussen landen in Europa. Ik ben blij dat we na het topoverleg van deze week weer op dezelfde golflengte zitten. In het bijzijn van premier Lubbers en minister De Koning heeft mijn collega Eman publiekelijk verklaard bereid te zijn om de tafel te gaan zitten en een vorm van samenwerking te bespreken".

EMAN: "Dat komt door de naweeën van de status aparte. het was voor beide partners wennen. Aruba kreeg een groot aantal nieuwe mogelijkheden en daar moesten de eilanden van de Antillen nog mee leren leven. Ook bij ons moet een en ander nog in het gareel vallen. Verder was een aantal zaken niet goed geregeld, zoals op luchtvaart-gebied. De problemen rond de samenwerking waren te verwachten want wij hebben voortdurend gezegd dat de regeling ons was opgelegd en niet zou functioneren.

Er is in het Antilliaanse denken ook iets geweest van: de status aparte is niet serieus, dat lukt ze toch niet. Aruba komt wel weer terug, meende men. Welnu, het is ons heel goed gelukt en dat in een tijd van grote economische crisis. Misschien hebben wij daardoor van onze kant wel te zelfbewust gedacht dat we het helemaal alleen konden".

— Is het niet een beetje absurd, dat twee buur-eilanden met ongeveer dezelfde historische achtergrond en dezelfde unieke taal zich zo van elkaar afkeren. Zit de animositeit zo diep of spelen mogelijk ook raciale verschillen een rol?

MARTINA: "Het verleden sterft niet zo snel. De naweeën verdwijnen maar langzaam. Maar wij hebben nu beiden het besef dat samenwerking noodzakelijk is. We hebben het afgelopen jaar letterlijk leergeld betaald. Het luchtvaart-conflict heeft ons grote schade berokkend. Minister Jan de Koning haalde laatst een uitspraak aan van zijn vader, die zei: Maak nooit ruzie als het geld kost. Dat is een grote levens-wijsheid.

Nederland heeft echter niet willen inzien dat het beter was voorlopig enige afstand tot elkaar te bewaren. Later zouden we dan weer naar elkaar toe kunnen groeien om de problemen van alledag op te lossen. Maar de ons opgelegde constructie liet ons die ruimte niet".

EMAN: "Ik protesteer tegen de suggestie, dat raciale overwegingen bij ons een rol spelen. Die komen weliswaar over de gehele wereld voor, maar bij ons was het louter een economische reden om voor onze zelfstandigheid te vechten. Heel rationeel vinden we al zo'n vijftig jaar dat we zelf onze toekomst moeten bepalen. Maar het is waar, de Antillen en Aruba hebben elkaar nodig. Er zijn veel meer zaken die ons binden, dan die ons scheiden. We zullen daarom langzaam de banden weer gaan aanknopen. Venen zullen nog verbaasd zijn wat er uiteindelijk voor goeds uitrolt".

— Het luchtvaart-conflict is nu bijgelegd. Op welke terreinen en hoe kan de samenwerking nu weer van de grond komen?

MARTINA: "Op alle terreinen gaan we het proberen eens te worden, maar dan wel op basis van consensus. De huidige procedure van besluitvorming is onzinnig. Er dient zoals bekend een ministeriële samenwerkingsraad te bestaan van drie Antilliaanse en drie Arubaanse ministers, onder wie de premiers. Het ene half jaar zijn de Antillen voorzitter, het andere Aruba. Veel beter zou het zijn als de vakministers gewoon gaan overleggen net zolang ze het eens worden. Want als het hun niet lukt, lukt het de ministeriële raad ook niet".

EMAN: "Op het gebied van onderwijs, het rechts-systeem enz. Ik bekijk dat heel pragmatisch. Het is een taak van de vak-ministers. Op financieel-economisch terrein en misschien ook ten aanzien van de verhouding met Nederland en de betrekkingen in de Caribische regio, kan wellicht een groepje ministers onder leiding van de minister-presidenten af en toe bijeen komen".

— De economische toestand op Curaçao is uiterst somber. Tussen 1975 en 1985 leken de bomen echter tot in de hemel te groeien. Dat geld werd gebruikt voor een bescheiden opzet van een sociale verzekering en de aanstelling van grote aantallen ambtenaren. Is het nu wel eerlijk om van Nederland steun te vragen voor het laten afvloeien van al die ambtenaren, die toen zijn benoemd?

MARTINA: "De economische situatie bij ons is heel anders dan in Nederland. Bij u gaat het erom de stijging van de kosten en de uitgaven te verminderen. Bij ons treedt een nominale daling op van de inkomsten omdat enkele peilers onder de economie zijn weggeslagen. Dat is een structureel ander probleem. Het eilandgebied Curaçao had vorig jaar een begroting van 700 miljoen gulden, waarvan 400 miljoen binnen kwam uit de offshore-sector. Nu deze als gevolg van de Amerikaanse wetgeving is ingestort dalen de inkomsten daaruit tot 100 miljoen in 1989. Wij zijn dus wel verplicht de uitgaven te gaan verlagen, de inkomsten te verhogen en het beheer te verbeteren. Dat gaan we ook zeker doen. In het verleden kwam daar weinig van terecht, omdat er toch geld genoeg was. Nu is het anders.

We kunnen het echter niet alleen. Dan komen we in een spiraal terecht van neerwaartse economische groei en vermindering van de koopkracht. Dan komen er brokken. We hebben daarom aan nederland een intentie-verklaring gevraagd om te helpen bij het stimuleren van de economie en het saneren van de overheidsfinanciën".

— Aruba lijkt daarentegen door het dal heen te zijn. U, meneer Eman, schetste tenminste na aankomst op Schiphol een zeer optimistisch beeld. Heeft u dan toch de resterende zestig miljoen extra steun nodig?

EMAN: "Ja, ik denk dat wij het dieptepunt zijn gepasseerd. De bevolking heeft massaal vertrouwen in de toekomst. Dat blijkt wel uit het feit dat veel dollar-tegoeden weer naar Aruba zijn terug gekeerd. De introductie van de eigen munt is goed verlopen en onze deviezen-voorraad bedraagt nu al 110 miljoen gulden. De uitbreiding van de hotelcapaciteit vordert gestaag. Maar financieel gezien kunnen we toch niet zonder die zestig miljoen, dat vindt het Internationaal Monetair Fonds ook".

— Tenslotte de onvermijdelijke vraag over de onafhankelijkheid. Als het proces van herstructurering op de vijf eilanden van de Antillen voorbij is, gaat u dan langzaam toe werken naar onafhankelijkheid of kiest u voor een blijvende band met Nederland?

MARTINA: "Eerst gaan we ons richten op de interne relatie tussen de vijf eilanden en op de verhouding met Aruba. Wat daarna, is uw vraag. Als ik daarover nu iets zou zeggen, zet ik het einde van de Antillen in werking. We denken daar namelijk niet gelijkluidend over. Volgens de filosofie van het Amerikaanse continent dient de Europese aanwezigheid eens te verdwijnen. Wij zullen dus geen actie ondernemen die Nederland zal veroordelen om tot in de eeuwigheid op de Antillen te blijven. Dat lok je uit door nu over onafhankelijkheid te gaan praten. Alle eilanden zouden dan kiezen voor een blijvende band met Nederland en daar zit Nederland dan aan vast.

Nee, eerst moet er rust komen op de Antillen. Dit topoverleg heeft daar een goede bijdrage aan geleverd. De onderlinge contacten waren erg ontspannen, beter dan ze in maanden zijn geweest. De lucht is inderdaad een flink stuk opgeklaard".

— Op de Ronde Tafel Conferentie van 1983 is zwart op wit vastgelegd dat Aruba op 1 januari 1996 "automatisch" onafhankelijk wordt. Gaat dat door als het aan u ligt of kiest u voor een blijvende band met Nederland?

EMAN: "Laten we die kwestie maar een paar jaar in de vrieskast laten liggen. Die tijd kunnen we benutten een goede basis te vormen voor de toekomst. We hebben altijd duidelijk gemaakt dat we tegen die datum zijn. De Arubaanse bevolking moet dat zelf bij referendum bepalen. Wel zijn we voor een blijvende band met Nederland, maar dat kan met of zonder onafhankelijkheid. Ik benader dat heel pragmatisch, want wat is onafhankelijkheid? Hoe afhankelijk is Nederland niet van de EG. Onze grootste afhankelijkheid is nu financieel van aard en daar willen we juist vanaf. Het heeft ook te maken met de ontwikkelingen in de regio. Kan een klein land als het onze, met 60.000 inwoners, in zijn eentje wel veilig opereren? Ik denk dat het beter gaat met een blijvende band met Nederland. De afstanden vormen geen probleem. Die zijn tegenwoordig zo kort".

WILLEMSTAD — Ruim honderd leerlingen maakten vandaag een extra gang naar het Radulphus College waar zij van acht tot vier een "strafdag" moesten uitzitten. Zoals bekend maakten deze leerlingen zich schuldig aan een staking die werd opgezet als protest tegen de verandering van het systeem van de proefwerkweek. In het vervolg zullen de lessen tijdens de proefwerkweek gewoon doorgaan, een verandering die niet in smaak viel bij de leerlingen. Met name omdat de staking uit de hand is gelopen, een groep leerlingen naar het Peter Stuyvesant College is getogen en er onderweg vernielingen zijn aangericht, besloot de directie dat de boosdoeners gestraft moesten worden.

Van zijde van een groep leerlingen kwam er overigens een schrijven op onze redactie waarin zij nogmaals hun bezwaren over de gang van zaken naar voren brengen. Omdat de leerlingen zowel voor als na het maken van een proefwerk, hun gedachten alleen daarbij hebben, zou het rendement van de lessen zeer laag blijven.

Bovendien zullen er tijdens de proefwerkweek toch al lessen uitvallen door het rooster van de proefwerken. Dat ouders klachten zouden hebben over het rondzwerven van hun kinderen die niet kunnen worden afgehaald na het maken van de proefwerken, is volgens de schrijvers van de brief ook geen probleem: er kunnen lokalen beschikbaar worden gesteld waarin de leerlingen kunnen studeren. Of de leerlingen van die gelegenheid gebruik maken, is een kwestie van gezag van de kant van de ouders, aldus de groep leerlingen.

TIJDENS PLECHTIGE ZITTING MET VIJF NIEUWE RECHTERS

Advocaat Generaal uit felle kritiek op vakorganisaties

Vertrouwen in rechtelijke macht is doorslaggevend voor rechtstaat

WILLEMSTAD — Onze overheden en maatschappelijke organisaties dienen zich te onthouden van niet gefundeerde kritische noten over de gerechtelijke macht. Die organisaties moeten beseffen wat de impact is van dergelijke uitspraken, nu zij een grote —ook politieke— invloed hebben in onze gemeenschap. Indien het vertrouwen in onze rechtelijke macht wordt ondergraven, zijn we bezig de poten onder onze rechtstaat door te zagen en dat is een perspectief dat niemand in onze gemeenschap voor ogen kan hebben.

Tijdens een buitengewone plechtige zitting van het Gemeenschappelijke Hof van Justitie werd rechter Jacob (Bob) de Wit gistermiddag geïnstalleerd tot nieuw lid van het het Hof. Tevens werd kennis gemaakt met de nieuwe leden mr Willem de Jong, mr Gijsbert Stoové, mr Evert Jan van der Poel en mr Lafleur die reeds op Aruba werd geïnstalleerd en aanknopen daar hij daar werkzaam zal zijn. Ook werd gistermiddag, met gemengde gevoelens, afscheid genomen van rechter Ronny Koeijers die na 33 dienstjaren per 1 november met pensioen gaat. Alleen de Orde van Advocaten hoefde van mr Koeijers, die gistermiddag in de bloemetjes werd gezet, geen afscheid te nemen, hij gaat in de advocatuur.

Traditiegetrouw voerden de president van het Hof van Justitie, mr Jaime Saleh, de Procureur Generaal mr Robert Pietersz en Advocaat Generaal Promes gistermiddag tijdens de plechtige zitting het woord over een aantal actuele onderwerpen.

GEEN WEERWOORD

Felle kritiek uitte mr Promes daarbij op de vakbonds-organisatie die in verband met de veroordeling van een viertal vakbonds-leiders terzake verstoring van een openbare Statenvergadering onder andere in een radioprogramma de objectiviteit van de rechterlijke macht aan de kaak stelden. "Een gevaarlijk politiek precedent" zo werd de veroordeling aangeduid. "Men suggereert daarmee, ten onrechte en tegen beter weten in, dat politieke beïnvloeding van de rechters bij de veroordeling niet vreemd zal zijn. Tegen dit soort ongenuanceerde en ongefundeerde kritiek hebben rechters geen weerwoord", aldus mr Promes die namens de Orde van Advocaten een ernstig protest tegen dit soort beschuldigingen liet horen. "Dit soort aantijgingen brengt immers onnodige schade toe aan onze gemeenschap. De kritiek moge voor binnenlandse consumptie bestemd zijn, doch zij blijft, aldus onze ervaring, niet daartoe beperkt."

Door de geruchten die door de vakorganisatie zijn verspreid, zo vervolgde mr Promes, wordt ook naar buiten toe de indruk gewekt dat ook de Nederlandse Antillen afglijden naar een soort "Bananen Republiek" waar recht gekocht kan worden met geld en politieke invloed. "Een dergelijke suggestie moet hoe dan ook voorkomen worden en op de rechterlijke macht rust dan ook de zware taak om immer wars van enige bevooroordeelheid en, zo nodig, dwars tegen de politieke stroming van het moment in recht te spreken overeenkomstig de daarvoor aangewezen spelregels", aldus de Advocaat Generaal gistermiddag.

BELEID

In zekere zin doet zelfs de rechter aan beleid, zo bracht de President van het Hof, mr Jaime Saleh, gistermiddag naar voren, hetgeen betekent dat hij ertoe wordt gebracht te kiezen tussen alternatieve oplossingen. "Het gebeurt soms dat de wet de exacte oplossing aanreikt. Soms is er echter niet meer dan een algemene richtlijn, waarbij de rechter iets meer ruimte wordt geboden, maar waarbij hij toch steeds moet blijven binnen de fundamentele beginselen van het recht. In zoverre wordt hij in zijn beleid en oplossingen weer beperkt", aldus mr Saleh die echter stelde dat die beperking niet altijd wordt begrepen. "Men is al gauw geneigd emotioneel te reageren en te beweren dat de rechter normen en beginselen opzij moet zetten als dat maar in een bepaald straatje past."

Bij kiezen van oplossingen voor het concrete geschil formuleert de rechter aldoende nieuwe gedragsregels, zo vervolgde de president van het Hof, vandaar dat in de rechtswetenschap algemeen wordt aanvaard dat de regelgevende activiteit niet uitsluitend de zaak van de wetgever is maar dat ook het werk van de rechter regelvormend is. "Men mag echter niet zonder meer overstappen naar de stelling dat de rechter gerust het proces van rechtsvorming van de wetgever over kan nemen. Dit belet echter niet dat de wetgever soms de rechtsvorming bewust of onbewust aan de rechter overlaat."

De president maakte tot slot een zeer duidelijke afscheiding tussen beleid en partijpolitiek. Met het laatste wordt een partijdig beleid bedoeld, een beleid waarbij de doelstellingen en middelen niet in alle openheid en objectief worden vastgesteld en waarbij men niet alle argumenten tot hun recht laat komen. "Een dergelijk beleid past niet bij een rechterlijke instantie en het Hof doet daar dan ook niet aan mee."

SCHOK

De Procureur Generaal, mr Robert Pietersz ging in op de verschillende opsporings-onderzoeken die onlangs aanvingen en een schok veroorzaakt hebben in de samenleving. "Deels is dit veroorzaakt door de astronomische bedragen en de grote hoeveelheid luxe en duurzame goederen die object zouden zijn van frauduleuze handelingen, maar deels ook door de personen die hierbij geïnvolveerd zijn." Personen die niet passen in de tot nu toe aanvaarde typering of "labeling" van criminelen, aldus Pietersz die het ook een schok noemde omdat voor het eerst tot uiting komt hoezeer de reeds jarenlang als een "dark number" beschouwde "white collar crime" als produkt van een afglijdend normbesef verspreid is. "Het moge een ieder tot bezinning stemmen", zo meende hij.

De Procureur Generaal die een betoog hield over de herverdeling van de verantwoordelijkheden van het justitiële apparaat, stelde dat het Openbaar Ministerie meer aandacht zal gaan besteden aan die criminele gedragingen waarvan zowel de directe als de indirecte schade aan de samenlevingen van de Nederlandse Antillen het grootste is, zoals de zware criminaliteit, de georganiseerde inter-regionale criminaliteit —met name de drughandel— en de "white collar crime". De bejegening van burgers in elke fase van een opsporings-onderzoek zal de toets der kritiek gebaseerd op de fundamentele rechten van de mens te allen tijde moeten kunnen doorstaan, zo vindt de PG. Daartoe zullen de bestaande instructies geëvalueerd moeten worden. "Kortom, zijdens het Openbaar Ministerie wordt een koerswijziging beoogd, die ertoe zal bijdragen dat het justitiële apparaat efficiënter en adequater zal functioneren, met benadrukking van de te stellen prioriteit en de herverdeling van de verantwoordelijkheid voor het welzijn van ons allen."

Ook naar Haring en wittebrood-feest

Programma premier Eman

ORANJESTAD — Minister- president mr. Henny Eman heeft op uitnodiging de afgelopen vrijdag in zijn oude studiestad Leiden doorgebracht, waar het traditionele feest van de bevrijding van Leiden met haring en witte brood werd herdacht.

Daarbij werd natuurlijk ook een bezoek gebracht aan de studenten-kroeg „Bentekoe", die eigendom is van de Arubaanse premier. Vandaag is premier Eman — evenals premier Lubbers en premier Don Martina — aanwezig bij de officiële opening van het gigantische miljardenproject in de Oosterschelde. Maandag heeft premier Eman een gesprek met de Nederlandse Bank, waarbij onder meer berichten dat deze bank aan de Argentijnse bank zou hebben geadviseerd niet in Aruba te investeren omdat dit een "hoog risico" is ter sprake zal worden gebracht.

Ook is er maandag een gesprek met de Vaste Kamercommissie voor Antilliaanse en Arubaanse Zaken van de Eerste en Tweede Kamer. Tenslotte staat ook nog een gesprek met minister van Ontwikkelings- samenwerking Bukman op het programma. Verwacht wordt dat premier Eman aanstaande woensdag naar Aruba zal terugkeren.

Volgende week

Hoofdprijs Sport lotto rond 22 mille

ORANJESTAD — Ook deze week slaagde geen der inzenders er in om de vier goede nummers —15-28-17-13— in de Sportlotto te raden, zodat de beschikbare 15.418 florin blijft staan tot volgende week, waardoor de eerste prijs dan wel tegen de 20 mille zal bedragen. Voor de tweede prijs — drie nummers goed — zijn er 55 inzenders die met ieder f.133,85 de pot van f.7.361,05 zullen verdelen.

Bredero bevestigt ontslag tov FTA

ORANJESTAD — Het bestuur van de FTA heeft vrijdag een gesprek gehad met de directie van het bouwbedrijf Bredero Caribbean waarin bevestigd werd dat met ingang van 17 oktober 150 werknemers naar huis worden gestuurd, dertig anderen volgen later.

Van de Ontslagcommissie werd toestemming ontvangen 180 man naar huis te sturen omdat de werkzaamheden bij het Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel klaar zijn. FTA- voorzitter Pontilius betreurde de gang van zaken, vooral ook dat de uitbreidingen van Playa Linda en Manchebo Beach Hotel nog steeds niet van start kunnen gaan. Indien dit wel het geval was geweest dan had een aantal werknemers aan de slag kunnen blijven. De FTA kondigde aan dat men een onderzoek gaat instellen waarom deze projecten niet afgerond konden worden. Enige maanden geleden werd een groot aantal projecten aangekondigd, waarvan echter nog geen één van start is gegaan.

ÑAPA
AMIGOE
Weekend Bijlage
ZATERDAG 4 OKTOBER 1986
PAGINA A

GUILLERMO ESTILITO ROSARIO, die in 1917 uit Antilliaanse ouders in Puerto Cabello geboren werd, leeft omringd door boeken, oorkondes, schilderijen en naslagwerken in een huis op St Helena. Na twaalven is hij zelden thuis. Dan werkt hij in alle stilte elders aan een serie kinderboeken waarvoor hij een particuliere opdracht kreeg. Tevens schrijft hij geregeld artikelen voor dagblad Extra...

Rosario wordt in de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen omschreven als een Papiaments-talige auteur van sociaal-realistische romans met een radicale ondertoon, die soms tot boventoon aanzwelt. In 1954 werd hij onderscheiden met een culturele prijs voor literatuur van het Cultureel Centrum Curacao en in 1976 met een letterkundige prijs van de Sticusa. Tot het werk van Guillermo Rosario behoren onder andere: Un drama den hanchi'i Punda (1943); E trahador di den Klip (1958); E rais ku no ke muri (1969); Amor i sakrifisio (1974) en E angel pretu (1975).

Op toneelgebied schreef Rosario Esta un Yaya en Esaki ta mi mama. Rosario benadrukte in het gesprek met de Amigoe dat men op Curacao constructief moet werken. Dit gold tevens voor de kranten. In dit kader stelde Guillermo Rosario: "Er zit nog teveel sensatie in. Journalist en krant zijn voor verbetering vatbaar. De meeste personen die voor een krant schrijven missen de speciale opleiding hiervoor... Daarnaast schrijft men soms nog teveel vanuit een politiek oogmerk en dan bedrijf je geen objectieve journalistiek. Vandaar," stelt Rosario, "dat vele mensen toch 's middags de Amigoe zullen blijven lezen. De krant geeft een rustiger kijk op het nieuws dan de Papiaments-talige kranten. Men is zakelijk en neutraal. Je behoeft je niet steeds af te vragen uit welke hoek de wind waait." De schrijver ziet de toekomst voor de andere Nederlands-talige krant "een beetje donker in". "Want ze kunnen hun politieke verleden nog steeds niet van zich afzetten en vergeten. Uiteraard wordt dit ontkend, maar de berichtgeving spreekt voor zich en de lezer wordt steeds kritischer", aldus Rosario...

''Politiek patronage-systeem heeft ons land naar omlaag gehaald''

Schrijver Guillermo Rosario: ''Mij hebben ze altijd uitgemaakt voor racist''

"IK BEN EEN volksschrijver. Een schrijver voor en uit een volk", zegt Guillermo Rosario. "In mijn proza en artikelen neem ik bewust een hard standpunt in, maar begrijp me goed, niet alleen tegen blanke mensen. Wanneer hier iemand lui is, dan noem ik dat. En ik weet dat veel mensen daar niet van houden als je man en paard bij naam en toenaam noemt. De meeste andere schrijvers op het eiland zie ik dit niet snel doen. Dat zijn geen volksschrijvers. Boeli van Leeuwen niet... Die heeft nooit zijn best gedaan om dat te bereiken. Elis Juliana, ja, nu wel, maar vroeger niet. Natuurlijk Willem Kroon. En op zijn manier pater Paul Brenneker. Die doet veel en heeft veel gedaan. Maar Boeli van Leeuwen en Tip Marugg zitten op een totaal andere golflengte, op een geheel ander spoor. Ik heb stellig de indruk dat zij zich niet zo interesseren voor datgene wat onder het volk leeft.

En neem John de Pool met zijn 'Del Curacao que se va', 'Zo was Curacao'. Die mijnheer spreekt alleen van zijn eigen mensen, van zijn eigen blanke, protestantse bovenlaag rond de eeuwwisseling. Wanneer hij dan over het volk begint, komt er slechts een pinda-verkoopster om de hoek kijken. Terwijl De Pool in Otrobanda veel gekleurde mensen heeft gekend... Maar hij beschrijft hen niet.

Ik", benadrukte Rosario", stel de zwarte man centraal in mijn werk. Dus ten genen dele de blanke protestant. Hierom moet men mij echter niet bekritiseren. Het is mijn manier om mijn eigen mensen omhoog te stuwen. Daarom is die 30e mei 1969 ook zo belangrijk, ook al zullen er op het eiland wel een paar mensen rondlopen die teleurgesteld zijn in de uiteindelijke resultaten. Maar alles kan niet één, twee, drie. Feit is, dat er na die datum een enorme ommekeer plaats heeft gevonden, en dat zit hem niet alleen in het gegeven dat de blanke opzij werd geschoven. Nee, het is die mentaliteits-verandering. Het respect... De gekleurde arbeider die zijn gekleurde chef respecteert en zijn opdrachten zonder te morren uitvoert. De arbeider ziet nu ook dat hij zelf de kans heeft de maatschappij ladder te beklimmen. Dat noem ik een positieve ontwikkeling. 30 Mei was dus niet alleen een paleisrevolutie pur sang, nee, het is verder gegaan. Voor 30 mei 1969 waren alle banen — laten we zeggen de beste banen — in handen van blanke mensen", zegt de schrijver en dichter Guillermo Rosario. "Na die uitbarsting van volkswoede kreeg je verandering. Boeli van Leeuwen drukte dit toentertijd zuiver uit: 'Black is not only beautiful, it is also powerful'. In het verleden waren vrijwel alle hoofden van dienst blank en protestant. Dit is nu in het voordeel van de gekleurde mens veranderd. Overal, of het nu aan de balie van een passage-bureau is of op het kantoor van de ontvanger, overal zie je gekleurde mensen. En de eigenwaarde van die mensen is gestegen. Men weet nu een beetje meer wat men waard is.

POLITIEK SPEL

Dit alles kan je ook doortrekken naar de politieke partijen en hun leiders. In het verleden gaf men daar ook de voorkeur aan blanken. Mij hebben ze altijd uitgemaakt voor racist, omdat ik dit soort zaken signaleer en aan de kaak stel. Maar niemand zal mij tegenspreken omdat ik de waarheid zeg. En wat is dan überhaupt een racist? Men zegt dat ik altijd tegen blanken gekant ben. Ik zie echter niet in waarom. Ik heb vele blanke vrienden en mijn dochter en mijn zoon zijn getrouwd met blanken. Ik zal mij er dus maar niets van aantrekken. Nee, een racist... daar hebben we momenteel in Zuid-Afrika mee te maken, waar men de rassen scheidt. Apartheid, aparte wijken, banken en bussen... Tot hier en niet verder.

Ik heb echter altijd gezegd, dat ik in de gemeenschap waar ik woon — mijn gemeenschap — geen discriminatie toesta. Niet van de kant van de blanke mensen, evenmin van de kant van de zwarten. Alleen dit: de beste mensen, de mensen met de beste papieren en capaciteiten moeten in aanmerking komen voor een bepaalde baan. Ik zeg dan: Wanneer twee mensen bij mij komen met gelijke brieven, dan geef ik de voorkeur aan de gekleurde man of vrouw van Curacao... Dit heeft niets te maken met discriminatie, het zijn geen nonsens, maar gebeurt overal ter wereld.

En om terug te komen op het politieke spel.. Die partijpolitieke manoeuvres en benoemingen moeten eruit. Neem bijvoorbeeld de voorman die twee arbeiders naar huis stuurt omdat ze dronken op hun werk verschijnen. Die arbeiders gaan dronken als ze zijn naar de bevriende minister of gedeputeerde. Die telefoneert meteen de voorman. 'Je moet ze terugnemen, nù'. Of het gaat om personen die maanden niet op hun werk komen, maar toch maandelijks hun salaris overgemaakt krijgen... Dit soort praktijken hebben ons land naar omlaag gehaald. De discipline die er in het verleden wel is geweest ontbreekt... Het verantwoordelijkheidsbesef. Men was goed in het werk en voortdurend op tijd. Nu is het negen uur... dan kom je om tien uur of twaalf uur. Of helemaal niet en een verontschuldiging kan er niet af. Volgens mij hebben wij dit alles te danken aan het patronage-systeem van onze politieke partijen. Dat is de hele kwestie waar het om draait. Deze politieke mensen waren en zijn dronken van de power. Omdat ze de macht hebben verkregen iets uit te voeren denken ze in die almacht dat ze letterlijk alles kunnen doen. Wanneer een ex-gedeputeerde nu zegt dat dit Bestuurscollege de Eilandsraad niet respecteert... Een kort jaar geleden heeft deze mijnheer het gepresteerd om tachtig miljoen opzij te zetten voor DOK, zonder hier de Eilandsraad van in kennis te stellen. En die kwestie van veertig miljoen voor de tanks van Seru Pretu? Hetzelfde... Men is dronken van macht.

MECANICIEN

In ieder geval", stelt Rosario", dient de alom toegepaste

methode om politieke vrienden op belangrijke posten te benoemen compleet uitgebannen te worden. Uitgeroeid... We moeten weer komen met 'the right man in the right place', want het gaat per slot van rekening om de toekomst van Curacao. Maar wanneer men de meerderheid heeft in de Curacaose Raad denkt men maar alles te kunnen doen. Zo is het hier al dertig jaar aan de gang en zo gaat het tot nu toe door. Je kreeg bootwerkers, je kreeg een mecanicien, je kreeg een radio-monteur. Die werden zomaar opgepakt en als chef op een gouvernements-afdeling geplaatst. Terwijl er andere kandidaten waren met ruime kwalificaties. Zo'n mecanicien had men dan maar een job moeten geven waarin hij zijn werk, waarvoor hij had geleerd, op een zo goed mogelijke manier zou kunnen doen. Maar je moet zo iemand natuurlijk geen baan geven waarin hij geen moer kan uitvoeren omdat hij de kennis mist...

Ik vind dat er teveel politieke partijen zijn op het eiland, al besef ik terdege dat samenvoeging van de drie voornaamste gezien hun achtergronden uitermate lastig zou zijn. Frente kan overigens verwaarloosd worden als politieke factor. Na mei 1969 heeft Frente mijns inziens de grote kans gemist om zich als voornaamste en sterkste volkspartij te manifesteren. Dat is weer die power... Wanneer je vanuit je machtspositie, vanuit je ivoren toren maar denkt dat je alles kunt, dan ben je de pisang, dan ben je de bakbanaan. Nu, dit is met Frente gebeurd en het zal ook met anderen gebeuren.

Guillermo Rosario houdt zich in zijn werk-proza, gedichten en toneel-bezig met sociale- en raciale roerigheid, zoals dit zo mooi wordt uitgedrukt in de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen. Zelf zegt de schrijver hierover: "Ik vind dat toneel meer zeggingskracht heeft dan proza. Maar toch, het gaat om de levenssituatie van de gekleurde mensen op het eiland en in de regio. Ik zie dat in bijvoorbeeld Colombia en Venezuela de gekleurde mens niet of nauwelijks aan bod komt. Nu, na 30 mei zijn onze mensen wel aan bod gekomen... Maar goed, toneel heeft meer zeggingskracht. Proza is meer voor het individu. Over een toneelstuk, of het nu goed of slecht is, wordt na afloop door het publiek nagepraat. Ja, er zijn weleens plannen geweest om schrijvers te steunen. Er is ook wat geld geweest al heb ik hierover nooit iets gezien... Daarnaast, televisie en video hebben ervoor gezorgd dat het volk niet meer aan lezen toekomt... Een klein cultureel groepje kan nog steeds alles van het gouvernement gedaan krijgen, maar de meeste schrijvers, dichters en tonelisten zijn van alles afgesloten, dus ook van de subsidie-kraan. Daarvan ben ik er één. Felix

''Dat bedelen van Curaçao om een korst brood moet maar eens uit zijn...''

de Rooy en Norman de Palm kregen ook niet datgene wat ze eigenlijk hadden moeten krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. En dan ga je maar naar het buitenland, naar New York en Amsterdam. Je hebt je connecties en je bent jong. Ik ben niet jong meer en mis tevens de juiste connecties... Sterker nog, ik wil ze niet eens meer hebben.

OUDE SCHOEN

En neem nu een toneelstuk: 'Tula' bijvoorbeeld van Pancheco Domacasse. Dat stuk wordt om welke reden dan ook nooit meer opgevoerd. Maar zo is Curacao. Alles voor een tijdje om het daarna te vergeten. Men houdt van alles wat nieuw is. Men handelt er een tijdje mee, draait het naar alle kanten en dan gaat het het vergeetboek in. Wil je op het eiland iets bereiken, dan moet je met iets gloednieuws komen. Wordt het plan wat ouder, dan wordt het terzijde geschoven als een oude schoen. Al gebeurt het ook wel dat de oude schoen wordt weggegooid voor de nieuwe is aangeschaft en dan sta je met lege handen...

Daarnaast is het ook aan te bevelen met nieuwe plannen te komen die niet van jezelf zijn. Je dient een plan in bij een gedeputeerde. Een prachtig plan zegt de bewindsman en dumpt het vervolgens voor een jaar in zijn bureau-la. Na een jaar maakt hij het plan openbaar en denkt dat jij vergeten bent dat het jouw plan was. In ieder geval; is het plan een succes, dan is het plan een eigen, briljant bedenksel van de gedeputeerde. Mislukt het plan, dan weet hij zich opeens drommels goed te herinneren dat jij de maker van dit gedoemde plan was. Je ziet, het mes snijdt aan twee kanten...

Die identiteit van de Curacaose mens, het waardegevoel... Volgens mij", zegt Guillermo Rosario", draait het om Tula. Tula was een zwarte slaaf, waarvoor een aparte plaats in ons hart moet komen. Voor het Curacaose volk telt Tula nog niet. Men beseft niet wat deze man voor ons volk heeft betekent. Brion, Bolivar, Washington, deze mensen spreken niet aan. Tula is een Curacaoenaar en symbool voor de vrijheid. Met zo'n voorbeeld behoor je je te identificeren. Het volk heeft dit echter nog niet door. Men vraagt wel een vrije dag om Tula-dag te kunnen vieren, maar dan gaat het om die vrije dag en een tochtje naar de beach en niet om de essentie die achter zo'n viering zit.

Er zullen mensen zijn die bang zijn voor de opkomst van een bepaalde Tula-cultus. Maar dit betekent absoluut geen afrikanisering. Absoluut niet. Als je een Afrikaan ontmoet en je zegt hem: "We zijn van dezelfde afkomst', nu dan lacht hij je keihard uit. Dan zegt hij: 'luister, zie je mijn kleur. Ik ben zwart. Ik ben de echte Afrikaan'.

Persoonlijk houd ik overigens niet van de benaming neger. Nee, je hebt zwarte mensen, gekleurde mensen. De term neger is een bijnaam die door blanke mensen aan de zwarten gegeven is. 'Black people, coloured people', zwarte mensen, gekleurde mensen. Die begrippen moet men ook in Nederland hanteren. Ik ben gekleurd, alhoewel ik een zwarte vader had. Ik praat niet van Afrika, ik ben geen Afrikaan. Ik ben een Caribisch mens...

BEDELAAR

En als je me nu vraagt of wij als Antillen in de Caribische regio een eigen onafhankelijk bestaan kunnen gaan leiden? Ja... Al geloof ik dat Curacao op eigen benen dient te staan. Ik pleit dus voor een 'status aparte' van Curacao. En die status aparte hadden wij eigenlijk vóór Aruba moeten krijgen. Onze politieke leiders pleiten evenwel slechts dan voor een status aparte wanneer ze toevallig niet in de regering of het Bestuurscollege zitten.

De andere eilanden", vervolgt Rosario, "hebben zich in het verleden nooit iets aangetrokken van Curacao. We moeten dan ook maar eens ophouden ons af te vragen wat er met de andere eilanden zou gebeuren wanneer Curacao een aparte status zou gaan innemen... We moeten sterk zijn en wanneer we sterk zijn dan kunnen de anderen daarvan profiteren. Door zwak te zijn met de anderen wordt niets bereikt. We hebben ruim veertig jaar moeten horen dat wij alles van Aruba kregen. Nu kun je waarnemen dat dit niet zo was. Nee, samen met de andere vier waren wij het juist die Aruba onderhielden. En laat St Maarten zichzelf maar bedruipen in een samenwerkingsverband met Saba en Statia. Dan zijn wij vrijer in ons doen en laten...

En die toekomst? Uiteraard zitten er veel talentvolle Antillianen in het buitenland. Maar het is nagenoeg onmogelijk hen terug te halen, omdat op het eiland de middelen ontbreken ze te onderhouden. De Nederlandse sociale zekerheid krijgt men hier nooit. Je kunt daarnaast niemand forceren terug te komen om te helpen in de uitbouw van onze maatschappij. Het is — zoals gezegd — dus vrijwel onmogelijk de mensen terug te halen. Dit geldt tevens voor gepensioneerden. Daar in Nederland ligt voor deze groep het belang. Daar ligt hun geld en daar zijn ze gewend...

We moeten de mensen die nù op het eiland wonen tot hun recht laten komen. Ze moeten echter niet alleen krijgen maar ook geven. We moeten ernaar streven iedereen een zo goed mogelijke opleiding te geven en daarna in hun werksituatie een goed salaris, zodat niemand naar het buitenland behoeft te gaan. Iedereen moet kunnen werken. En geen 'mal cria', geen verwennerij en voortrekkerij. Niet dat eeuwige: 'Dit is mijn favoriet, die krijgt de baan'. In deze slechte sociale- en economische omstandigheden moeten we de handen ineen slaan en samenwerken... Zodat Curacao Nederland en Amerika niet meer constant zal nodighebben.

De mens moet worden geleerd dat hij diensten moet geven. Want dat is onze taak in het Caribisch gebied: toerisme, de haven, communicatie en high technology. Je behoeft dan niet meer als een bedelaar je hand op te houden voor een aalmoes. Krijgen we hulp, dan dient het hulp te zijn die we kunnen dragen. Dat bedelen om een korst brood moet maar eens uit zijn..."

''De lezer wordt steeds kritischer''

Begonnen als weeshuis

Huize St. Jozef bestaat 65 jaar

IN 1856 BEGON HET eerste weeshuis onder leiding van drie zusters van Roozendaal in de Conciëntiesteeg te Otrobanda. Later werd dit weeshuis eerst naar de koraal van het huis van de bisschop overgebracht en toen in 1867 naar Landhuis Habaai. In 1885 werden de eerste weesjongens door pater Frie ondergebracht in drie Curaçaose huisjes op Sta. Rosa. De jongens werden onder bescherming gesteld van de H. Jozef, het St. Jozef weeshuis werd geboren.

Vanaf die tijd groeide de zorg uit onder leiding van diverse religieuzen en leken. In 1920 kwamen de zusters van Schijndel op Curaçao met de bedoeling het onderwijs over te nemen van de zusters van Roozendaal en bovendien Huize St. Jozef geschikt te maken om de eerste voogdijkinderen op te vangen. In oktober 1921 namen de eerste negentien meisjes hun intrek in het St. Jozefgesticht, de zusters van Roozendaal vertrouwden ook hun weesmeisjes aan de zorgen van het St. Jozefgesticht toe. Sindsdien bestond Huize St. Jozef in de volksmond als "weeshuis Sta. Rosa".

In het begin had men slechts één groep meisjes onder leiding van de religieuzen. In 1940 werd deze groep gesplitst in een grote en kleine meisjes- groep, de eerste leken- leidster deed haar intrede, in de persoon van mej. Eufrosina Boom. Het huis groeide gestadig en in 1953 had je al drie groepen; in 1958 waren het er vier en in 1960 werd er een vijfde groep gevormd. Toen men in 1961 overging op het verticale groeps- systeem, begon men ook jongens op te nemen.

Met de uitbreiding van het kinder- aantal, moest er ook meer personeel worden aangenomen; tot '67 waren het er 21 met een directrice. De overste van het klooster fungeerde tevens als directrice van het internaat. Vanaf 1967 gaat men over het benoemen van een directrice. De in 1971 door de congregatie van Schijndel opgerichte «Stichting Bon Futuro», heeft sinds die tijd het beheer van Huize St. Jozef overgenomen.

De eerste bestuursleden van de stichting waren de heren: J. Wanga, E.P. Monte en G. Hollander en mevr. N. Callister-Lourens. Het huidige bestuur van de stichting bestaat uit de volgende personen: Voorzitter: de heer mr. E.P. Monte, vice-voorzitter de heer S. Goeloe, secretaresse: zuster Ardina van Dijk, penningmeester: de heer D. Mourillon, leden: zr. Otilia de Castro, mevr. J. Margaritha-Martis, mevr. P. Koeijers, mej. M. Lichtveld; notuliste: mevr. H. Bergen. De dagelijkse leiding berust bij de directrice en de stafleden. De groeps- leidsters hebben de zorg voor de kinderen. Naast de groepsleidster is er de zeer noodzakelijke civiele en technische dienst.

Zij hebben de zorg voor de tuin, keuken, naaikamer en het huishoudelijk werk op de groepen. Van het eilandgebied heeft men na een heleboel strubbelingen subsidie gekregen in de vorm van een daggeld- vergoeding, daar deze daggeld- vergoeding niet altijd toereikend is, wordt er een beroep gedaan op de gemeenschap, zowel voor de service als voor donaties of hulp voor fundraisings-activiteiten.

HUIZE ST. JOZEF NU

De doelstelling van Huize St. Jozef is: een opvoedings- situatie, een leefmilieu te scheppen voor de kinderen, die om sociaal-educatieve redenen, niet in eigen milieu kunnen zijn.

Huize St. Jozef doet bovenstaande op basis van tijdelijkheid, daar ons tehuis bewust een schakel wil zijn, tussen gezin en kind, benadrukken wij de tijdelijkheid. Een lang verblijf is naar onze ervaring niet goed voor het kind; het vervreemdt van de eigen milieu en is dan niet opgewassen tegen het leven buiten het internaat.

Om het contact met thuis (en de buitenwereld) levendig te houden, gaan de kinderen in de weekeinden naar huis of naar een pleeggezin.

Zodra de problemen in het gezin, die de opname noodzakelijk maakten, geheel of ten dele zijn opgelost, wordt het kind teruggeplaatst, met een tijdelijke begeleiding.

BEGELEIDING

Sinds 1980 wordt deze begeleiding gedaan door onze afdeling "interne maatschappelijk werk".

Behalve de begeleiding na terugplaatsing, bestuderen onze maatschappelijke werksters ook de binnengekomen aanvragen voor opname en geven een advies over het wel of niet plaatsen van de kinderen.

De kinderen die in aanmerking komen, zijn kinderen van bijvoorbeeld te jonge ouders, verbroken relaties, psychisch belaste ouders, debiele ouders, ouders met gebrek aan huisvesting of ouders die niet in staat zijn hun kinderen zelf op te voeden.

GROEPEN

Huize St. Jozef heeft nu zeven groepen van maximaal 24 kinderen per groep; de leeftijd van de kinderen varieert van 4-17 jaar.

Zes van de zeven groepen zijn gemengd; van een in 1978 begonnen experiment, met zowel een grote meisjes- als grote jongensgroep, hebben we een jongensgroep overgehouden van jongens van ±9t/m 13 jaar.

Per groep werken er vijf leidsters, die de zorg hebben voor de opvoeding van de kinderen. Aan orde, regelmaat, discipline en hygiëne wordt veel aandacht besteed. Naast de leidster is er ook een part-time huishoudelijke kracht per afdeling voor het grovere werk.

SCHOLEN

De kinderen gaan allen buiten het internaat naar school; sommigen op de scholen in de buurt, anderen zitten op scholen die een beetje verder weg liggen.

Voor het vervoer van onze kinderen naar school (kleuter-, basis-, MAVO-, HHS-, ETAO- scholen), beschikken wij sinds 1983 over een bus, gekregen van de Landsloterij; ook krijgen wij hulp van het schoolvervoer- systeem van het eilandgebied.

Doordat de kinderen thuis vaak onregelmatig naar school gingen, zijn sommigen achter en dat geeft soms moeilijkheden, wanneer je zo'n kind, dat vaak midden in het schooljaar wordt geplaatst, op een nieuwe school te plaatsen.

DAGINDELING

In de groepen wordt er om vijf uur opgestaan; het lijkt wel erg vroeg, maar om 24 kinderen op tijd klaar te krijgen voor school om ±7.15 uur, moet je wel vroeg opstaan.

Na het middageten, rond half twee, helpen de kinderen met opruimen; de oudsten hebben verschillende karweitjes zoals bijvoorbeeld was opvouwen, brood ophalen van de centrale keuken etc.

Om vier uur begint het verplichte huiswerkuur. Sinds 1983 krijgen de 1ste klassers gezamenlijk hun huiswerk of krijgen extra oefeningen; de andere kinderen doen hun huiswerk op de afdeling zelf en de dienstdoende leidsters bieden hulp, waar nodig is.

Na het huiswerkuur, zijn de kinderen vrij tot het avondeten. Om zeven uur gaan de kleintjes naar bed; de oudere kinderen gaan om een uur of acht ook naar bed.

ACTIVITEITEN

Sinds 1983 hebben we voor de activiteiten na school twee leidsters. Zij zorgen voor het organiseren van de naschoolse activiteiten, zoals bijvoorbeeld voetbal, zwem-, drama- en de danslessen.

Zij vragen hiervoor hulp van de diverse instanties, zoals voor de dans- en dramalessen van de afdeling Cultuur en voor de zwemlessen en sporttrainingen van de afdeling Sportzaken. Ook de jaarlijkse terugkerende feesten en vieringen, worden door hun georganiseerd.

Op het ogenblik zijn ze druk bezig met de voorbereidingen voor het grote feest in verband met het 65-jarig bestaan van Huize St. Jozef. Het feest- programma is sinds 1 oktober 1985 begonnen. Het hele jaar door zijn er verschillende activiteiten geweest in afwachting van de eigenlijke viering op 5 oktober.

Enkele activiteiten waren een zangfestival voor de kinderen; de uitgave van een jaar- kalender, helemaal verzorgd door onze kinderen, verschillende uitstapjes etc.

Ook voor het personeel zijn er diverse activiteiten georganiseerd bijvoorbeeld workshops, trainingen en excursies.

In verband met het 65-jarig bestaan wordt er binnenkort ook een gedenkboek uitgegeven door het bestuur.

De geloofsgemeenschap in South Reward

PHILIPSBURG — Zelfs de meest apatische kerkganger moet in de gaten hebben, dat er iets gaande is in de katholieke gemeenschap van South Reward.

In de maand mei stond het gebed bizonder in de belangstelling, met als hoogtepunt het Pinksterfeest. Leden van de charismatische gebedsgroep inspireerden velen met hun bemoedigende woorden en spontaan gebed. De maand juni van dit jaar was gewijd aan de jeugd. Gedurende de zondagsdiensten nam de jeugd op verschillende manieren actief deel aan de Eucharistieviering. Met name het jongerenkoor en de verkennersgroep hebben hieraan in belangrijke mate hun steentje bijgedragen. De mensen praatten er over en ze komen kijken. Het wordt iedere zondag drukker in de kerk. Het enthousiasme laait op.

Toen werd het tijd voor actie. De maanden juli en augustus stonden in het teken van "iets doen". Zonder veel ophef werd een commissie in het leven geroepen om een familie in nood te helpen met het bouwen van een huis. Hieruit ontstond de Stichting "Home for All", een zusterorganisatie van wat op Curaçao en Aruba bekend staat als "Drecha Kas". Het eerste bouwkamp werd gehouden van 27 juli tot 3 augustus, begonnen en beëindigd met een indrukwekkende misviering in de kerk van South Reward. De medewerking aan dit bouwkamp was van vele kanten zo overweldigend, dat het onmiddellijk gerealiseerd kon worden. Een tweede bouwkamp is voor october gepland wanneer er weer schoolvacantie is. Intussen komt de groep af en toe bij elkaar, zomaar, als familie. In de maand september ging de aandacht uit naar ouden van dagen en gehandicapten. De bewoners van St Martin's home en de dagelijkse bezoekers van het dagverblijf 'Zr Basilia Centrum' waren de eregasten in een overvolle kerk. Een van de lezingen werd door een gehandicapte verricht. Er werd gezongen en met aandacht geluisterd naar de preek, en ieder ging met een mooie anjer de kerk uit. In het naast de kerk gelegen Zr Basilia Centrum bleef men nog enige tijd gezellig bij elkaar.

De motor achter dit alles is father Rudy Lampe, die sinds april van dit jaar op St Maarten werkzaam is. Het is zijn eerste werkterrein na zijn priesterwijding in maart jl in de kerk van Santa Cruz te Aruba. De mensen dragen hem op handen, maar dat wil hij helemaal niet. Hij wil tussen de mensen lopen, en dan het liefst te voet. Hij heeft een tijdje geprobeerd het zonder auto te stellen, maar dat was toch te onpraktisch. Noodgedwongen is hij dus overgegaan tot het kopen van een tweedehands auto, om meer bij en tussen de mensen te kunnen zijn.

Een man van het evangelie. Een man met een boodschap. Een priester zoals de Kerk er meer nodig heeft. Een profeet. De Amigoe sprak hem aan over de positieve veranderingen in de geloofsgemeenschap van South Reward. "Het meest belangrijk zijn voor mij de 'onzichtbare' gebeurtenissen. Er zijn nieuwe vriendschapsrelaties aan het ontstaan tussen de kerkgangers. Regelmatig worden er maaltijden georganiseerd in de huizen, waar we elkaar ontmoeten als broeders en zusters. Dat is inspirerend. Kerk is daar waar gemeenschap gesticht wordt. Kerk heeft te maken met vriendschap, een ontmoetingsplaats voor vrienden in de naam van Jezus.

Zeer recent heeft een vrouw zo'n feestmaaltijd georganiseerd en heeft haar nieuwe vrienden van de kerkgemeenschap uitgenodigd. Ze heeft toen op een gegeven moment het woord genomen en zei: "in de kerk van South Reward werd gepreekt, dat wij als broeders en zusters moeten leven, dat we met elkaar moeten delen wat we zijn en wat we hebben: dat wil ik nu in praktijk brengen." Dat heeft me zeer ontroerd. Dat is precies de Blijde Boodschap van Jezus. Ik ben geen planner. Al de activiteiten die we gehad hebben, heb ik niet als zodanig gepland. We moeten openstaan voor het werk van de Geest in mensen. "Don't kill the Spirit", dat is wat ik tracht te realiseren.

Een van de grote noden in de wijk is een jeugdcentrum. Daar is grote behoefte aan. We zijn er nu mee bezig en we hopen dat we de medewerking zullen krijgen van alle instanties. Dit is geen project voor de jeugd, maar door de jeugd. Zij zelf moeten het plannen, uitvoeren en besturen. Een plaats waar hun zelfcreativiteit wordt gestimuleerd, waar ze uitgedaagd worden. Alleen zo kunnen we destructieve invloeden zoals die van drugs tegengaan. Als priester moet ik met het volk wandelen, niet vooraan, noch achterop. En vooral niet zonder. Dat probeer ik te doen".

Oproep deelname alle jeugdorganisaties

Anti-drugsmars van Leo-club op Sint Maarten

PHILIPSBURG — De actieve Leo-club van St Maarten heeft een rondschrijven gericht aan alle jeugd- organisaties op het eiland om hen uit te nodigen voor een grootse manifestatie tegen drugsmisbruik. Op zaterdag 18 oktober zullen een parade en een forum worden gehouden.

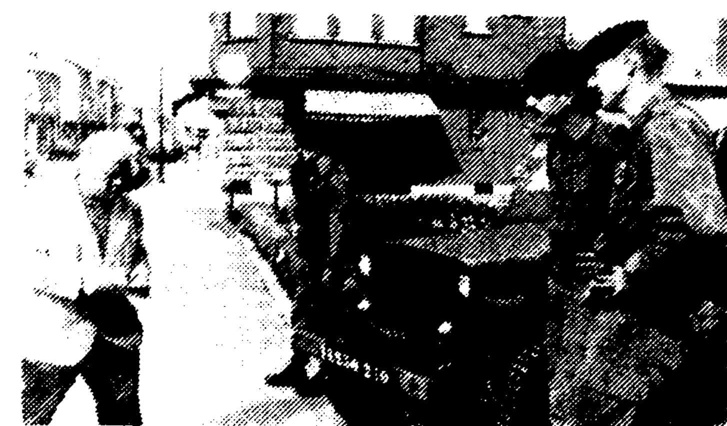
De jeugdorganisaties wordt verzocht in hun respectieve uniformen te verschijnen en hun clubvlag en spandoeken anti-drugs- leuzen mee te voeren. De parade zal worden begeleid door de drumbands van de verkenners en de Boys- en Girlsbrigade. Men zal zich verzamelen bij La Fontaine Disco aan de Pondfill, en het eindpunt van de mars is het plein voor het postkantoor, waar frisdranken en sandwiches zullen worden gepresenteerd. Daarna worden er toespraken gehouden door de hoogste autoriteiten op het eiland: de gezaghebber van de Nederlandse kant en de maire van Frans St Maarten. Daarna is er ook gelegenheid voor vertegenwoordigers van verschillende jeugdgroepen om het woord te voeren.

De Leoclub doet een dringend beroep op de jongeren om tezamen de strijd aan te binden tegen het drugsmisbruik op Sint Maarten.

WEER EEN BOMAANSLAG in Parijs: de krantelezer heeft moeite de terreurdaden in de Franse hoofdstad uit elkaar te houden, zo snel volgen zij elkaar op. Hun timing is beangstigend effectief, de eisen die zij kracht moeten bijzetten zijn voorspelbaar. Maar de Franse regering begint nu pas de vastberadenheid te tonen die haar burgers al veel langer kenmerkt: niet toegeven en internationaal bestrijden. Het inzicht groeit, de oplossing is nog niet in zicht. Intussen houdt Parijs zijn hart vast voor de volgende klap. Dat schrijft Peter van Dijk in het NRC Handelsblad, waarin hij de angsten waarmee Parijs werd geconfronteerd, beschrijft.

De uitwerkingen van meedogenloze terreur

Parijs in angst

EEN UUR NA de eerste klap en de onvoorstelbare paniek die daarop volgde, valt een angstige stilte over de plek van de aanslag. Op de Champs Elysées keken afgelopen winter drommen mensen toe hoe gewonden uit de winkelgalerij Point Show gedragen werden. Niemand sprak een woord, men bleef bewegingloos staan, staarde naar de overkant en vervolgde zijn weg.

In de Rue de Rennes heerste onlangs dezelfde onwezenlijke stilte, politie- mensen en politici spraken met gedempte stemmen, een enkele sirene gilde en een verwarde voorbijganger mompelde «salauds» — smeerlappen. Stilte is, naast het verdriet, blijkbaar de onmiddellijke reactie op de golf van terreur die Parijs de laatste weken treft.

Vijftien aanslagen zijn er in een jaar tijd gepleegd op centrale, druk bezochte plaatsen in Parijs, de laatste twee weken maar liefst zes. De balans: 10 doden en 250 gewonden, van wie velen voor het leven verminkt.

De angst voor de bommen heeft de Parijzenaar en de forens in haar greep. Mensen verklaren dat zij sneller dan anders het drukke forenzen- station St. Lazare doorhollen, het is stil in de grote warenhuizen van de binnenstad waar ingangen gesloten worden om de bewaking van de overige deuren te kunnen verscherpen, de terrassen zijn maar half gevuld, de bioscopen klagen over lege zalen en in de metro monstert iedereen iedereen. Begrijpelijk: men beseft dat het ondanks de ferme taal van Jacques Chirac en de extra soldaten een onmogelijke taak blijft om de 410 stations en 300 kilometer metrogang te bewaken. Geen politiemacht is in staat de 350.000 reizigers die dagelijks alleen al door het metrostation Châtelet marcheren, te fouilleren.

Gewillig werken de Parijzenaars mee aan het fouilleren en het nakijken van handtassen, aktetassen, rugzakken en vooral plastic tassen — hoe meer mensen gecontroleerd kunnen worden, hoe beter. Museum- bezoekers houden al meters voor de ingang van het Centre Pompidou hun jasjes open of komen met wijd geopende tassen op de controlepost van drie man af. Dezelfde bereidwilligheid is er in de sjieke en minder sjieke winkels van het toeristisch centrum van Parijs.

Een opiniepeiling van het dagblad *Le Figaro* bevestigt dit beeld: zestig procent van 800 ondervraagden zegt de politie te willen helpen en 86% gaat accoord met fouilleren.

MEEDOGENLOOS

De Parijzenaar blijft liever thuis of winkelt in zijn buurt, maar hij vindt niet dat het gedonder maar eens afgelopen moet zijn en dat bijvoorbeeld Georges Ibrahim Abdallah, de terrorist die in Fleury-Mérogis gevangen zit en wiens vrijlating na iedere aanslag geëist wordt, gewoon losgelaten moet worden. De opiniepeiling in *Le Figaro* laat zien dat zeventig procent vindt dat dat niet mag gebeuren. En 61% vindt dat de Franse UNIFIL- soldaten niet uit Libanon teruggeroepen moeten worden, terwijl in Libanon nog altijd zeven Fransen gegijzeld zitten en sinds 1978 115 militairen bij aanslagen omgekomen zijn.

Het is een houding die bewondering afdwingt, want niemand weet hoe deze cyclus van dreigementen van de kant van de terroristen, weigering van de Franse regering om op chantage in te gaan en aanslagen doorbroken kan worden.

En het zijn meedogenlozen aanslagen die met grote precisie en kennis van de plaatselijke omstandigheden voorbereid en uitgevoerd worden. De timing is een verschijnsel dat iedereen verbaast.

Een lijst:
16 maart 1986: verkiezings- zege van Jacques Chirac.
17 maart: een snelle bomaanslag op de supersnelle trein (TGV) Parijs - Lyon, tien personen raken gewond. De verantwoordelijkheid voor de aanslag wordt opgeëist door het Solidariteitscomité met de Arabische Politieke Gevangenen van het Midden-Oosten, de keiharde groep die inmiddels onder de afkorting CSPPA in Frankrijk overbekend is.
19 maart: president Mitterrand benoemt Chirac tot premier.
20 maart: aanslag op Point Show, een winkelgalerij op de Champs Elysées, twee doden en 28 gewonden. Geclaimd door CSPPA. Enige minuten na deze aanslag wordt een bom ontdekt op het metrostation Châtelet en op tijd ontmanteld.

Dan wordt het stil, de terroristen nemen vakantie en begin september ontvangt het persbureau AFP een brief waarin de Franse regering wordt bedreigd met een nieuwe golf van aanslagen als niet drie terroristen onmiddellijk vrijgelaten worden.

Deze drie zijn Georges Ibrahim Abdallah, de 35-jarige chef van de Revolutionaire Gewapende Libanese Fracties (FARL), die ettelijke aanslagen en moorden op diplomaten voorbereid en uitgevoerd heeft; Anis Naccache, een 35-jarige Syriër, veroordeeld wegens een moordaanslag op de laatste premier van Perzië onder de sjah, Chapour Bakhtiar, en Varodjian Garbidjian, een 32-jarige Syriër, lid van een Armeens commando dat in 1982 een aanslag op het vliegveld Orly uitvoerde waarbij acht doden en 56 gewonden vielen. De drie worden niet vrijgelaten en de timing van de terreur blijkt perfect.
8 september: Chirac vergadert met zijn pas ingestelde Veiligheidsraad en er wordt een bomaanslag gepleegd op het stadhuis, het symbool van Chirac als burgemeester van Parijs: één dode en 18 gewonden. De verantwoordelijkheid wordt opgeëist door CSPPA.
15 september: Chirac maakt de visumplicht bekend. Even tevoren een bomaanslag op de Renault Pub aan de Champs Elysées. Eén dode, twee gewonden. De verantwoordelijkheid wordt weer opgeëist door CSPPA.
16 september: de CSPPA treft de politie in eigen huis, in het hoofdbureau op het Isle de la Cinté: één dode, 51 gewonden.
17 september: de politie hangt in heel Frankrijk 200.000 exemplaren op van het portret van twee broers van Georges Abdallah, Robert en Maurice, gezocht in verband met de aanslagen. Bij een bomaanslag in de Rue de Rennes vallen vijf doden en 52 gewonden. De verantwoordelijkheid wordt opgeëist door de Partizanen van het Recht en de Vrijheid.

PROFESSIONELE MISDAAD

Een aanslag uitvoeren kost durf, maar niet veel geld. Een aanslag voorbereiden, het huren of kopen van onderduik- adressen, het kopen van munitie, wapens en vliegtickets kost daarentegen een fortuin. Minister van Justitie Albin Chalandon noemt de moderne terrorist in een gesprek met het weekblad Paris Match, een professional van misdaad en geweld, die in paleizen leeft en goed geld heeft. Volgens hem gaat het om tientallen, en hoogstens een paar honderd mensen.

De Franse regering heeft tot nu toe nooit hardop gezegd van wie deze terroristen geld zouden kunnen krijgen. Premier Jacques Chirac heeft wel gesuggereerd dat buitenlandse groepen of landen de terroristen manipuleren, maar geweigerd namen te noemen. Chalandon zegt nu echter: "Ik heb de indruk dat zij gemakkelijk aan geld kunnen komen, gezien de manier waarop zij leven en de hoeveelheid wapens die zij kopen. Een aantal staten probeert van deze mensen gebruik te maken voor hun eigen doelen". De minister van Justitie noemt dan Libië, Syrië en Iran.

Terrorisme is een métier dat niet alleen veel geld, maar ook geduld vereist en dat niet zomaar even bedreven wordt door een stel duivelse broers, die een familielid uit de bak willen krijgen. Tegelijk met de aanslagen in Frankrijk, worden in Libanon door een veelheid van groepen vele aanslagen uitgevoerd op Fransen en Franse banken; door de Asala van Armeniërs, de Arabische cellen van Fedayin, de internationale anti- imperialistische brigades, de Hezbollahs, de FARL.

Voeg daarbij de Partizanen van het Recht en de Vrijheid, die zich de daders hebben verklaard van de aanslag in de Rue de Rennes, en de daders van alle voorgaande aanslagen in Frankrijk plus de Europese terroristen, zoals Action Directe in Frankrijk, dan ontstaat het beeld van een wriemelende menigte groepjes, die één ding gemeen hebben: hun strijd tegen Frankrijk, met als in het oog lopend doel de bevrijding uit Franse gevangenissen en het verdwijnen van de Franse Unifil- soldaten uit Libanon.

REISCHEQUES

Misschien zal iemand eens in staat zijn aan te tonen hoe precies het spinneweb van het internationale terrorisme in elkaar zit, maar voorlopig moeten we het doen met schaarse aanwijzingen. Zoals het geval van de American Express- reischeques ter waarde van 2,3 miljoen dollar, de buit van een overval op een postkantoor op 24 april 1979 in het Canadese Ottawa. Cheques uit deze overval zijn teruggevonden bij Jean- Pierre Hellgouarch en zijn halfzuster Brigitte Carbonell, leden van de Franse Action Directe, bij Angel Ortega Garcia, sympathisant van de Baskische afscheidingsbeweging ETA, en bij Tannouz Rizk, die banden met de PLO heeft. Israelische soldaten hebben 134.000 dollar van dezelfde gesloten cheques bij hun bezetting van Beiroet in Palestijnse handen aangetroffen en de Italiaanse politie vond ze in handen van de Rode Brigades. Een internationaal georganiseerd terrorisme vereist een internationaal georganiseerde bestrijding en de Fransen hebben daar nooit van harte aan mee willen werken. In april nog verboden premier Chirac en president Mitterrand na gezamenlijk beraad, de Amerikanen door het Franse luchtruim te vliegen voor het bombardement op Libië. Het Franse ministerie van Buitenlandse zaken veroordeelde de actie toen in een officieel communique, omdat, zo verklaarde zij, represaille- maatregelen tegen terrorisme op hun beurt weer geweld oproepen. Hoe graag hadden de Fransen nu niet represaille- maatregelen gezien tegen de daders van de terreurdaden in de Parijse hoofdstad. Onlangs pas, op de topconferentie begin mei in de Japanse hoofdstad Tokio, erkende president Mitterrand het nut van een internationale aanpak van het terrorisme en zei premier Chirac eindelijk, dat Frankrijk de Europese conventie tegen het terrorisme — als een van de laatste landen — zal ondertekenen.

En nog onlangs probeerde Charles Pasqua, de minister van Binnenlandse zaken, de strijd tegen het terrorisme tot een binnenlands probleem te verklaren. Hij zei tegen het dagblad "Le Quotidien de Paris" dat de vorige socialistische regering aan de Libanese terreur- groep FARL beloofd had Georges Abdallah vrij te laten in ruil voor Gilbert Peyrolles, een Fransman die in Libanon ontvoerd was. Peyrolles is vrijgelaten, Georges Abdallah niet.

ACHTERDEUR

Het Franse publiek reageert vastberaden op de dodelijke bom- aanslagen. Een toeschouwer van de aanslag in de Rue de Rennes, die alles vanuit de naastgelegen boekhandel Fnac zag gebeuren, vertelde dat niemand in de volle winkel in paniek raakte, niemand ging gillen, maar dat iedereen beheerst via de achterdeur het pand verliet.

De huidige regerings- ploeg lijkt meer moeite te hebben om tot een zelfde vastberadenheid te komen. Premier Chirac zei nog bij zijn aantreden als premier dat alle middelen, ook onderhandelingen geoorloofd zijn om de Franse gijzelaars in Libanon vrij te krijgen. Minister Albin Chalandon, die toegeeft dat de Franse houding jegens terroristen in het verleden enigszins mild is geweest, zegt: "Je moet het natuurlijk proberen, maar onderhandelingen lossen niets op. Ik ben voorstander van een oog om oog, tand om tand- politiek tegen terroristen". Maar het dagblad "Le Monde" wist te melden dat na het bloedbad in Rue de Rennes, een aantal ministers ervoor gepleit heeft om Georges Abdallah toch maar vrij te laten. Een toespraak van Jacques Chirac via de televisie, waarin hij het Franse volk opriep "één en vastberaden" te zijn, had beter tegen zijn eigen ministers kunnen worden uitgesproken.

Maar regering en burgers lijken nu eensgezind in de vastberadenheid. De politie- mannen lopen hun rondjes om het presidentiële paleis, het Elysée, waarvan terroristen beloofd hebben een muur op te blazen. De vrolijke bloembakken op de Champs Elysées zijn weg gehaald, uit angst dat de terroristen er bommen in zouden verstoppen, zoals in de jaren zestig, toen generaal Charles de Gaulle langs die route ternauwernood aan een dergelijke bom ontsnapte. Bij de brievenbus voor het postkantoor van het Hotel de Ville liggen bloemen, ter nagedachtenis aan de overleden loket- bediende, en voor de hoofdingang van het hoofd- bureau van politie hangen enorme zwarte tapisserieën.

Parijs houdt zich stil, in afwachting van de volgende bom en in de vurige hoop op spoedige arrestaties.

Russisch antwoord op SDI

Ruimtemijnen: goedkoop en gevaarlijk

BIJNA LACONIEK GAF Moskou te kennen wat de Sovjetunie in petto heeft als Washington vasthoudt aan het Strategische Defensie Initiatief. 'Ruimtemijnen', liet een woordvoeder weten. Inderdaad goedkoop en effectief. G.C. Berkhof beschrijft het fenomeen in zijn boek «Duel om de ruimte».

Ruimtemijnen, aldus Berkhof, zijn 'gecamoufleerde jacht- satellieten die in de ruimte worden geparkeerd en op commando van een controle- station de aanval op verschillende satellieten kunnen openen'.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van de zogenoemde 'pop- up methode'. De jacht- satelliet verandert tijdens een omwenteling abrupt van koers om in een snelle beweging de doelsatelliet te onderscheppen. Een Russische vinding die de Amerikanen zoveel zorgen baarde dat president Ford nog op de laatste dag van zijn ambtstermijn opdracht gaf een — door een F-15 te lanceren — anti- satellietwapen te ontwikkelen.

Uit het feit dat hier de naam van oud- president Ford naar voren komt, moge al blijken dat de ruimtemijn beslist geen futuristisch bedenkstel is. De uitlating zou echter vooral strategisch van belang kunnen zijn. Niet alleen geeft Moskou met deze uitspraak te kennen zich niet te zullen laten verleiden tot een geldverslinderd verdedigingsproject in de ruimte, tevens wordt met zoveel woorden aangegeven dat stationering door de VS van een dergelijk stelsel een escalatie tussen de supermachten een stuk dichterbij brengt.

Van begin af aan is door critici van SDI (de Union of Concerned Scientists was de invloedrijkste groepering) betoogd dat een verdedigings- stelsel in ruimte zelf uiterst kwetsbaar is.

OMZEILEN

Globaal zijn er drie manieren om een dergelijk stelsel effectief te omzeilen.
- Het opvoeren van de nucleaire arsenalen, waarbij — wetende dat een 'ruimteschild' nooit fullproof kan zijn (schattingen variëren van 20 tot 70%) — de zekerheid bestaat dat een fors deel van de nucleaire lading alsnog 'doorkomt'.
- Het uitschakelen van grondstations, waarbij de satelietten — de 'ogen' van het verdedigings- stelsel — veranderen in hulpeloos in de ruimte zwevende stukken techniek.
- Het uitschakelen van satelietten — bijvoorbeeld met behulp van ruimtemijnen — zoals de Sovjetunie nu heeft aangegeven.

Dat laatste lijkt de goedkoopste, effectiefste en waarschijnlijk gevaarlijkste methode. Elke 'aanvaring' in de ruimte moet dan in onmogelijke korte tijd worden geïnterpreteerd. De VS zullen immers een aanval op een satelliet in eerste instantie opvatten als een inleiding tot een Russische nucleaire aanval.

Zou dat schrikbeeld ooit waarheid worden, een Amerikaanse verdedigings- stelsel en Russische mijnen om het op te blazen, dan hangt alles af van communicatie tussen de beide supermachten. En hoe dat verloopt, wordt al tientallen jaren gedemonstreerd.
(Uit de Haagsche Courant)

Pakkerdjes

Goke!
Porfin „L.O." lo lograste!
I hope there is M.O.re to come.
H.

Meeëters,
Het menu is jullie bekend.
Is het niet naar de zin, dan kunnen jullie altijd nog naar de snack toe gaan, nietwaar?!
Gastvrouw

D.
Je kunt kletsen wat je wilt; er is nergens een betere Eend dan de mijne!
K.

T.O.P.
Bedankt en Geduld.
Voel me ook dorstig.
Het lessen zal ons heerlijk smaken.
LJ.

Opa en oma
Wat fijn dat jullie er zijn en dat jullie zo lang bij ons blijven.
Victor en Thomas.

Schoonzus
Blij dat je terug bent. 't Is altijd goed er een geestverwant bij te hebben.
L.

Dennis the Menace
With the cards, you got me by surprise. But you can bet your you-know-what that I'll get back at you. Just wait and see.
Little Lulu.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

Hoe staat het met de emancipatie op Curaçao?

- Is het streven van de vrouw om in onze maatschappij te komen tot gelijkberechtiging gedoemd te mislukken?
- Hoe staat het in het algemeen met de positie van de moderne, Curaçaose vrouw?
- Dezelfde baan, hetzelfde salaris..... Maar betekent dit in werkelijkheid ook echt gelijke monniken gelijke kappen?
- Denken mannen überhaupt na over de positie van de vrouw in de maatschappij, of neemt men haar denkbeelden en standpunten met de nodige korrels zout?

Deze en andere vragen tracht de Amigoe in een kleine artikelen-reeks te beantwoorden.
Vandaag het eerste artikel over deze voor sommigen zo delicate kwestie van gelijkberechtiging, een kwestie die anderen slechts als een futiliteit of leuk verzinsel zien.....

De stand van zaken in de strijd

Wilbert Tecla:

De feministe liet zich beetnemen...

"ALS JE SPREEKT van vrouwen- emancipatie", aarzelt film- producer Wilbert Tecla (49)...

"Ja, dat is Prediker... Prediker had eigenlijk alles al meegemaakt. Er was niets nieuws onder de zon. Alles was slechts wind en ijdelheid... 'En ik ontdekte iets, bitterder dan de dood: de vrouw, die een valstrik is en wier hart een net is, wier handen boeien zijn'... Prediker had het over de mens, over de man en de vrouw en niet over het vrouwelijke wezen dat maken en breken kan.

Die tekst van Prediker spreekt mij wel aan. Je hebt nu eenmaal met mensen van doen. De vrouw wordt mijns inziens pas vrouw wanneer je een intieme relatie met haar hebt. Nee, ik heb mij nooit zo verdiept in al die feministische denkbeelden... Dat soort gedachten- constructies komen bij mij op dezelfde manier over als dat 'arbeiders aller landen verenigt u'...

De meningen over dit onderwerp lopen, zoals te verwachten was, enorm uiteen. Iedereen heeft daar zijn eigen gedachten en opvattingen over. In de verschillende ideeën daaromtrent is de redactie, met het oog op een zo breed mogelijke dialoog omtrent de emancipatie op de Antillen, bijzonder geïnteresseerd.

Lezers die hun standpunt "kwijt willen", kunnen deze, met vermelding van naam en adres, naar de redactie van de Amigoe te Scherpenheuvel zenden. Deze inzendingen zullen dan in de volgende afleveringen over dit onderwerp worden opgenomen.

Iedere mens die zich inzet om anderen te helpen een beter bestaan of een betere toekomst op te bouwen kan ik respecteren. Dat is mooi meegenomen. Of het nu mannen of vrouwen betreft. En waarom zouden vrouwen zich dan verenigen? Ik zie dat als een soort van oorlogs- verklaring aan de andere mens. Het is vervelend en een beetje antagoniserend. Iedere mens heeft nu eenmaal gelijke rechten. Ja, ja, de vrouw moet bevrijd worden uit de kluisters heb ik begrepen. Maar het is natuurlijk absurd om dingen te willen die nagenoeg niet haalbaar zijn.

AUTOMAAT

Als ik een kwartje heb en ik wil uit een automaat een reep chocolade trekken... nu als de repen op zijn dan ga ik toch niet tegen het apparaat aanschoppen omdat ik ondanks alles mijn zin wil hebben? Je moet dan souplesse hebben. Je neemt een rolletje drop. De mens moet zijn plaats weten en heeft het grote recht voor die plaats te mogen vechten. Wat dat betreft zijn er genoeg vrouwen in het top- management terecht gekomen. Zelf zou ik in ieder geval nooit enig verschil maken. Het gaat om capaciteiten en wanneer een vrouw over de vereiste capaciteiten beschikt dan neem ik haar aan. De vrouw blijft daarnaast toch een sex--object, hoe je het nu wendt of keert. Dit zie je in de natuur ook, altijd een mannetje met een wijfje...

Vrouwelijkheid", zegt Tecla, "wordt pas relevant wanneer de vrouw behaagt. En hoe kan zij nu behagen? Bij mij geenszins wanneer ze de hele tijd zit te zeuren en te leuteren over dat soort toestanden als gelijkheid. Dat pure gelijkhebberige. Al die zogenaamde 'diepe' discussies. Ik zeg vaak 'vrouwen moeten terug naar hun mandje'. Ik bedoel daarmee dat eenieder zijn of haar plaats moet weten. Een kat en een hond zijn verschillende beesten. De kat heeft toevallig een bak toebedeeld gekregen. De hond een hok. Mijn kat en mijn hond spelen samen heel aardig en leuk, maar ze weten toch hun plaats ten opzichte van elkaar. Ja, van de natuur kan je veel leren vind ik...

Vrouwen- emancipatie... Nogmaals, ik zie het als een gedachten- constructie, als een ideologie, als een doctrine. Nee, de vrouw, je kunt haar romantiseren. De vrouw als urn, als een mooie pot, of als een prachtig beschilderde Griekse vaas. Of het nu gaat om de Nederlandse, Spaanse of Curaçaose vrouw. «Basically» bestaat er volgens mijn ervaring niet veel verschil".

KOKEN

Wilbert Tecla: "Iedereen krijgt in principe op school dezelfde basis- opleiding met dezelfde handgrepen, dezelfde «tools». Daarna kan men wanneer er vacatures zijn ergens terecht als man of vrouw. Natuurlijk, ik moet toegeven dat door de eeuwen heen nagenoeg alle hogere functies werden bezet door mannen, of omdat de vrouwen nog niet zo intens naar scholen gingen. De vrouw werd geleerd om lekker te koken en goed piano te spelen. Het werd het opvangen van de man wanneer hij 's avonds vermoeid thuiskwam van werk of club. Nu help je elkaar gewoon, huisman of niet. Goed, je moet schone kleren hebben en eten. Maar wie dat eten klaarmaakt, is niet zo van belang.

Ik kook wel eens. Maar toch, waar ik de keus heb: Laat mijn vrouw dat voor pakweg 70% doen. Dat vind ik enorm lekker. Dan trek ik de conclusie: Ik zou willen dat die vrouw iedere dag voor mij zou koken. Ik ben daarin zo opgevoed en dit soort kleinigheden strelen toch wel. Maar dan is er wel duidelijk een man/vrouw- relatie die zich hier manifesteert. Misschien gaat de liefde van de man toch wel door de maag. De man verlangt zeker wel dat zorgzame van de vrouw...

Ik geloof dat de feministe zich heeft laten beetnemen door de theorie van à priori gelijk te zijn. Want dat gelijk-zijn is iedereen in principe. Maar zodra je je gaat organiseren op grond van de stelling "dat je niet gelijk bent aan het andere gedeelte van de mensheid, in casu de mannen", dan vind ik dat eerlijk gezegd een kwalijke zaak. Niet netjes en vervelend op de koop toe. Stel dat je een dame leuk vindt en die dame begint op een feministische manier te drammen. Dan heb je ook meteen gegeten en gedronken... Gatverdamme denk je dan. Daar werd je wel een beetje «scratchy» van..."

Feministe Jeannet Verkleij:

Macho-denken is overschreeuwen van andere behoeften

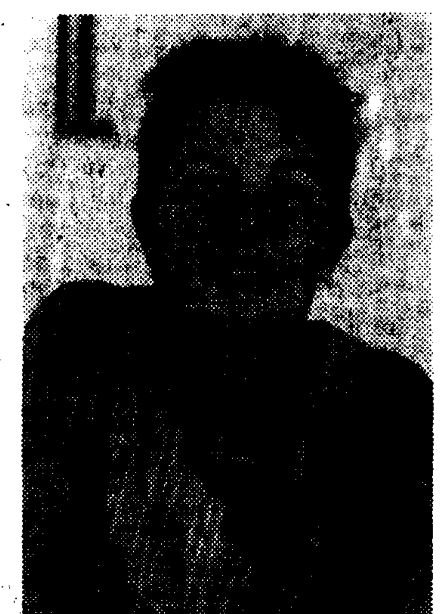
"IK VERBAAS MIJ er altijd over, dat wanneer ik een willekeurige krant opensla de foto's vrijwel alleen mannen tonen. Het zijn dus blijkbaar alleen mannen die de dienst uitmaken"...

Aan het woord is Jeannet Verkleij, 29 jaar en vrouw van een docent- contractant. Jeannet vervolgt: "Mannen hebben nooit naar vrouwen geluisterd, nu niet en in het verleden ook niet. Uiteraard zitten er nog te weinig vrouwen op verantwoordelijke, hoge posities. Maar het is een zeer omstreden uitspraak om te stellen dat vrouwen niet graag op de voorgrond zouden willen treden, of dat zij, bijvoorbeeld in politiek en zakenleven, te weinig doorzettings- vermogen zouden hebben om er iets moois van te maken....

Er is sprake van een wisselwerking denk ik. Vrouwen zullen moeten leren meer ruimte in te nemen in het maatschappelijk leven. Andersom dienen mannen thuis meer zeggenschap te krijgen. Bijvoorbeeld meer zeggenschap over de opvoeding van de kinderen. Dat is voor die kinderen erg belangrijk. Ze hebben van hun vader dan niet alleen meer het beeld van 'die man die altijd en eeuwig maar de hort op is'. Je leert je vader dan meer als mens kennen. En die rolverdeling?... Een Antilliaanse man zie ik nog niet zo gauw in Punda achter een kinderwagen lopen. In Nederland is zoiets nu een normale zaak, al duurde het daar echter een jaar of twintig om geheel ingeburgerd te raken", aldus de socio- therapeute.

"De man staat zich op het eiland voor op zijn mannelijkheid. Het hele macho- idee. Heeft zoiets te maken met een aangeboren minderwaardigheids- complex?... Het zal een cultuurgoed zijn. Maar tevens heb ik de indruk dat dat macho- denken een overschreeuwen is van andere behoeften. Een arts zei mij eens: 'Kijk, een heleboel mensen komen op mijn spreekuur om eens wat zorg en aandacht te krijgen'...

Dit alles zou al in de opvoeding tot uiting moeten komen: Aandacht en verantwoordelijkheid. De kinderen krijgen mijns inziens binnen het Curaçaose gezin te weinig eigen verantwoordelijkheid te dragen... Let wel, natuurlijk is dit een generaliserende opmerking. Maar ik zie: Die opvoeding geschiedt meer naar de luimen van de ouders. Hoe hun pet die dag staat. En zit in ieder geval weinig consistentie in", zegt Verkleij, die enige tijd als vrijwilligster in de Capriles Kliniek heeft gewerkt en in Nederland «full time» bezig was in een opvangcentrum voor drugs- en alcohol- verslaafden.

Jeannet Verkleij: "Mijn stellige overtuiging is dat de Curaçaose man zich aan zijn verantwoordelijkheid onttrekt. Op alle mogelijke manieren, dus ook in het gevoelsmatige aspect. Denk aan dat ingeburgerde idee dat de man er meerdere vrouwen op na kan houden alsof het een kudde vee is. En dat naar eigen goeddunken komen en gaan. De meeste vrouwen pikken dit nog. Je zit vaak met financiële afhankelijkheid. De vrouw die zichzelf niet bedruipen kan en daarom vast zit aan een man omdat ze zijn geld nodig heeft.

De normen die ik hanteer? Vaak wordt gezegd dat je Westerse normen op de Curaçaose situatie niet goed toepasbaar zou- den zijn. Toch vind ik vaak vel- overeenkomsten en dan moet j- komen tot het uitwisselen va- gedachten. Van elkaar kan je le- ren. Zelf zie ik mij als een femi- niste, een vrouw die terdege le- op de belangen van haar eige- sexe... Ik constateer dat hier i- sommige gezinnen meisjes on- dergewaardeerd worden. Di- moet veranderen. De man en d- vrouw hebben ieder voor zic- heel specifieke capaciteiten. Di- capaciteiten moeten boven tafe- komen en niet sexe-gebonde- geëvalueerd worden. De vrou- op het eiland moet contact zo- ken met andere vrouwen en be- seffen waar haar werkelijke be- langen liggen.

STRIJD

Soms kost dat strijd, maar g- die strijd dan ook niet uit de we- Verandering betekent altij- strijd. Het is aan de vrouw om he- gevestigde patroon te doorbr- ken door bijvoorbeeld stelling t- nemen tegen bepaalde gedragi- gen die haar niet aanstaan. We- ger verplicht sexueel contact- Accepteer geen uitspatting- van mannen. Dat is een eers- vereiste. Je moet grenzen lere- trekken — tot hier en niet verd- — en bewuster worden.

Ik ben nu als vrouw van ee- contractant op het eiland", ve- volgt Jeannet Verkleij. "Ik den- dat het sowieso al discrimin- rend is dat, om hier te kome- Martin en ik moesten trouwe- Daarnaast heb ik mij moete- verplichten niet te werken - Curaçao. Ik ben hier dus ve- plicht werkloos. Je zou het vo- de grap eens om moeten draaie- Bijvoorbeeld wanneer het m- rendeel der uitgezonden- vrouw zou zijn en de echtgeno- niet zou mogen werken!...

Goed je hebt leiders die na- voren treden en leiders achter - schermen. Ik denk dat het uit- mate belangrijk is dat vrouw- eens achter dat scherm vanda- komen en zich niet alleen lat- ingraven als spil van het gez- waar zij wel de touwtjes in ha- den mogen hebben".....

Gloria Corsen: Mijn opvoeding bracht mij zelfstandigheid

"IN HET VERLEDEN was het «keep them barefooted and pregnant» zegt Chal Corsen (59), dichter en ex--directeur van TeleCuraçao. "Maar de vrouwen- beweging, vrouwen- emancipatie... Ik weet eigenlijk niet precies wat ik daarmee aanmoet.

Het omschrijven van de rol van de vrouw in de Curaçaose samenleving vind ik nagenoeg onmogelijk. Ik ken niet zoveel vrouwen. Enfin. Iedere vrouw is op zichzelf een persoon, een individu. De één kan je kopen met snoepjes, de andere met dromen. Ja, er zit misschien tussen man en vrouw een soort van sluier. De sluier der begeerte die weggenomen dient te worden.

Ik kom uit een degelijk Rooms-katholiek gezin. Met oudere zusters en een jonger zusje. Je kunt dus eigenlijk wel zeggen dat ik in een vrouwenkring ben opgegroeid. Ik herinner mij nog dat mijn moeder een spaarbankboekje op haar naam had. Het zogenaamde appeltje voor de dorst. Van het geld op dat boekje wilde ze me een buitenboord- motor cadeau doen. Maar ze kreeg het geld er niet af. Daar moest mijn vader voor tekenen en dat was nu juist niet de bedoeling. Dus dat soort dingen: tekenings- bevoegdheid. Gelukkig zijn die toestanden ten voordele van de vrouw veranderd"....

Gloria Corsen (59), de vrouw van Chal vult aan: "Een man en een vrouw behoren gelijke rechten te hebben. Recht op hetzelfde werk en recht op hetzelfde salaris.

Toch vind ik, dat er bepaalde werkzaamheden zijn die een vrouw niet of slechts met veel moeite kan doen. Een zwangere ingenieur zal je niet gauw zeggen: 'Er is een storing in de zendmast. Ga jij maar eens snel naar boven'... Nee, je roept speciaal iemand van vakantie terug om het ding te komen repareren. Zoiets vind ik een beetje discriminatief ten opzichte van de man... Of de vrouw die zwangerschaps- verlof krijgt met doorbetaling van het loon.

Een ander meisje moet dan voor haar invallen en het werk voor haar doen. Dat zijn dan voorrechten die de één op de ander heeft en dat vind ik niet eerlijk".

ETHIEK

Chal Corsen: "Maar werkelijke discriminatie van de vrouw. Nee, ik geloof niet dat die bestaat. Wel vermoed ik dat sommige vrouwen zich graag discrimineerd willen voelen. Dat zie ik als feit. We moeten over die zogenaamde discriminatie niet zo opgewonden doen. Een man huilt meer, maar heeft minder tranen zeg ik altijd. Gloria meent dat er een aantal beroepen zijn die voor een vrouw niet zo geschikt is. Daar ben ik het volkomen mee eens.

Je moet niet vergeten dat wij Zuidamerikaans van karakter zijn. Daarnaast heb je te maken met het ethische aspect wat de vrouw wel en niet kan of behoort te doen. Gezien dit ethische aspect vind ik het een onmogelijkheid een zwangere tv- omroepster op het scherm te brengen. Ja, je probeert haar zoveel mogelijk te beschermen door alleen close-ups te schieten, maar een show presenteren, nee, dat is ethisch niet juist... De ethiek kan uiteraard ook veranderen. Ik herinner me dat mijn jongere zus thuis voor het eerst een broek aantrok. Nu, mijn moeder wist niet meer hoe ze het had. Goed, zelf vind ik een jurk fraaier en sexier dan een broek; dat is echter een heel ander verhaal".

"Ik kan zeggen dat ik altijd vrij ben geweest.,. Voordat ik trouwde en daarna ook", vertelt Gloria. "Ik vind dat de man evengoed in huis mee moet helpen met opruimen, schoonmaken en afwassen. Natuurlijk, het geeft wel een verschil met vroeger aan toen de vrouw in huis alles deed en de man met de armen over elkaar toekeek. Je hebt op het eiland nog steeds veel van die macho- mannen. Zo'n macho werkt me ronduit op de zenuwen. Bij mij komt er geen enkele macho binnen en wanneer dit wel gebeurt, timmer ik hem in elkaar, want zo'n houding sta ik niet toe. Zo'n man heeft een minderwaardigheids- complex dat zich uit in een overdreven stoer doen. Maar vrouwen moeten zich niet laten domineren.

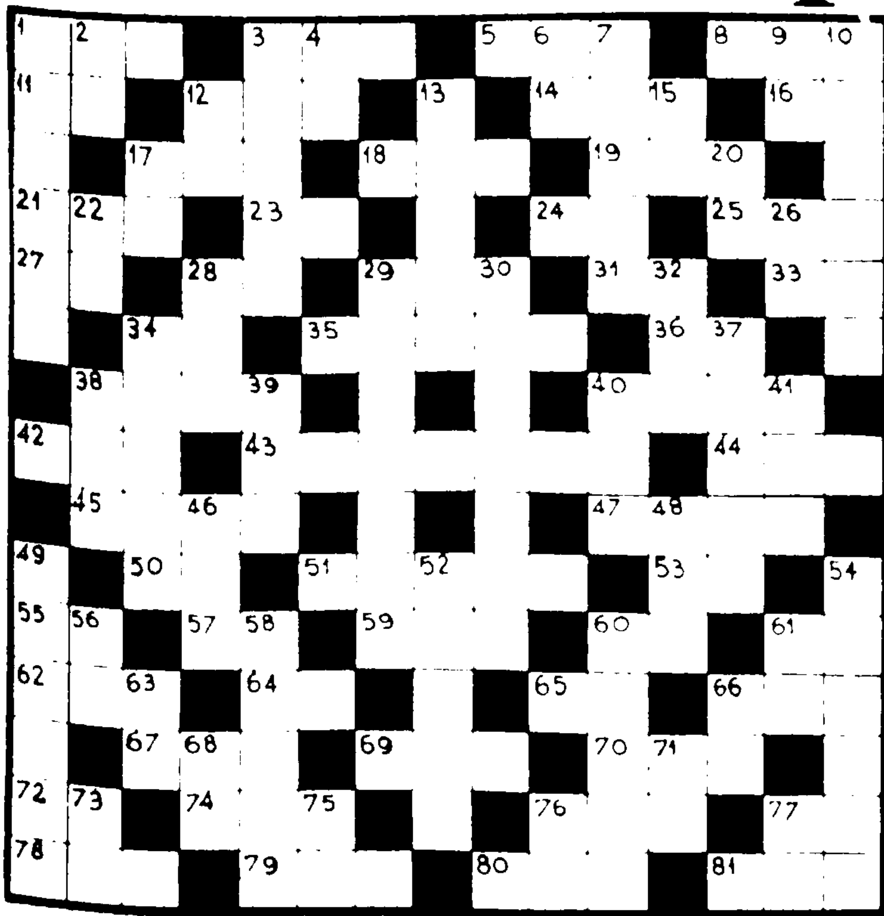
OPVOEDING

Mijn opvoeding heeft mij zelfstandigheid bijgebracht. Mijn vader woonde en werkte in de Verenigde Staten en is daar getrouwd. Zodoende kwam hij terug op Curaçao met een Westerse manier van denken... V- hem heb ik geleerd. Toen ik vo- een kinderfeestje van mijn zo- Timmy de moeder van één v- zijn vriendjes belde om een - spraak voor de jongen te mak- zei ze: 'Ja, dat is enorm leu- maar ik zal het eerst aan m- man moeten vragen'... Dat vo- ik zo vreemd. Die man heeft - toch niets mee te make- Misschien komt hij niet ee- aanlopen.. nee, je moet als vro- toch zeker zelf beslissen of je ki- naar een feestje toe kan kome- niet?

Met mannen vind ik het ove- gens gezellig praten", aldus G- ria Corsen. "Het uitwisselen v- gedachten... Allerhande ond- werpen. Vroeger had je dat m- die partijtjes. De vrouwen za- op een rijtje stoelen aan de - kant van de zaal. De man- apart aan de andere kant. Da- toch niets. Puur ongezelli- Want [illegible] vrouwen was het - les mode, koken en kinderen - de klok sloeg. Er zijn toch - andere gespreks- onderwerp- mogelijk?"

Chal Corsen: je koopt de een met snoepjes, de andere met dromen

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. steenafval; 3. brand; 5. baard; 8. gezet; 11. water in Noord-Brabant; 12. bergweide; 14. jaartelling; 16. muzieknoot; 17. er genoeg van hebbende; 18. los; 19. loflied; 21. papegaai; 23. vogel; 24. eilandje voor de Franse kust; 25. telwoord; 27. tussentijds; 28. boom; 29. kleur; 31. zachter (muziekafk.); 33. Chinese maat; 34. voorzetsel; 35. bloedgever; 36. militaire rang; 38. loom, traag; 40. rivier in Italië; 42. drankgelegenheid; 43. slot; 44. zandheuvel; 45. groente; 47. kledingstuk; 50. reeds; 51. happen; 53. hetzelfde; 55. bijbels figuur; 57. muzieknoot; 59. Afrikaanse rivier; 60. heilige; 61. grondtoon; 62. roeipen; 64. familielid; 65. motorraces; 66. houding; 67. hoge berg; 69. rivier in Schotland; 70. platvis; 72. Verenigde Staten; 74. grondsoort; 76. schaakterm; 77. rivier in Italië; 78. soort boord; 79. beweging van de tong; 80. groet; 81. lichte klap.

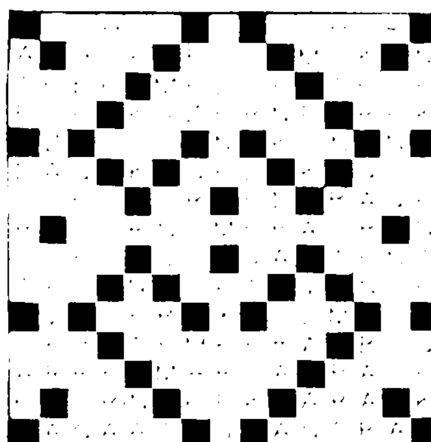
VERTICAAL: 1. gebergte in Oost-Europa; 2. dierengeluid; 3. vlug, snel; 4. ter herinnering; 6. dat is; 7. vernauwing van het strottehoofd; 9. titel; 10. bekende; 12. aartsbisschop; 13. kleur; 15. ten bedrage van; 17. uitroep van afkeer; 20. water in Friesland; 22. voedsel; 26. oude lengtemaat; 28. eikeschors; 29. dorre, droge zandvlakte; 30. visnet; 32. stoot; 34. korting; 37. nutteloos; 38. stuk stof; 39. sportartikel; 40. zangstem; 41. vrouwelijk dier; 46. telwoord; 48. reis; 49. verhoging, platform; 52. roofdier; 54. reep; 56. Japans spel; 58. vrucht; 60. gespannen; 61. bolgewas; 63. muzieknoot; 66. Duitse NV; 68. soort onderwijs; 71. deel van de bijbel; 73. muzieknoot; 75. het Romeinse Rijk; 76. muzieknoot; 77. onmeetbaar getal.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Amy Koole
Barcadera 33
Aruba

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (gedurende kantooruren).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR vrijdag 10 oktober 1986 twaalf uur 's middags en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

WILLEMSTAD — De vier heren op de foto (vlnr Kipy, Kenneth, Tony en Ronny) zullen op 7 en 8 oktober Centro Pro Arte op de kop zetten met hun show die anders wordt dan andere, aldus beloofden de Sherman Brothers. Het is inmiddels ruim een jaar geleden dat deze lokale groep een bezoek bracht aan Curaçao. Hopelijk zullen ze in de toekomst hier vaker te zien zijn, indien zij slagen in hun pogingen om de Latijns Amerikaanse markt te veroveren.

Momenteel op Curaçao 2 concerten

Sherman Brothers willen de Latijnsamerikaanse markt op

WILLEMSTAD — De Sherman Brothers die in Europa, met name Spanje, al jarenlang vrij grote bekendheid genieten, trachten nu de Latijns- Amerikaanse markt te veroveren. Daartoe is een contract afgesloten met een bekende Venezolaanse platenmaatschappij Sonorodven die deze maand hun eerste engels/ spaans- talige LP in de Latijns- Amerikaanse landen op de markt zal brengen.

Manager Robbie Schouten legde in aanwezigheid van Tony, Kipy, Kenneth en Ronny alias "The Sherman Brothers" de plannen van deze heren aan de pers voor. Zoals bekend tracht deze lokale groep, die de meeste tijd van het jaar in Europa vertoeft, op regelmatige basis een optreden in hun geboorteland te geven.

Dat zal in de toekomst hopelijk vaker gebeuren, aldus Robby Schouten die verklaarde dat zeker met hun successen in Europa de Sherman Brothers k'aar staan om de Latijns Amerikaanse markt te veroveren. Dat is ook de reden dat de helft van het aantal liedjes op hun nieuwe LP in het spaans gezongen wordt omdat deze taal in Latijns Amerika toch meer aanslaat dan het engels. De Sherman Brothers zullen, als alles goed gaat en ze succes hebben in de Latijns- Amerikaanse landen, in de toekomst heen en weer pendelen tussen Europa en Zuid- Amerika. Ongetwijfeld zal aan Curaçao dan regelmatig een bezoek gebracht worden.

Op 7 en 8 oktober kunnen de Curaçaose fans van een optreden van de Sherman Brothers in Centro Pro Arte genieten. Dat wordt een show die "anders is dan anderen", aldus Tony Sherman. De Sherman Brothers brengen muziek voor alle leeftijden terwijl hun voorkeur naar de rock- en pop- stijl uitgaat. De show zal opgeluisterd worden door veel lichteffecten en uiteraard met dans van deze zangers "met elastische benen".

Kunst-kraak

MILAAN — Kunstdieven hebben in het Museum Triennale in Milaan 21 schilderijen gestolen van moderne Italiaanse kunst waarvan de gezamenlijke waarde wordt geschat op 1,4 miljoen dollar. De dieven zijn heel spitsvondig te werk gegaan zodat men de moderne electronische beveiligings- apparatuur heeft omzeild maar ook heeft men kans gezien de bewaking welke daarnaast nog present was om de tuin te leiden. De schilderijen waren door een Italiaanse industrieel aan het museum cadeau gedaan.

Postzegels

EVENALS TE SANKT Moritz in 1928 waren ook in Lake Placid in 1932 de weers- omstandigheden bar en boos. In een artikel van het Nederlandsch Maandblad voor Philatelie van **december 1967, geschreven door J.E. Stolk, een erkend en bekend** specialistisch verzamelaar op het terrein van de Olympische Spelen, las ik, dat door de regen en de smeltende sneeuw de route voor de 50 kilometer lange ski-marathon dermate onbegaanbaar was geworden, dat de deelnemers over naakte rotsen en boomstronken hun weg moesten zoeken.

De uiteindelijke winnaar van deze gigantische tocht bereikte bebloed en met gescheurde kleren de finish. Ondanks dit alles veroverde ook nu weer Sonja Henie met groot vertoon van macht de gouden medaille bij het kunstrijden. Later in het jaar trok het sportminnende publiek in grote getale naar de andere zijde van het Amerikaanse continent, waar te Los Angeles in Californië de X-de Olympiade werd gehouden.

De Amerikaanse Posterijen schitterden wederom door de afwezigheid van bijzondere stempels. Men bracht wel een violette zegel van 3 cents en een blauwe zegel van 5 cents in een miljoe-

nen- oplage op de markt. Het exemplaar van 3 cents toont een hardloper in de startblokken en voor de 5 cents- zegel heeft men, weinig origineel, weer eens teruggegrepen naar het beeld van een discuswerper uit de vijfde eeuw vóór Christus, dat nu nog ergens in een van de vele Vaticaanse musea moet rondzwerven. Als opmerkelijke feiten van de Spelen zelf gelden het ontbreken van de naam Paavo Nurmi op de deelnemers- lijst en het voor het eerst verschijnen van zegge en schrijve één Chinese sport- vertegenwoordiger.

In 1936 is het vóóR- oorlogse Duitsland het toneel voor de XI-de moderne Olympiade en voor de IV-de Olympische Winterspelen. Na het op 86-jarige leeftijd overlijden van de Duitse veldmaarschalk en rijks- presi-

dent Paul von Beneckerdorf und von Hindenburg te Neudeck op 2 augustus 1934 laat de toenmalige rijks- kanselier Adolf Hitler zich uitroepen tot Führer und Reichkanzler van het Duitse Rijk.

Deze vestiging van een persoonlijk totalitair regime doet in de kortste keren de scheidslijnen wegvallen tussen de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht. Onder het motto van «Wer ein Volk retten will, kann nur heroisch denken» schuwt Hitler geen enkel middel om zijn tegenstanders te intimideren of te liquideren. De geheime staats- politie, de Gestapo, zorgt met bekwame spoed voor het vollopen van de eerste concentratiekampen.

Het Traktaat van Versailles wordt eenzijdig opgezegd. Het Duitse leger wordt grootscheeps uitgebreid en een algemene dienst- en arbeids- plicht ingevoerd. Joden- progroms zijn aan de orde van de dag. Het onverbloemd propageren van de Germaanse ras-, bloed- en bodemtheorie was eigenlijk een zeer duidelijk teken aan de wand van

hetgeen in de toekomst te gebeuren stond.

Het Internationaal Olympisch Comité bleef echter in deze met vele anderen volslagen blind en liet de organisatie van de Zomer en de Winterspelen geheel in Duitse handen. Het is een vaststaand feit, dat Adolf Hitler beide internationale sport- ontmoetingen heeft willen gebruiken voor de bevestiging van zijn waan- denkbeelden over het Germaanse superras. Hoewel de Duitse successen tijdens de Spelen groter waren dan ooit tevoren, bezorgde vooral de Amerikaanse neger- atleet Jesse Owens de dictator zo ongeveer een nachtmerrie door te Berlijn vier gouden medailles te behalen en drie Olympische en twee wereldrecords te vestigen.

M.ARVIS

(wordt vervolgd)

VAN EEN TEKENING van een 11-jarig jongetje tot Albert Schweitzer is natuurlijk een grote sprong. Maar wat deze jongen uit Costa Rica en de grote Schweitzer gemeen hebben, is hun liefde voor dieren. En dát is waar wij het op Dierendag over willen hebben.

Het is duidelijk, dat Manuel veel van zijn Peki houdt en dat hij goed voor hem zorgt. Alleen hopen wij niet, dat Peki alle dagen in het bad moet!! Het tv kijken samen lijkt ons erg gezellig, en Peki's bedje staat kennelijk *binnen*, goed beschut tegen regen, wind, kou én zon.

Albert Schweitzer was een groot mens, met vele talenten. Behalve arts, musicus, theoloog en schrijver was hij ook filosoof. Al heel jong ontwaakte bij hem de liefde tot de natuur. Groot was zijn innerlijke strijd als kind tussen het meedoen met vriendjes in vissen, vogels schieten enz. Tot hij na een speciale ervaring het gebod "gij zult niet doden" als credo aanvaardde. Hij kon geen aansluiting vinden tussen zijn eigen goede gezondheid en veelbelovende toekomst en de onwetendheid, het lijden en de armoede, waarin zovelen moeten leven. Voor hem stond vast, dat wij allemaal moeten delen in de ellende, die op onze wereld heerst en dat hij zich in zou zetten voor zijn medemens. Op 30-jarige leeftijd, na zijn sporen verdiend te hebben als organist, theoloog en schrijver, besloot hij medicijnen te studeren en naar Afrika te gaan om de mensen aldaar te helpen.

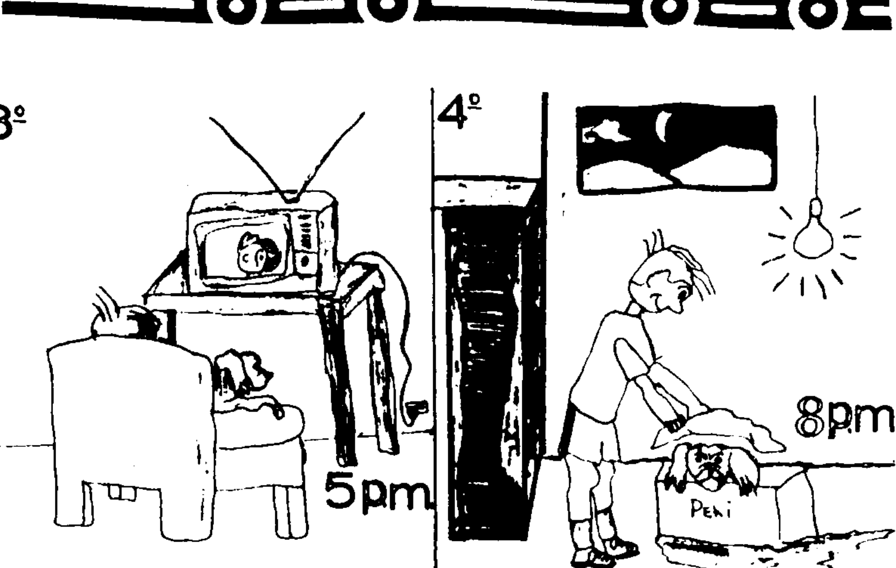
Waar hij met al zijn ervaring en studie echter niet op voorbereid was, was het trieste lot van vele *dieren* in Afrika. De overwerkte

Dierendag

paarden en ezels in de stad, en in de jungle de wreedheid van de jacht, al dan niet voor voedsel. De gewoonte van het uitbranden van de jungle voor woonoord deed hem veel pijn vanwege de dieren, die daarin jammerlijk omkwamen. In het oude China was het afbranden van bossen een *misdaad*, omdat het een afschuwelijke dood betekende voor zovele schepselen! Elke dag in Afrika was hij getuige van de strijd tussen leven en sterven. De noodzaak tot het benemen van leven, schaden van leven, en het behoud van éigen leven, was voor hem een eeuwigdurend, bewust conflict. Zijn geluk was gebouwd op schaden van zijn medeschepselen, zo stelde hij. Het is iets bijna abnormaals, dat de natuur niets is en de mens alles. Er moest toch een mogelijkheid bestaan tot een harmonische verhouding tussen beide. Hij vond tenslotte in de drie woorden: «Reverence for Life» — Eerbied voor het leven — de sleutel tot zijn filosofie: *totale liefde voor alles wat leeft*. Hierin moeten wij de moed vinden om te constateren, dat *al* het leven rond ons waarde heeft zoals ons eigen leven waarde heeft. En de kracht, om te helpen waar men kan, zij het de mens, zij het de dieren. Om enigszins goed te maken wat de mens de mens en zeer speciaal dan de mens het dier aandoet. Wij moeten accepteren dat de mens een onderdeel van het natuur is en het hem gegeven is mededogen te voelen. Dat hij medeverantwoording draagt voor alle leven. Zonder zich af te vragen of dat speciale leven wel sympathie waard is of dat het de mogelijkheid tot voelen kent. Alle leven is heilig. Elke filosofie tot dan had zich uitsluitend bezig gehouden met de verhouding mens tot mens. Het leek alsof het bang was dit uit te breiden met liefde tot dieren. Dat stelt hoge eisen.

Wáár slaan wij de brug naar de werkelijkheid van alle dag? Dat zal eenieder persoonlijk met zijn geweten moeten oplossen. Maar het is wél het overdenken waard. Zeker op Dierendag. Een heel speciale dag om stil te staan bij wat het dier voor ons betekent. Die dag, en tenslotte elke dag van het jaar.

Revuelto di kabaron

RESETA DI BUNCHI ROMER

Pa: 4 persona

Mester di:

1 liber di kabaron grandi, limpiá (mas o menos 20 kabaron)
½ telep di kada unu: netumuskat, komino i ehèmber na puiru
1 telep di konofló na puiru
3 siboyo largu, kòrtá chikí chikí
1 pimenton bèrdè i 1 pimenton kòrá, kòrtá chikí chikí
1 bara di sèldu merikano, kòrtá chikí chikí
2 webu
1 kuchara di soya sous
1 kuchara di lechi
salu na smak
zeta dushi.

Moda di prepará:

1. Kòrta e kabaron riba lomba, kaba na pida pida no muchu chikitu;
2. Stroi komino, netumuskat, ehèmber i konofló ariba i lag'é para mas o menos 15 minüt;
3. Keinta dos kuchara di zeta i "stir fry" e kabaron aden, te ora e kabaron krul i su karni bira blanku (esei ta tuma mas o menos 1 à 1½ minüt);
4. Hasa e siboyo, sèldu, pimenton den e kuchara di zeta; djis pa nan hasa un ratu (mas o menos 1 minüt);
5. Paga e stof i brua e kabaron aden;
6. Bati e webu, huntu ku e soya i e lechi i e salu;
7. Sende e stof atrobe i basha e webu riba e kabaron. Lag'é hasa, miéntras ta drei e pa e webu seka.

KARIKARI

1136 — Baas Kwiers is een van de grootste meestertimmerlieden van Curaçao; een lange reeks jongelui heeft hij het vak en de liefde ervoor bijgebracht.

1137 — Om de was te bleken legde men ze op de koraalstenen of had thuis een bed van koraal- steentjes.

1138 — "De lucht van karawara- bloesem in huis zonder dat er een karawara is, betekent de dood van een jong iemand".

1139 — Het systeem iets heet te maken door in een kom heet water te zetten en aanbranden te voorkomen, heet «baño Maria».

1140 — Iedere morgen neemt Selai haar kindje mee naar het werk; en dat kind is beveiligd tegen het boze oog door een kruis met blauwsel op de rug.

1141 — Toen een begrafenis- onderneming een groot aantal kaarsen dumpte aan de Shut, werden die er meteen allemaal uitgevist.

1142 — Vlekken krijg je uit kleren door ze in te wrijven met een propje zjozjozli- of stinkkruid- blaadjes.

1143 — Een verzoek aan een pastoor wordt in de regel ingeleid met de woorden. «No rabia», wordt niet boos. Oh, goede herder!

1144 — "Een vleermuis die overdag je huis komt binnenvliegen, kondigt een sterfgeval aan; 's avonds is het geen vleermuis, maar een geest".

1145 — In 1813 werd een Spanjaard vanwege diefstal en valsmunterij "gecondenneerd met een strop om de hals onder de galg te blijven staan, daarna strengelijk gegeeseld en gebrandmerkt".

1146 — Het nieuwste op santakraam- gebied is spray in busjes "ter ere" van heiligen, wier afbeelding er op staat afgedrukt en ook waarvoor "het helpt".

1147 — "Soms stond er na de begrafenis op de tafel waar een borrel werd geschonken ook nog een schoteltje met ingesneden lamoentjes en wat zout".

1148 — Een man weet de pigment- stoornis in zijn gezicht aan het openkrabben van puistjes. Maar de buren weten beter; hij heeft aan een doekje geroken dat bewerkt was.

1149 — "Een echte koeiehouder kan een grote troep koeien voor zich uit drijven, want hij praat met zijn beesten".

1150 — Klei gemengd met geitemest is ook goede cement, want in die mest zitten veel kleine haartjes.

1151 — Zeewater wordt door velen gebruikt om een huis te reinigen van alle onheil, ziekte en tegenslag.

1152 — In de plantage Veeris liggen verschillende graven; één onder de grote obaboom, geheel bedolven onder het zand.

1153 — "Is een mens door een pindaspin gebeten en spreekt hij erg veel wartaal, leg hem dan op de grond met een zware maalsteen op de borst".

1154 — "Op Malpais heb ik het meegemaakt dat kinderen de handen van hun opgebaarde moeder vasthielden en haar smeekten weer levend te worden. De moeder begon te huilen uit beide ogen".

1155 — "Een expert gaf me de raad tegen geesten om bokking, tabak, rum en water in een boom te zetten. Maar het werd erger; ze komen erop af".

1156 — Op Kulabra Berde, een kerkhof waar vroeger de "publieke zondaars" werden begraven, trakteerde men de doden op snoepjes, die in zakjes over de muur werden geworpen.

PAUL BRENNEKER

Laio Leeuw

-door Nel Basilio

BEN JE WEL eens in de dierentuin geweest? Dan heb je vast Laio Leeuw wel gezien. Nu is hij groot, maar toen hij klein was, heeft hij eens een groot avontuur beleefd. Daar ga ik je vandaag over vertellen.

"Laio, kijk, een muis!" riep Mama Leeuw op een dag. "Gggrrr!" gromde Laio blij. Maar in plaats van het muisje op te eten, wilde hij er alleen maar mee spelen. Oh, wat was Mama Leeuw boos! "Je zult nooit een flinke leeuw worden", gromde ze. Zelfs hagedisjes, die door de leeuwenkooi schoten, werden door Laio Leeuw kwispelend begroet. "Een pak slaag moest je hebben", gromde Mama Leeuw. "Poeh", zei Laio brutaal. "Ik vind ze lief en ik wil ze helemaal niet opeten". Ja, en toen kreeg hij echt een pak slaag.

Aiaiai, wat was hij daar kwaad over. Hij gromde zo hard, dat de oppasser vlug kwam kijken, wat er aan de hand was en de deur van schrik even open liet staan. Laio nam een sprong en verdween naar buiten. "Daar kan ik tenminste spelen!" schreeuwde hij. "Met alle dieren, die ik tegen kom". En met grote stappen maakte hij, dat hij weg kwam.

"Kri kri kri", krijsten een paar parkietjes en vlogen pijlsnel voor hem uit. "Er is een leeuw losgebroken. Verstop je!" Een paar trupialen vlogen mee. "Oho Oho, kijk uit! Daar komt de leeuw!" "Oeioei oeioei", koerde een alablanka verschrikt. En waar de arme Laio ook kwam, daar stoven de dieren alle kanten uit. Honden en katten, muisjes en hagedisjes en geitjes. En toen hij eenmaal in de mondi was, de konijntjes ook nog.

Doodmoe van het rennen liet hij zich eindelijk in de schaduw van een paar struiken vallen. "Er is niemand om met me te spelen", snikte hij. "Die nare vogels jagen iedereen weg. Ik heb toch nog nooit iemand opgegeten?" "Nog niet!" krijste een parkietje. "Oei, pas op kabouter Brr, hij eet je op". Kabouter Brr had het gegrom en gesnik gehoord en kwam kijken wat er aan de hand was. Maar zelfs hij was bang voor het kleine leeuwtje. En pas toen een suikerdiefje hem veilig hoog in een boom op een tak had gezet, durfde hij te vragen, waarom de leeuw zo huilde.

"Hu!" zei Laio verbaasd. "Wat ben jij nu voor een dier?" "Oh, alleen maar een kaboutertje, oud en veel te taai om op te eten, hoor", bibberde kabouter Brr. "Maar ik wil je helemaal niet opeten", brulde Laio Leeuw woedend, "Ik wil met je spelen".

Kabouter Brr viel bijna van zijn tak van schrik. "En heb je dan geen honger?" vroeg hij. "Oh ja", knikte Laio blij. "Heb je brokken voor me?" "Eh, wat voor brokken?" vroeg het kaboutertje voorzichtig. "Gewoon, brokken", zei Laio, "grote brokken. "Hij bedoelt natuurlijk mango's of zo", zei een parkietje. "Ai no, leeuwen eten toch geen mango's", schudde een trupiaal met zijn kop. "Hij bedoelt wor-

tels en knollen. Daar zitten altijd brokken aarde aan". "Dat zal het zijn", zei kabouter Brr en hij klauterde dapper naar beneden. "Maar eerst wil ik spelen", zei Laio.

En even later speelde het leeuwtje verstoppertje met de dieren uit de mondi en had pret voor tien. En honger als een paard, oh nee leeuw, toen ze uitgespeeld waren. "Dat is geen probleem", lachte kabouter Brr en stuurde alle dieren er op uit. In een mum van tijd kwamen ze terug met mango's, maïskolven, wortels en knollen vol brokken aarde en ik weet niet wat nog meer. Maar wat ze ook brachten, Laio bleef zijn kop schudden. "Ik wil brokken", zei hij maar steeds. "Ik wil brokken". en het huilen stond hem nader dan het lachen.

Verslagen keken de dieren elkaar aan. Ze hadden hun nieuwe vriendje zo graag een plezier gedaan. "Er zit maar één ding op", zei kabouter Brr. "We moeten je terug naar de dierentuin brengen". "Naar mijn Mama?" vroeg Laio en keek al een stuk vrolijker. "Ja", zei kabouter Brr. En ze gingen dadelijk op weg. De muisjes en hagedisjes renden vooruit, de vogels en kabouter Brr zaten op Laio's kop en de konijntjes huppelden er achter aan. Niemand wilde achter blijven.

"Wraaaw!" brulde Mama Leeuw blij, toen ze haar

zoontje weer terug zag. En de oppasser deed het deurtje open en duwde Laio vlug naar binnen. "Daag!" zwaaide Laio met zijn staart naar de dieren. "Reuze bedankt, hoor. Ha, daar zijn de brokken". "Smakelijk eten", lachten de dieren en reden weer terug naar de mondi, samen met kabouter Brr, die nu op de kop van een konijntje zat.

Het kaboutertje en zijn vriendjes komen nog vaak even naar Laio kijken. En Mama Leeuw vindt het nu helemaal niet erg meer, dat Laio ze niet op wil eten. Ze hebben immers haar zoon weer veilig en wel teruggebracht.

Himno - Bandera - Idioma

KEN JE DE liederen over het Papiamentu en de vlag al? Hier heb je de tekst, zodat je ze in het vervolg uit volle borst mee kunt zingen.

BANDERA
Himno, eskudo, bandera di nos poblashon
ta forma un triangulo den nos nashon.
Símbolo di nos pueblo, respetá pa un i tur,
símbulo di nos grandesa; nos identifikashon.

Bula, bula bandera, waya pa nos,
kantando nos ke duna bo honor.
[illegible] bandera, waya pa nos,
kantando nos ta mustra bo nos amor.

Blou di shelu, ko„o di fieldat
hel di nos solo, 'legria di nos komunidat
blou di laman Caribe tan stimá
blanku di pas i felisidat.
Nos isla, dos strea
di konfiansa i speransa
5 punta, 5 kontinente
rekuerdo di nos desendensha.

Letra i melodia: Enid Hollander-Merkies.

PAPIAMENTU
Nos lenga a nase i trese union
e tabata úniko solushon
pa un bon komunikashon
den nos noble poblashon
Maske kon a prohibié
maske kon a maltrat'é
papiamenta a krese
te nos a kuminsa skirbié

Ahaaa: a
i è e u
ü u ò o
papiamentu, a bira tempu
pa nos trata bo, lesa bo
skirbi bo, papia bo drechi.
Pa nos trata bo, lesa bo
skibi bo, papia bo mas nèchi.

Despues di hopi kombersashon
ortografía tin nifikashon
na skol a bini akseptashon
Maske ken ke machik'é
maske ken ke habrak'é
papiamentu, kultiv'é
mañan perfekshon'é!

Ahaaa.......

Awor k'e ta haña atenshon
nos tur ta yen di inspirashon
radio, korant i television
t'e ehèmpel di poblashon
Nos idioma ta floresé
si, nos tur ta aksept'é
papiamentu a meresé:
idiomo ofisial! e e!

Mopje

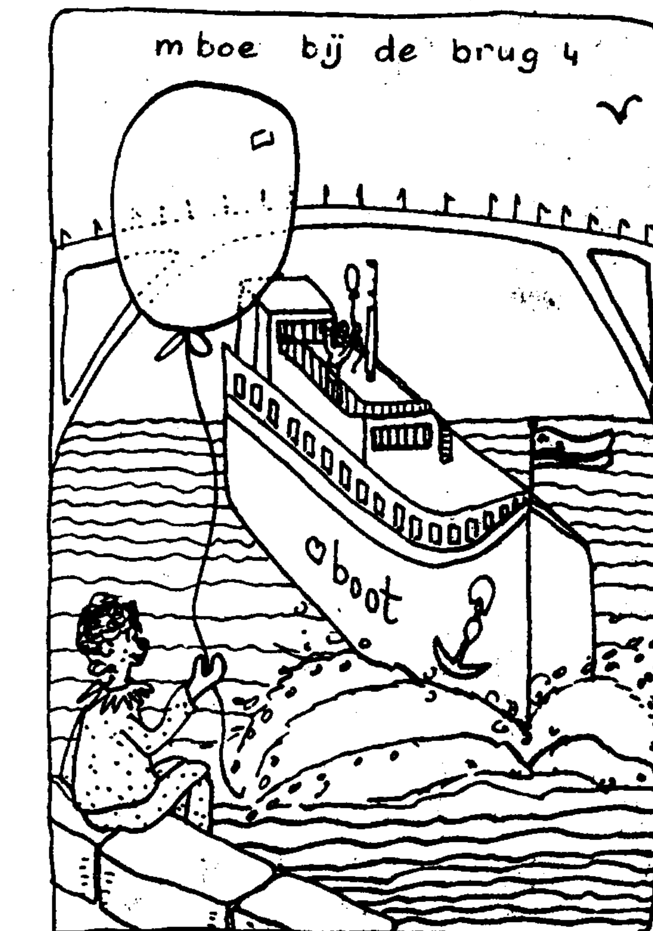
Patiënt: "Dokter, ik heb een groot probleem: ik kan niet ophouden met stelen".
Dokter: "Neem een maandlang elke dag een van deze tabletten. En als die dan nog niet geholpen hebben, breng me dan maar een televisie".

Cijferspel

TEL DE VIJF ontbrekende cijfers bij elkaar op.

	28	31	34	37
40		46	49	52
55	58		64	67
70	73	76		82
85	88	91	94	

OPLOSSING CIJFERSPEL: 25 + 43 + 61 + 79 + 97 = 305

de pontjes brug vaart weg
de boot kan nu naar zee.
hij vaart bij de muur.
de boot gaat naar
een ver land.
simboe zit op de muur.
hij ziet een man
op de boot.
de man heeft een ballon
dag simboe! roept de ma
dag! zegt simboe, en d
ballon gaat op en neer!

SIMBOE BIJ DE BRUG
TEKENINGEN EN tekst door E. Gooiker.

DE AGNES KLEUTERSCHOOL heeft vorige maand een songfestival gehouden. Van de vijf kandidaten is Rubensz Martha de winnaar geworden met het lied «Lus kòrá, para».

Jullie weten misschien wel dat een heleboel ongelukken gebeuren omdat men door rood licht rijdt.

Daarom moeten jullie de tekst van Rubensz' lied maar eens heel goed lezen. Binnenkort komt er een 45 toerenplaat van zijn lied uit. Opgelet dus.
Rubensz, masha pabien!

Muchanan ey..

Muchanan ey.........

Refr.:
Muchanan paga hopi tinu, muchanan (2x)
Mi ta'i duna un lès
kòrda siguimi bon
mainta ora'e bai skol
den bo outo sintá
kòrda wak bo tambe
lusnan di trafiko
kòrda wak bo tambe
i avisa bo mayor

Mayornan sea alerta
nos ta bai kontrolá boso
no kore duru mainta tempran
ma sali kas un tiki na tempu
sigui e reglanan di trafiko
Stòp ora lusnan bira oraño
pasombra e otro banda tei kore
i abo tin ku baha velosidat

Refr. 2x

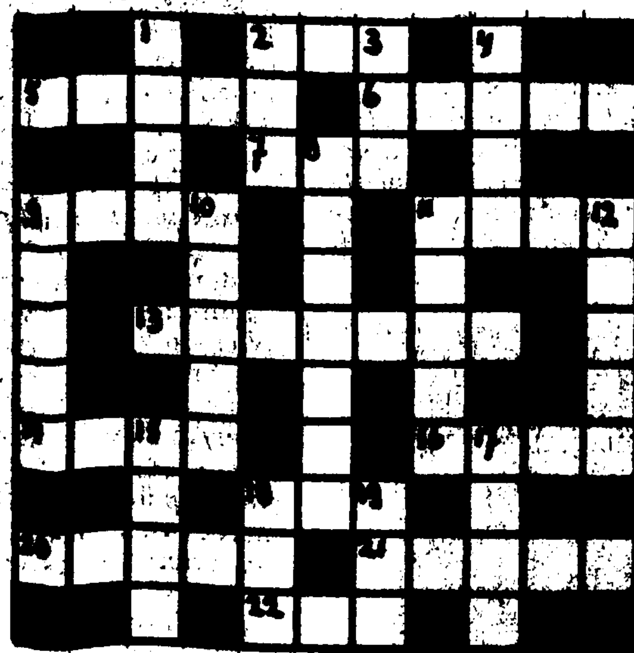
[illegible]
Sali bo kas algo na tempu
pa bo tin tempu pa banda
drechi i tambe bo man robes
Promé ku krusa kaya grandi
paga bon tini mi ta bisabu
riba e outo ku ta serkando
si e sjofer ta mustra na soño

Muchanan paga hopi tinu muchanan - muchanan m
chanan
Muchanan paga hopi tini muchanan - paga hopi tinu
Muchanan paga hopi tinu muchanan - lusnan ta di r
petá
Muchanan paga hopi tinu muchanan - ora nan ta kò
kòrá
Muchanan paga hopi tinu muchanan - muchanan m
chanan
Muchanan paga hopi tinu muchanan - ora nan ta kò

Muchanan boso komo
futuro di mañan
duna bo mayor un man
i avis'é ku e lus ta di respetá
no pasa den kòrá
pasombra lus kòrá para!

Muchanan paga hopi tinu muchanan - muchanan m
chanan
Muchanan paga hopi tini muchanan - paga hopi tinu
Muchanan paga hopi tinu muchanan - lusnan ta di r
petá
Muchanan paga hopi tinu muchanan - ora nan ta kò
kòrá
Muchanan paga hopi tinu muchanan - muchanan m
chanan
Muchanan paga hopi tinu muchanan - ora nan ta kò

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 2. niet rijk; 5. zuivelproduct; 6. niet boven; 7. hen; 9. larve van een vlinder; 11. slag in het haar; 13. vuurwapen; 14. inwoner van Noorwegen; 16. deel van het gezicht; 18. plaats in Noord-Brabant; 20. gissen; 21. bouwland; 22. zeepwater.

VERTICAAL: 1. halt; 2. woonboot; 3. grap; 4. bloedvat; 8. octopus; 9. water uit de lucht; 10. sterrenbeeld; 11. hoofdsieraad van koningin; 12. hoge schoen; 15. tegenovergestelde van jonge; 17. iedere; 18. gewicht; 19. vocht van een vrucht.

ZIE VOOR oplossing en de winnaar de «Papilon» over twee weken. Stuur je oplossing vóór 18 oktober 1986 naar de Amigoe (Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 100; Bonaire - de heer Linkels, P.O.Box 122, Bonaire) en zet op de enveloppe: KINDERPUZZEL.
Winnaar van de week is:

Devis Diego
Seroe Loraweg 140
Curaçao
die zijn oplossing in een mooie zelf versierde enveloppe stuurde.

Hij ontvangt een waardebon van f.15,- van Augustinus Boekhandel.
Oplossing vorige keer:
L A V A
A D E R
V E E R
A R R E

Hoi Tante Nel,

Hoe gaat het met U?

Met my gaat alles goed.

Ik ben Valerie [illegible]

Ik hoop dat mijn antwoord goed

antwoord:

Hallo Valerie,
Hartelijk dank voor je mooi geschreven briefje. Zoals je ziet, was je antwoord goed. Ga zo door!
TANTE NEL

Doei
Valerie [illegible]
Jantje Wever [illegible]
Curaçao

Waarschuwing uit militaire hoek:

Zonder amnestie geen vrede Uruguay

MONTEVIDEO — Bij monde van een aantal militaire instellingen en gepensioneerde leger- generaals is gepleit voor een algemene amnestie aan degenen die tijdens het militaire bewind zich hebben schuldig gemaakt aan het schenden van de mensenrechten. Amnestie is de enige manier om tot vrede te geraken, zo meent men van militaire zijde.

Een groep van negentien generaals buiten dienst en zes instellingen welke te doen hebben met het leger, hebben in verklaringen al dan niet indirecte kritiek geuit op het amnestie- ontwerp dat in het parlement in behandeling is nadat het voorstel van de regering om een algehele amnestie af te kondigen was verworpen. Met aan het hoofd Centro Militair hebben de verschillende sociale clubs van het leger- kader zich uitgesproken ten gunste van het wetsontwerp dat was ingediend door president Julio Sanguinetti, waarmee indirect meteen kritiek werd geleverd op het nu in behandeling zijnde entwerp waarbij bepaald wordt dat alsnog de daders van ernstige misdrijven tegen de mensenrechten tijdens het militaire bewind berecht moeten worden. Volgens de militaire clubs kan alleen het regeringsontwerp de verlangde vrede brengen binnen de gemeenschap van Uruguay wat betreft het verwerken van het recente militaire verleden.

Ook werd een document bekend dat ondertekend was door vier voormalige commandanten van de gezamenlijke strijdkrachten en van vijftien generaals die niet meer actief dienen. Daarin wordt gewaarschuwd voor «de grote risico's» welke men loopt als men zijn goedkeuring hecht aan het amnestie- ontwerp zoals dit door de Nationale oppositie- partij is ingediend en dat door de rest van de oppositie werd overgenomen.

Volgens deze oud- gedienden moet het uitvoerende gezag de beslissingen kunnen nemen welke men in het algemeen belang van het land acht waarmee voorkomen wordt dat er binnen de staatsinstellingen problemen optreden. Deze vroegere militaire leiders herinneren eraan dat een democratisch gekozen congres in 1962 aan het leger buitengewone bevoegdheden had verleend in zijn strijd tegen de subversie van uiterst links.

Volgens hen hoort het oordeel of militairen hierbij over de schreef zijn gegaan toe aan militaire rechters. Deze havikken menen dat als een oorlog gewonnen is men niet daarna met terugwerkende kracht alsnog door de gewone rechter kan laten beoordelen of er iets verkeerds is gedaan zoals men dit ten tijde van vrede gewoon is te doen. Deze militairen in ruste moeten dus niets hebben van een eventuele vervolging van hun vroegere wapenbroeders. Uruguay keerde amper twee jaar geleden terug naar de democratie.

Alfonsin roept uitersten op ter bezinning democratie

BUENOS AIRES — President Raul Alfonsin van Argentinië wil de uiterste flanken van de bestaande partijen aan links en rechts zover krijgen dat zij aan tafel gaan zitten om samen een Democratisch akkoord te bereiken waarmee het grondwettelijke systeem veilig gesteld wordt. De Argentijnse president deed dit in een uitgebreide boodschap via radio en tv.

Tegelijk met het uitspreken van de boodschap legde de president de politieke en sociale leiders een document voor waarin hij een analyse geeft van de projecten welke met elkaar gemeen hebben dat zij Argentinië weer helemaal goed op poten moeten zetten. Het gaat hierbij om een zeer breed terrein. Daarop duiden al de hoofdstukken van deze analyse met als titels de herziening van de grondwet, de nieuwe opzet van de economie, het verstevigen van de autonomie en het uitwerken van een nieuw sociaal beleid evenals de vorming voor een nieuwe gemeenschap om slechts een aantal onderwerpen te noemen.

De politieke en sociale kringen welke het document hebben ontvangen gaan het uitvoerige stuk nu nader analyseren en moeten hun reacties geven op de vele concrete zaken welke aan de orde gesteld zijn. De oproep van Alfonsin, hoewel hij het niet zo duidelijk heeft gezegd, is bedoeld aan de ultra linkse een rechtse vleugels binnen de Argentijnse gemeenschap. Volgens Alfonsin is de doorsnee Argentijn geïnteresseerd in een nieuwe rechtvaardige gemeenschap waarin de rijkdommen eerlijker zijn verdeeld.

Yom Kipoer

DE HEILIGSTE DAG van de Joodse kalender, Yom Kipur, herdenkt geen enkel historisch feit, het staat ook niet in enig verband met oogst of zaaitijd. Het is bij uitstek een dag van de geest. Het is de culminatie van de tien dagen van inkeer, die op Rosh Hashana —het geestelijk nieuwjaar in de Joodse kalender— zijn begonnen en met de ondergang van de zon op Yom Kipoer hun afsluiting vinden.

Gedurende die tien dagen, maar vooral op de dag van Yom Kipoer, bidden Joden over de hele wereld om God vergiffenis te vragen voor al de zonden, die zij in het afgelopen jaar tegenover God en Zijn Wet mochten hebben begaan. Zonden tegenover de medemens moeten voor het aanbreken van de Hoogtij dagen, zoals Rosh Hasana en Yom Kipoer worden aangeduid, tussen mens en mens zelf worden goed gemaakt.

Teneinde alle zorgen over het materiële uit de gedachten te verbannen, vasten Joden het gehele etmaal: beginnende bij zonsondergang op de Voor- avond van Yom Kipoer tot zonsondergang op de Grote Dag zelve. Al die tijd wordt er noch enig voedsel genuttigd noch enig vocht gedronken. De gewoonte is om de gehele dag de diensten in de Synagoge bij te wonen. De Voor- avond van Yom Kipoer staat bekend onder de naam van Kol Nidre (Hebreeuws voor "Alle Geloften"), het is een indrukwekkende dienst, die vele componisten, zowel Joodse als niet- Joodse, hebben bewongen tot het schrijven van muziek voor deze belijdenis.

Op Kol Nidre vragen de Joden God hen te ontslaan van alle geloften, die zij in het jaar onder dwang of geweld verplicht waren te doen; het brengt tevens in herinnering de vele perioden in de geschiedenis, en helaas niet alleen in het verleden, doch tot op de dag van heden, waarin Joden op de een of andere plaats in de wereld onderdrukt en vervolgd hebben moeten leven of nog steeds leven.

Het slot van de diensten op Yom Kipoer draagt de naam van N'Eilah, letterlijk "het sluiten". Het refereert aan de poorten van de Hemel, die gedurende de dag van Yom Kipoer open hebben gestaan om onze beden te ontvangen en ons voor nog een jaar op te schrijven in "Het boek des Levens". Vandaar de eeuwenoude groet —nog steeds in het Portugees— aan het einde van de dag: Skritoe Seyado! (Moge de Heer u opgeschreven en bezegeld hebben in het Boek van het Leven!)

Een lang, aanhoudende en indrukwekkende stoot op de Sjofar —de ramshoorn van vanouds— bezegelt het slot van deze heilige dag.

KISAN: 1500 Nica- indianen in Honduras

TEGUCIGALPA — Volgens de organisatie van rebellerende Nicaraguaanse indianen zijn er de afgelopen veertig dagen zo'n vijftienhonderd indianen Honduras binnen gevallen omdat zij zich vervolgd voelden in Nicaragua. De Sandinisten gaan systematisch door met het uitroeien van de indianen, aldus KISAN, waarin zich zo'n zesduizend indianen samenwerken in hun gewapende strijd tegen het Sandinistische bewind. Zij komen uit het gebied van de Rio Coco en Rio Segovia welke de grens vormen tussen Nicaragua en Honduras.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Supermercado Pueblo.

NOORD: Lee Take Away, Noord 82.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 85.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenfeldtstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.

Piepbeeper: 027-849.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
20.15 uur *The Power* (18 jr.); 24.00 uur *El vuelo de la Cigueña* (18 jr.).
21.15 uur *The Power* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 & 24.00 uur *Manon* (14 jr.).

*****

APOTHEKEN (nachtdienst)
Oranjestad: Nacional, tel.: 26244.
San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Weststrate, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833/24300.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/46301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (Janvier).

(Bij brandgevallen, ongelukken of enig ander ongeluk gelieve de alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 en 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Frans conversatie; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 81/82.

ARUBA FOOD FESTIVAL: (4 oktober) 17.00-22.00 uur en (5 oktober) van 11.00-19.00 uur - Plaza 18 di Maart.

SPORT
VOETBAL (eredivisie): RCA vs Bubali - Lago Sportpark.

*****

ZONDAG
BOULEVARD THEATER
20.15 uur *The Power* (18 jr.).
: 18.30 uur *Goofy y Donald* (alle leeft.);
21.15 uur *The Power* (18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *Manon* (14 jr.).

*****

DIVERSEN
ARUBA DOLPHINS: 09.00-17.00 uur carwash/bakessale - terrein BC Savaneta, voorheen St. Antoniusschool.

Moties tijdens vergadering niet eens behandeld

Geding is onderweg tegen Gaba-bestuur

ORANJESTAD — Een groep GABA-leden heeft Jaime Robles de Medina gemachtigd een kort geding aan te spannen tegen het bestuur van de Gouvernements Arbeiders Bond Aruba (GABA).

Hij zal worden bijgestaan door hun advocaat mr. J.H. van der Kuyp. De ontevreden GABA-leden willen via de rechter een aantal beslissingen ongedaan gemaakt zien, die het huidige GABA-bestuur tijdens een vergadering, waar slechts twintig van de zevenhonderd leden aanwezig waren, heeft genomen. Volgens de heer Robles de Medina heeft het bestuur die beslissingen genomen zonder rekening te houden met de meerderheid. Tijdens de leden- vergadering werd een viertal moties ingediend die niet eens behandeld werden.

In de eerste motie wordt veroordeeld dat het bestuur van GABA voor zijn werkzaamheden een bedrag van 25.500 florin ontving. In de tweede motie wordt de verhoging van de contributie afgekeurd, in de derde motie wordt een mandaat gegeven om een recreatie- centrum te kopen en niet zo maar een gebouw. Tenslotte wordt in de laatste motie het vertrouwen in het huidige bestuur opgezegd.

Begrotings-expert 3 jaar op Aruba

ORANJESTAD — Sedert afgelopen woensdag is op het departement van Financiën de heer Wilhelmus L.M. Kruijk in het kader van de technische bijstand werkzaam. Hij blijft drie jaar op Aruba. De heer Kruijk zal de leiding krijgen van de sectie Begroting van het ministerie van Financiën van Aruba. Voorts zal hij het personeel van dit ministerie instrueren en begeleiden. De heer Kruijk was in Nederland inspecteur van Financiën lagere overheden bij het directoraat generaal Binnenlands bestuur van het ministerie van Binnenlandse Zaken in Den Haag.

Softbal en domino in Astros ballpark

ORANJESTAD — In het Astros Ballpark worden morgen (zondag) de sportwedstrijden van Don Flip Racing Team voortgezet. Om half tien wordt begonnen met de softball- wedstrijd Divi Divi Tigers - Ponton Stars, gevolgd door de ontmoeting North Eagle Stars - Formosa en om kwart over één Brazil Stars - Flatstone. Om drie uur is de interessante ontmoeting Astros - Sabana Grandi Stars met als slot de wedstrijd Toyota - Montezuma. Bij de dominostrijd spelen Kas Ariba en Rooi Afo om de derde en vierde plaats en Stars tegen Casanova voor het kampioenschap en subkampioenschap. Op het veld van Astros worden de hele dag video's gedraaid over dragraces op Aruba en in de Verenigde Staten.

SAN NICOLAS — In het Lago Sportpark wordt vanavond de eerste wedstrijd gespeeld voor de play-off in het eredivisie- voetbal met als inzet het kampioenschap en subkampioenschap van Aruba. De strijd gaat tussen RCA en Bubali, welke clubs zich voor de finale hebben geplaatst. In de semi-finale werden Universal en Estrella uitgeschakeld. Estrella dat in de gewone competitie als eerste eindigde, wist zich in de semi-finale niet te handhaven en werd uitgeschakeld.

IMELDAHOF: 09.00-14.00 uur koffiemorgen/carwash - terrein Imeldahof, Noord.

CONCERT: 10.00 uur van orgelmuziek door Amerikaanse organist prof. dr. D. Dewitt Watson - oude protestantse kerk, Wilhelminastraat.

ANTILLIAANSE JONGENS EN MEISJES GILDE: 10.00-17.00 uur familiedag en barbecue - Connie Francis club.

FUNDACION ANTI DROGA ARUBA (FADA): progr. TeleAruba «Quo Vadis».

FIRE PREVENTION WEEK: vanaf 08.30 t/m 14.00 uur diverse activiteiten.

SPORT
DON FLIP RACING TEAM: sportdag softball en domino en om 08.00 uur vertrek van een ballon fietstocht vanaf Astros Ballpark.

VOETBAL
(eerste divisie)
16.30 uur finale - Wilhelminastadion
(Fedeveta)
16.30 uur Fiorda Oriente vs Phoenix - Arubaanse Aruba Jrs.
(groep A): 16.30 uur Bubali II vs La Fama II - La Fama.

FIETSTOCHT (organ. door «Casanova»): 10.00 uur vertrek van Lago Colony naar Casanova, Savaneta.

SPORTDAG
vanaf 10.00 uur met muziek, softball etc. - San Nicolas Jrs., Weg Rooi Hundo.
vanaf 09.30 uur softball - Ballpark Centro di Bario Lago Heights, San Nicolas.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
WIT GELE KRUIS
zuigelingenbureau
09.30-12.00 uur te Paradera
(kleuterbureau volgens afspraak)

KIWANIS (Palmbeach): 19.30 uur dinner meeting - Aruba Beachclub.

LIGA DI MARIA (San Nicolas): iedere maandagochtend van 08.00-12.00 uur kan pakjes Ayudo Social afgehaald worden - Milagrosa Centrum - Thereslastraat 6.

TOERISTENSCHIP: 14.00-21.00 uur «Regent Sea» - vert. SELMA.

BRANDPREVENTIE- WEEK: 14.00-14.45 uur lezing op scholen met als thema: «Brand Preventie».

SPORT
ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS» (donderdag): 18.00-19.00 uur training - Palmbeach Hotel.
(zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - POVA-zwembad.

ARUBA WEIGHTLIFTING ASSOCIATION: 17.00-19.00 uur gewichtheftraining - Sportcentrum Noord.

VERENIGING VOOR ZWEMONDERWIJS ARUBA: 17.30-19.30 uur zwemlessen (voor dipl. B, E, D en F) - Americana Hotel.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» (training): 16.00-17.00 uur Divi Divi Hotel.

INDIANE WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23622; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Lagoenweg 9A, 1e verdieping): iedere werkdag van 07.30-12.00 / 13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BIBLIOTECA NACIONAL (openingstijden)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur ('s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.00 uur; woensdagochtend gesloten, in de middaguren geopend van 12.30-19.00 uur, om 13.30 uur uitlenen van boeken; van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/13.00-17.00 uur studiezaal open voor publiek.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA (openingstijden): dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Kiko ta saludable; 18.15 The A-team: «Writing for Insane Wayne»; 19.00 Rikesa Universal: «Pentagram»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Miami Vice: «Florence Italy»; 21.15 Estreno: «Mystery of the mind»; 22.40 CNN international hour; 23.30 Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Matinee: «Fast break»; 18.45 Solid gold; 19.30 Showtime; 20.30 Tele-Resumen; 21.00 Quo Vadis; 22.15 CNN international news; 22.45 Santo Domingo invita; 23.30 Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 12.00-14.00 Take two (live); 18.00 Terrahawks: «Ma's monsters»; 18.30 Telenovela: «La Sombra»; 19.30 The world tomorrow: «What is man»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Harold sportshow; 21.00 CNN international hour; 22.00 Dynasty; 23.00 Showbiz today; 23.30 Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 06.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur prof. dr. D.D. Watson, orgel en ds dr. A. van den Doel (crèche en zondagsschool)
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds dr. A. van den Doel.
PIEDRAPLAT: 10.30 uur ds H. Hessen (zondagsschool in het Jeugdcentrum).
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds H. Hessen (zondagsschool op dezelfde tijd).

*****

ORANJESTAD — Bij Aruba Beachclub werden «distinguished visitors»- onderscheidingen uitgereikt aan toeristen die al een aantal jaren onafgebroken ieder jaar met vakantie naar Aruba komen. Dit maal ging deze eer naar: het echtpaar Efrain en Ana-Maria Mazzei Gabaldon uit Venezuela (twaalf jaar), echtpaar Bernard en Miriam Benyman uit Connecticut (dertien jaar), mevrouw Joy Pilosi uit Taylor, New York (tien jaar) en mevrouw Mary Jane Llewelyn, ook uit Taylor, New York (ook tien jaar). Op de foto zijn ze te zien samen met Frank Conway (voorzitter raad van bestuur Aruba Beachclub), Jan van Nes Jr. (club- manager Aruba Beachclub) en mej. Janice Arends (Aruba Tourist Authority).

Politieman krijgt 6 weken en 3000 gld boete

Drugsbezit en -handel met 4,5 jaar bestraft

ORANJESTAD — De rechter deed vrijdagmorgen uitspraak in een paar zaken, waarvan de behandeling twee weken geleden al plaatsvond. De man E.K., tegen wie de officier zes jaar gevangenisstraf eiste wegens marihuana en cocaïne-bezit/ verhandelen, werd veroordeeld tot vier jaar en zes maanden gevangenisstraf.

De politieman L.K. werd veroordeeld tot een geldboete van drieduizend gulden, te vervangen door zestig dagen gevangenisstraf bij niet betaling, en zes weken voorwaardelijke gevangenisstraf met een proeftijd van drie jaar. De rechter vond dat de politieman de dertien jarige jongeman A., in een politiecel, niet met gebruikmaking van wapens maar met zijn hand had mishandeld. De officier eiste twee weken geleden een maand voorwaardelijke gevangenisstraf met een proeftijd van drie jaar en een geldboete van vierduizend gulden, subsidiair veertig dagen gevangenisstraf.

Tenslotte werd de buitenlandse piloot L.G. veroordeeld tot twee maanden gevangenisstraf, nadat de officier zes maanden tegen hem had geëist. L.G. landde op 31 juli op Aruba met een vliegtuig waarvan de papieren niet in orde waren en waarbij hij de autoriteiten om de tuin probeerde te leiden met een valse identiteit. De veroordeling houdt in, dat L.G. binnen een paar dagen weer vrij is.

Bonbini-festival

ORANJESTAD — In Fort Zoutman wordt dinsdagavond weer een Bon Bini-festival gehouden, waarbij Trio Serenata Arubeño de muzikale omlijsting voor zijn rekening zal nemen. Voorts is er ook een optreden van Tipico Los Pimentosos en van de dansgroep Teatro di Danza Arubano. Aruba Beachclub neemt de verzorging van de bar voor zijn rekening.

Herinnerd wordt aan uitspraken uit politietijd

Bareno-vragen benoeming van Merkies bij DOW

ORANJESTAD — MEP-Statenlid Grace Bareño heeft minister van Openbare Werken, Charro Kelly, een viertal vragen gesteld over de benoeming van de heer L. Merkies bij het departement van Openbare Werken.

Graag wil het Statenlid weten of de heer Merkies inderdaad benoemd is en zo ja in welke rang. Voorts wil mejuffrouw Bareño weten wat de taak van de heer Merkies is. Tenslotte vraagt zij of de bewindsman op de hoogte is dat de heer L. Merkies in het openbaar verklaard had, dat hij niet voor goud noch voor diamant bereid was voor Aruba te werken. Dit in de tijd dat Merkies voorzitter van de Politiebond op Aruba was en hij overplaatsing aanvroeg.

Uit de Amigoe ten dienste staande gegevens blijkt dat inderdaad de heer Merkies per 1 oktober bij DOW in dienst is getreden bij de afdeling Reinigingsdienst. Hij zal zich hier als buitengewoon agent van politie bezig gaan houden met de vervuiling van het eiland. Het ligt in de bedoeling daarvoor nog ambtenaren in te schakelen.

Wat de uitlatingen van de heer Merkies betreft, was hij niet de enige die weigerde op Aruba te blijven werken onder de MEP-overheid. Nu de situatie is veranderd, is dat geen beletsel meer.

Vertraagd politierapport Aruba:

Dronken dames slaags, taxi-chauffeurs ook en dronken man tinner ipv rum gegeven

ORANJESTAD — Ruim een uur hebben pers- vertegenwoordigers vrijdagmorgen op de waarnemend politie- woordvoerder moeten wachten die niets van zich liet horen. Ontevreden over deze behandeling verlieten de persmensen de politiewacht. Later op de middag werd alsnog (beter laat dan nooit — RED) een uittreksel op schrift bij de media bezorgd.

Uit dit overzicht bleek dat twee dames aan het vechten waren geslagen, waaraan de invloed van alcohol niet vreemd was. Een van hen was zo agressief dat zij op de wacht een politie- agent in zijn hand beet. Zij werd ter ontnuchtering ingesloten.

Ook werd een man ingesloten die te Kamaay — eveneens onder invloed van alcohol — doende was zijn huisraad te vernielen.

Op de luchthaven raakten twee taxichauffeurs slaags, waarbij één van hen aan het hoofd gewond raakte en door de politie naar het hospitaal werd gebracht.

Terzake poging tot doodslag werden twee personen ingesloten, die aan een man, die geld had gegeven om een fles rum te kopen, een fles terpetijn verkochten. De man J.T. kon na het drinken van de terpetijn moeilijk ademhalen. Hij werd voor eerste hulp naar de dokter gebracht.

Tenslotte werd in de La Sallestraat politie- assistentie gevraagd voor jongens, die blijkbaar niets te doen hadden, en zich bezig hielden met ballons gevuld met water naar een bus te gooien. Verscheidende passagiers werden hierdoor nat. De daders waren bij aankomst van de politie verdwenen. De vader van één der bekende daders zou zoonlief bij thuiskomst ernstig onderhouden over dit wangedrag.

Na caminda pa independencia: gedichtenbundel Phil Wong

ORANJESTAD — «Na caminda pa Independencia» (op weg naar de onafhankelijkheid) luidt het gedichtenboekje van Philomena Wong dat onlangs is verschenen.

In deze gedichten beschrijft zij haar persoonlijke gevoelens ten aanzien van het proces van de status aparte. Deze gevoelens geuit in gedichten kunnen goed op school gebruikt worden bij de lessen over de staatkundige toekomst van Aruba. In de Biblioteca Nacional zal Philomena Wong op vrijdag 10 oktober 's avonds om half negen haar gedichtenbundel aan de Arubaanse gemeenschap presenteren. Dit zal op originele en muzikale wijze geschieden waaraan medewerking verlenen de componist Eddy Bennet en de technicus Emile Kelkboom van Radio kelkboom, alsmede enige studenten van de APA.

Dit boekje werd geïllustreerd door Gielina Henriquez, terwijl de uitgave werd verzorgd door Charuba. Na de presentatie kan het boekje in de bibliotheek gekocht worden.

Ing. Juan Lopez:

Brand-preventie belangrijk dienst-onderdeel Brandweer

ORANJESTAD — Morgen gaat de "Fire Prevention-week" van start met een tien kilometer- loop waarvan de finish bij de Brandweer- kazerne op de luchthaven is. Daar zullen zondagmorgen ook enkele demonstraties zijn, waarvan men het programma elders in dit blad kan vinden.

Wat de repressieve dienst van de brandweer betreft, blijkt dat de centrale dienst van de brandweer van 1 januari dit jaar tot 1 oktober in totaal 824 alarmeringen verwerkte. De gebouwen brandweer kreeg vijf grote branden te verwerken. Tweemaal was er band in hotels, 667 knoekoe- branden, zesmaal een autobrand, 25 maal was er loos alarm en 5 maal werd er hulp verleend. De Luchthavenbrandweer kreeg in die periode tweemaal groot alarm, viermaal klein alarm en 63 maal had men stand-by. In verschillende gevallen waren de indirecte gevolgen van de brand groter dan gedacht werd. Sommige branden hebben bijgedragen aan het werkloosheids- probleem, terwijl bekend moet worden dat bij de overige branden, de parate aanwezigheid van de brandweer, de grootte van het geleden verlies tot het minimum heeft beperkt. Helaas heeft de brandweer niet kunnen voorkomen dat wederom dit jaar het fenomeen brand- slachtoffers zich voordeed waarbij zelfs een verkoold lichaam werd gevonden. Het verlies aan mensenlevens door brand sinds de laatste preventie-week is hierdoor tot drie gestegen.

In een gesprek met de Amigoe merkt directeur van de brandweer, ing. Juan Lopez op dat het einde van het jaar nadert, met straks weer het vuurwerk; dit gecombineerd met de drukke tijd en onachtzaamheid, vergroot de kans op brand, waardoor weer een of ander pand, woning of bedrijf door de vlammen verwoest kan worden. Daarom wordt iedereen verzocht om constant alert te zijn voor brand want "voorkomen is beter dan bestrijden" en een "brand vandaag kan morgen je broodwinning (baan) kosten." In dit verband wordt door de brandweerleiding nog opgemerkt dat brand- preventie in brandweerkringen als een zeer belangrijk dienst- onderdeel beschouwd wordt.

AVC schakelt Brazil uit

ORANJESTAD — Aruba Video Centre (AVC) heeft er gisteravond geen twijfel over laten bestaan dit jaar een zeer ernstige kandidaat te zijn voor het baseball- kampioenschap van Aruba. Brazil Lucor — dat in de competitie van het AA-klasse baseball nogal eens voor verrassingen zorgde — kon het gisteravond niet bolwerken tegen het enthousiaste en snelle spel van AVC en moest met een 16-6 nederlaag het veld en daarmede de strijd om het baseball- kampioenschap van Aruba verlaten.

In deze wedstrijd nam Erwin Jacobs twee homeruns voor zijn rekening. AVC maakte gisteravond 20 hits en beging één fout, terwijl Brazil Lucor 11 hits maakte en 7 fouten beging. Winnende gooier werd Henk Arnold, die de plaats innam van Richard Orman, verliezende gooier werd Rosimbo Noguera die in de plaats van Michael Rasmijn kwam.

In het begin zag het er naar uit dat Lucor de wedstrijd zou winnen waardoor dan morgen een beslissings- wedstrijd nodig was geweest. Lucor kwam op 2-0 en nam zelfs een 5-1 voorsprong, maar dat was voor AVC juist een stimulans om met alle kracht en inspanningen die achterstand weg te werken, waarin AVC ook slaagde. In de tweede inning maakte AVC al een einde aan de overwinnings- illusie van Lucor door niet minder dan zes runs te slaan. Toen daarna in de vierde inning Erwin Jacobs een homerun sloeg, leek het of het vuur bij Lucor geblust was en men zich maar bij de nederlaag neerlegde.

Uiteindelijk behaalde AVC een 16-6 overwinning dankzij uitstekend veld- en gooiwerk.

AVC plaatste zich ze definitief voor de finale- strijd tegen Marlboro welke aanstaande woensdag zal plaatsvinden.

HET NEDERLANDSE vakblad Textilia heeft in zijn laatste nummer alle aandacht besteed aan de moderne boutique van Pro Fashion aan de Nassaustraat. In dit Nederlandse blad wordt Pro Fashion "de mooiste modewinkel van Aruba" genoemd. Deze werd door Vitrina Art van Ger Tuns helemaal ingericht. Alle waardering wordt geuit voor eigenaar Erroll Henriques, die zorgde dat bij de opening van de zaak "Aruba op zijn kop stond". Hij wilde iets steengoeds brengen, keek niet op het geld. Kom daar in Nederland maar eens om, daar beknibbelt men op elk onderdeel", aldus Textilia over de opening van Pro Fashion in zijn laatste editie.

Winst op punten was zeer overtuigend:

Alex Blanchard verdedigt Europese bokstitel met succes tegen Rocchigiani

WEST-BERLIJN — Alex Blanchard heeft vrijdagavond in de IJs-hal van West-Berlijn een voor hem minder aangename serie afgebroken. De Europese kampioen in het halfzwaargewicht, die zijn titel tweemaal door een onbevredigend onbeslist tegen respectievelijk de Fransman Richard Caramanolis en de Engelsman Dennis Andries verdedigde, was in West-Berlijn tegen de Westduitser Ralf Rocchigiani superieur. Na twaalf ronden zegevierde Blanchard, die voor de dertigste keer als beroepsbokser ongeslagen bleef, op punten. De Engelse arbiter John Coyle (117 - 112) en de jury-leden Franz Marti (Zwi, 116 - 114) en André Ducrocq (Fra, 119 - 116) hadden de titelhouder allen royaal als winnaar.

Ralf Rocchigiani heeft zijn rol als uitdager geen moment kunnen waar maken. De Westduitser van Italiaanse afkomst, met zijn 23 jaar vijf jaar jonger dan Blanchard, leek vanaf het begin geen moment in zijn kansen te geloven. Hij liet de veel langere Blanchard het midden van de ring en maakte geen moment aanstalten het gevecht te willen aangaan.

Blanchard voor wie zijn succesvolle loopbaan op 11 februari 1985 in Amsterdam een knak kreeg door de farce van een gevecht tegen de Canadees Jerry Reddick om de volstrekt onbeduidende WAA-titel, beheerste de strijd in West-Berlijn van het begin tot het einde. De Amsterdammer gebruikte in het volkomen eenzijdige duel vrijwel alleen zijn linkse directe. De 3851 toeschouwers in de hal werden er stil van. Keer op keer schoten de linkse directen uit de schouder van de titelhouder door de dekking van zijn uitdager. Rocchigiani probeerde af en toe nog wel eens wat terug te doen, maar overtuigend ging dat nooit.

Het bleef voor Blanchard alleen maar oppassen voor een kopstoot van de Westberlijner, die al snel voelde dat alleen een blessure van de kampioen hem enige kans zou geven. Blanchard bleef echter goed op afstand en scoorde met dubbele linkse directen, soms gevolgd door een rechtse hoek. hij wist dat hij op deze manier de strijd naar een voor hem gunstig einde zou kunnen voeren.

Alleen in de zevende ronde werd Blanchard, die zich uitstekend op het voor hem financieel weinig interessante duel - hij kreeg een gage van 34.000 gulden - had voorbereid, eens goed geraakt, maar hij kwam gemakkelijk over die treffer heen. Daarna was het voor hem alleen in de laatste ronde, toen Rocchigiani met een wanhoopsoffensief alsnog een gunstige wending trachtte te forceren, nog even opassen.

Blanchard werd uit zijn hoek door zijn trainer Rudi Koopmans tot rust gemaand. Koopmans bleef in West-Berlijn echter buiten de ring. De voorganger van Blanchard is geen gediplomeerd bokstrainer. Daarom was vrijdag nog in aller ijl Blanchards voormalige trainer Eric van den Berg uit België naar West-Berlijn overgekomen.

Alex Blanchard was uiteraard gelukkig met zijn winst. De Amsterdammer was echter ook realistisch. "Het ging zo gemakkelijk. De ronden vlogen voorbij. Rocchigiani heeft in wezen niets gedaan. Op een gegeven moment dacht ik, dat hij toch wel eens moest komen. Maar er gebeurde niets."

Blanchard wil, na een korte vakantie van tien dagen om zo als hij zei 'het lichaam te renoveren' weer zo snel mogelijk in de ring. "Ik wil bezig blijven. Met dit gevecht heb ik, dacht ik, toch wel een hoop goed gemaakt."

In het bijprogramma bokste de Rotterdamse zwaarweltergewicht Kid Taylor in een partij over acht ronden onbeslist tegen de Westduitse kampioen Erwin Heiber.

AMSTERDAM — Als alles volgens plan verloop wordt dit het nieuwe Olympisch Stadion van Amsterdam voor de Zomerspelen van 1992. Het kan 70.000 toeschouwers herbergen. Naast het voetbalveld heeft het ook een weerbestendige atletiekbaan, met een toplaag van poli-urethane, hetgeen betekent dat onder verschillende weersomstandigheden wedstrijden kunnen worden gelopen. Het stadion is gepland in het zuidoosten van Amsterdam.

22e partij:

WK schaken zet voor zet

LENINGRAD — De 22e partij om het WK schaken tussen de twee Russische grootmeesters Kasparov en Karpov is in een niet duidelijke stelling, waarbij Kasparov (met wit) een pion meer heeft, afgebroken. De partij wordt vandaag voortgezet.

De zetten waren als volgt:
Wit: Kasparov
Zwart: Karpov
Dame-gambiet

1.	d2-d4	Pg8-f6
2.	c2-c4	e7-e6
3.	Pg1-f3	d7-d5
4.	Pb1-c3	Lf8-e7
5.	Lc1-g5	h7-h6
6.	Lg5xf6	Le7xf6
7.	e2-e3	0-0
8.	Ta1-c1	c7-c6
9.	Lf1-d3	Pb8-d7
10.	0-0	d5xc4
11.	Ld3xc4	e6-e5
12.	h2-h3	e5xd4
13.	e3xd4	Pd7-b6
14.	Lc4-b3	Lc8-f5
15.	Lf1-e2	a7-a5
16.	a2-a3	Tf8-e8
17.	Te1xe8	Dd8xe8
18.	Dd1-d2	Pb6-d7
19.	Dd2-f4	Lf5-g6
20.	h3-h4	De8-d8
21.	Pc3-a4	h6-h5
22.	Tc1-e1	b7-b5
23.	Pa4-c3	Dd8-b8
24.	Df4-e3	b5-b4
25.	Pc3-e4	b4xa3
26.	Pe5xf6 †	Pd7xf6
27.	b2xa3	Pf6-d5
28.	Lb3xd5	c6xd5
29.	Pf3-e5	Db8-d8
30.	De3-f3	Ta8-a6
31.	Te1-c1	Kg8-h7
32.	Df3-h3	Ta6-b6
33.	Tc1-c8	Dd8-d6
34.	Dh3-g3	a5-a4
35.	Tc8-a8	Dd6-e6
36.	Ta8-a4	De6-f5
37.	Ta4-a7	Tb6-b1 †
38.	Kg1-h2	Tb1-c1
39.	Ta7-b7	Tc1-c2
40.	f2-f3	Tc2-d2

Afgebroken.
De afgebroken stelling is:
Wit: Kh2, Dg3, Tb7, Pe5, pionnen: a3, d4, f3, g2 en h4.
Zwart: Kh7, Df5, Td2, Lg6, pionnen: d5, f7, g7 en h5.

KARATE/DEN HAAG — De Karate bond Nederland heeft de ploeg bekend gemaakt die op 3 en 4 oktober deelneemt aan de wereldtitelstrijd karate in Sydney (Australië). De heren-equipe bestaat uit: Dupli Josepa, Kenneth Leeuwin, Kemal Aktepe, Roel van Loo en Isno Alberto. Reserve is Toon Stelling. Guus van Mourik, Julia van Tol en Hennie van der Ploeg (reserve) vormen de damesploeg.

0-0-0-0-0

Kasparov wint!

LENINGRAD — Titelverdediger Gari Kasparov heeft vandaag de 22e partij uit de schaakweekamp gewonnen. Nadat de partij tegen Anatoli Karpov gisteren na veertig zetten was afgebroken, gaf Karpov na de 46e zet van de titelverdediger, die met wit speelde, op. Kasparov leidt daardoor nu met 11,5 - 10,5. Hij heeft aan een remise in de laatste twee partijen voldoende om zijn wereldtitel te prolongeren.

Tussen Californië en Boston:

Dinsdag beginnen de Major League play-off-wedstrijden

Dag en datum	American League	National League
dinsdag, 7 okt.	in Boston (20.15 u.)	
woensdag, 8 okt.	in Boston (15.05 u.)	in Houston (20.25 u.)
donderdag, 9 okt.		in Houston (20.20 u.)
vrijdag, 10 okt.	in Californie (20.20 u.)	
zaterdag, 11 okt.	in Californie (20.20 u.)	in New York (12.10 u.)
zondag, 12 okt.	in Californië (15.00 u.*)	in New York (20.20 u.)
maandag, 13 okt.		in New York (15.05 u.*)
dinsdag, 14 okt.	in Boston (20.20 u.*)	
woensdag, 15 okt.	in Boston (20.20 u.*)	in Houston (15.05 u.*)
donderdag, 16 okt.		in Houston (20.20 u.*)

*) Indien noodzakelijk
De World Series worden gespeeld op:
18 en 19 oktober (veld National League)
21, 22 en 23 oktober (veld American League)
25 en 26 oktober (veld National League)
De tijden worden later bekend gemaakt.

WILLEMSTAD — TeleCuraçao en TDS zullen alle wedstrijden van de play-offs van de National en American League life uitzenden. Ook de World Series zullen weer rechtstreeks op het scherm te zien zijn. Voor de tijden van uitzending verwijzen we naar het speelschema elders op deze pagina. De televisie-uitzending begint een half uur voor aanvang van de wedstrijd.

De middagwedstrijden zijn via TDS te volgen op kanaal 11 en de avondwedstrijden op kanaal 9.

Alle World Series-wedstrijden vangen om 20.00 uur aan.

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden voor de hoogste afdelingen van het Amerikaanse baseball- competitie zijn:

AMERICAN LEAGUE
Milwaukee Brewers - Toronto Blue Jays 4-1; Detroit Tigers - Baltimore Orioles 6-3; Cleveland Indians - Seattle Mariners 6-5; Minnesota Twins - Chicago White Sox 9-2; Texas Rangers - California Angels 6-1; Kansas City Royals - Oakland A's 8-4; New York Yankees - Boston Red Sox uitgesteld.

NATIONAL LEAGUE
Cincinnati Reds - San Diego Padres 6-3; Houston Astros - Atlanta Braves 6-2; Montreal Expos - Philadelphia Phillies 6-5; San Francisco Giants - Los Angeles Dodgers 8-2; Pittsburgh Pirates - New York Yankees en St. Louis Cardinals - Chicago Cubs uitgesteld.

0-0-0-0-0

ALGEMEEN/SAN JUAN — **Cuba zal volgend jaar uitkom bij de Pan-Amerikaanse spel** die in Indianapolis zullen w den gehouden. Aanvankeli was er sprake van dat de C baanse atleten de wedstrijd reeks in de Verenigde Sta zouden boycotten, maar volg het in San Juan levende IOC-l Manuel Gonzales Guerra, he ben de Cubanen telefonisch to gezegd te zullen komen.

0-0-0-0-0

Derde Badmintoncompetitie-ronde

Animo 1 na winst op koploper Tampanja alleen aan de leiding

WILLEMSTAD — Er heeft zich een wijziging in de top van de hoofdklasse voorgedaan. Tampanja, vanaf de start de trotse leider, werd beentje gelicht door het team van Animo 1. Deze ploeg neemt daardoor de leiding over van Tampanja. Tampanja moet op de tweede plaats nog twee teams naast zich dulden.

Op hun eigen baan ontving Tampanja hun naaste concurrent Animo 1. Dennis Martien (A) had geen moeite met het eerste heren-enkel, welke in twee sets werd binnen gehaald. Tin Sen Wu, ook een Animospeler, wilde op dezelfde manier de punten verdienen, maar tegenstander Wendel van der Geld liet dit slechts één set toe. Daarna werd Tin Sen Wu met 15-2 en 15-5 ingepakt en weer teruggegeven.

De dames-enkel tussen Natalie Martis (A) en Monique Agnes werd een grote verrassing. Monique, momenteel de sterkste speelster van Curaçao, en daardoor telkens weer de last van het moeten winnen met zich meedragend, kreeg onverwacht goede tegenstand van de kleine Natalie. Deze won de eerste set met 11-6, maar daarna herstelde Monique zich en liet via een 11-2 en 11-0 uitslag de toch wel duidelijke winnares aantekenen.

Het geroutineerde dubbel Van der Geld/Leito moest na een gewonnen set, toch het loodje leggen tegen het sterke Animo-koppel Martien/Martis.

Door deze overwinning werd de totaalstand 2-2, waardoor de laatste partij, het mixed-dubbel, de beslissing over de competitiepunten moest brengen.

Het duo Martien/Martis bleek hierin ongenaakbaar (15-9, 15-5) en werd met deze overwinning lijstaanvoerder in de hoofdklasse. Tampanja's eerste nederlaag was een feit.

Cadushi 1 en Asiento 1 ontmoetten elkaar op de baan van Cadushi. De dubbelspelpartners van Asiento voelen elkaar goed aan. De solisten doen het in hun eentje niet zo goed. De drie enkelspelen werden alle overwinningen voor Cadushi, waarna Asiento de beide dubbelspelen won. De 3-2 eindscore betekende twee winstpunten voor Cadushi en een eervolle nederlaag voor Asiento.

Animo 2 ontving de promovendus in de hoofdklasse, Cadushi 2. Helaas was de nieuwkomer in de hoofdklasse niet volledig aanwezig: een heer afwezig, een geblesseerde, waarvoor gelukkig wel een vervanger was. Mireille Voorbraak was de enige Cadushi-speelster die een punt wist te bemachtigen en redde daarmee de eer voor haar ploeg.

De eerste en tweede klasse

Cadushi 3 was geen partij voor het veel sterkere Zeemacht 1. De dames-enkel tussen Helen Winkler (Z) en Arielle Huang werd een opvallende partij. Helen Winkler is een nieuwkomer in de badmintonwereld; doordat ze vroeger squash speelde heeft ze al een aardige techniek en inzicht in het badmintonspel. Helen Winkler versloeg Arielle in een boeiend duel in drie sets.

In de tweede klasse zijn in de stand vorige week onjuistheden doorgegeven, waardoor de stand niet juist was. Volgende week zal een juiste stand worden gepubliceerd.

Cadushi 4 speelde uit bij Animo 4. Animo startte met een gewonnen heren-enkelspel, maar verloor daarna drie partijen op rij. Doordat Nochi Leito en de zeer sterk spelende en alles pakkende Diane Boudewijns hun mixed-dubbel in winst wisten om te zetten, kon een gelijkspel worden voorkomen.

Ook bij Zeemacht 3 moest het mixed-dubbel beslissen: winst of gelijkspel. In de tweede set kwam Cadushi sterk opzetten, maar Zeemacht vocht terug en behaalde een uiteindelijke 4-2 overwinning.

De wedstrijd Asiento 2 en Zeemacht 2 is nog niet binnen gekomen, waardoor er geen gegevens over kunnen worden verstrekt en daardoor de stand van de tweede klasse ontbreekt.

IJSHOCKEY/MOSKOU — IJshockeyer Sergei Kapoestine uit de Sovjet Unie treedt als spelertrainer in dienst bij de Zwitserse club Innsbruck.

Bijna snelschaken: 18 zetten in een half uur

Kasparov breekt in onduidelijke stelling met een pion meer af

LENINGRAD — Wat begon als een 'vluggertje' was na vijf uur een ingewikkelde afgebroken stelling met licht voordeel voor de titelhouder. Gari Kasparov en uitdager Anatoli Karpov leken in de 22e partij van hun tweekamp het wereldrecord snelschaken te willen breken.

Binnen een half uur hadden ze beiden achttien zetten gedaan. Na vijf uur spelen gaf Kasparov zijn 41e zet met wit onder couvert af. Hij heeft een pion meer dan Karpov. Het was met nog zeventien stukken op het bord onduidelijk of de stelling voor de wereldkampioen gewonnen was dan wel niet meer dan een remise zou opleveren. Vandaag wordt de 22e partij uitgespeeld. De stand is nu 10,5 - 10,5.

Voor de partij vrijdag begon, stonden de waarnemers verbaasd over de ovatie van de toeschouwers voor Kasparov. Voor hem bleek plotseling weer meer waardering te bestaan dan voor Karpov, die gezien zijn lange studententijd in Leningrad min of meer een thuiswedstrijd speelde. Eerder had Kasparov ontkend dat hij Jevgeni Vladimirov als een van zijn secondanten zou hebben ontslagen.

Een tweede verrassing was een reclame-uiting op het strijdtoneel. Er hingen twee borden met wervende teksten. Een voor een Finse bankinstelling, het andere met het logo voor de Goodwill Games van 1990 in Seattle. Aangenomen werd dat dit de eerste reclame in de historie was bij het schaken in de Sovjet Unie.

In de 22e partij opende Kasparov met zijn dame-pion, waarmee hij het solide maar defensieve dame-gambiet aangaf. Dit werd beschouwd als een poging de partij naar rustig vaarwater te sturen in de hoop op een remise. Na achttien zetten bewonderden de toekijkende grootmeesters Kasparovs accuratesse en zagen ze hem op voordeel staan. Dit mondde uit in een voorsprong van een pion. Na afloop merkte grootmeester Taimanov op, dat Kasparov vandaag voor de overwinning kan spelen. Volgens David Bronstein zou de afgebroken stelling hooguit naar remise kunnen leiden.

Blue Hawks verliest met grote cijfers van Sta. Maria Pirates

WILLEMSTAD — Blue Hawks/Kodela heeft niets meer te zoeken in het ten einde lopende AA-klasse baseball-seizoen. De kleine theoretische kans die het nog bezat om door te dringen tot de play-offs vervloog gisteravond door de nieuwe nederlaag - de veertiende van het seizoen tegen acht gewonnen wedstrijden - die het van uitgerekend Sta. Maria Pirates/Petromar te incasseren kreeg.

Pirates was gisteravond de directe belanghebbende omdat het praktisch nog de enige ploeg is die aanspraken kan maken op kwalificatie voor de play-offs. De Sta-Maria-ploeg liet gisteravond geen twijfel bestaan over haar superioriteit. Via het knock-out systeem werd in zeven innings op niet mis te verstane wijze afgerekend met de Haviken: 13-2.

De ruim 100 toeschouwers werden niet lang in het ongewisse gelaten over de bedoelingen van de Pirates. In de allereerste slagbeurt al werd Blue Hawks op een 6-0 achterstand gezet. Dit dankzij een offensief van vijf honkslagen, waaronder drie tweehonkslagen, en twee veldfouten van de Hawks. De Sta. Maria-ploeg liet het daar niet bij. Mede daartoe in staat gesteld door het grote aantal misgrepen in het veld van Blue Hawks, slaagde de Pirates er in dit aantal te verdubbelen en een vroege beslissing te forceren. Blue Hawks bleef het antwoord hierop volkomen schuldig. Slechts tweemaal wist het een speler over de thuisplaats te loodsen. Beide punten kwamen in de vierde inning tot stand. De Kodela-ploeg sloeg in deze inning drie honkslagen (meer dan de helft van het uiteindelijke totaal); dit alles na reeds twee outs te hebben. De eindcijfers waren: 13 - 11 - 1 voor Pirates en 2 - 5 - 8 voor Blue Hawks.

Met het resultaat van gisteravond stelde Pirates niet alleen zijn deelneming aan de play-offs praktisch zeker, maar voor het eerst sedert de eerste ronde waarin men een goede start kende, ligt het record weer boven de 500. De ploeg heeft er nu 11 gewonnen en 10 verloren. Blue Hawks kan met een record van 8 - 14 de Pirates niet meer inhalen al zou het zijn resterende partijen in winst omzetten en Pirates alles verliezen.

Alpha/Mitsubishi bezit nog een hele kleine theoretische kans. Ook voor Alpha geldt dat het zich geen enkele nederlaag meer mag veroorloven, terwijl de Pirates daarentegen alle wedstrijden zouden moeten verliezen. Erg onwaarschijnlijk.

Het programma voor vanavond is: Alpha - Grootkwartier Stars en Sta. Rosa Indians - Wild Cats.

Loting voor de drie Europa-cupbekers

Ajax en Feijenoord tegen Olympiakos Pireaus en Borussia Monchengladbach

ZURICH — De loting voor de drie Europese bekertoernooi hebben een aantal verrassende wedstrijden opgeleverd. W te denken van het duel tussen Real Madrid en Juventus bij landskampioenen. Feijenoord ontvangt thuis Borus Monchengladbach, terwijl Ajax gastheer is voor Olympia Pireaus, de ploeg die Ajax een aantal jaren geleden uit de Eur pa Cup wipte. Ajax kan nu sportieve wraak nemen. Groning ontvangt thuis eerst Neuchatel Xamax uit Zwitserland.

De resultaten van de loting zijn als volgt:

EC 1 (Landskampioenen).
Real Madrid (Spa) - Juventus (Ita)
Vitkovice (Tsj) - Porto (Por)
Bayern Munchen (WDl) - Austria Wien (Oos)
Anderlecht (Bel) - Steaua Bukarest (Roe)
Celtic (Sch) - Dinamo Kiev (Sov)
Brondby (Den) - Dynamo Berlin (ODl)
Besiktas (Tur) - Apoel Nicosia (Cyp)
Rosenborg (Noo) - Rode Ster Belgrado (Joe)

EC 2 (Bekerwinnaars)
Lokomotiv Leipzig (ODl) - Rapid Wien (Oos)
Real Zaragoza (Spa) - Wrexhem (Wal)
Vitosja Sofia (Bul) - Velez Mostar (Joe)
Torpedo Moskou (Sov) - VFB Stuttgart (WDl)
Katowice (Pol) - Sion (Zwi)
Benfica (Por) - Bordeaux (Fra)
Nentori Tirana (Alb) - Malmø (Zwe)
Ajax (Ned) - Olympiakos Pireaus (Gri)

EC 3 (De Uefa-beker)
FC Groningen (Ned) - Neuchatel Xamax (Zwi)
Beveren (Bel) - Athletic Bolbao (Spa)
Glasgow Rangers (Sch) - Boavista Porto (Por)
Widzew Lodz (Pol) - Bayer Uerdingen (WDl)
Legia Warschau (Pol) - Inter Milaan (Ita)
Atletico Madrid (Spa) - Vitoria Guimaraes (Por)
Feijenoord (Ned) - Borussia Monchengladbach (WDl)
Gent (Bel) - Sportul Boekarest (Roe)
Raba Vasas Eto Gyor (Hon) - Torino (Ita)
Dukla Praag (Tsj) - Bayer Leverkusen (Wdl)
FC Barcelona (Spa) - Sporting Lissabon (Por)
Hajduk Split (Joe) - Trakia Plovdiv (Bul)
FC Tirol (Oos) - Standard Luik (Bel)
IFK Goteborg (Zwe) - Stahl Brandenburg (ODl)
Spartak Moskou (Sov) - Toulouse (Fra)
Dundee United (Sch) - Universitatea Craiova (Roe)

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

MUZIEKCURSUS (**6 oktober**): 18.00 uur vergadering - geb. Kultura y Edukashon, Sabana.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

Ook DOW in actie

Regatta-koorts al enigszins voelbaar

KRALENDIJK — De Regatta- week gaat naderen. Inmiddels is de DOW al bezig geweest met het renoveren van de toegangsweg naar het centrum van de regatta- activiteiten, die dit jaar weer rond Bonaire Beach Hotel (BBH) zullen plaatsvinden. De Regatta- koorts begint al voelbaar te worden.

Het strand van Playa Lechi, waar gewoonlijk de vele activiteiten na het zeilen worden gehouden, is eveneens sterk verbeterd, terwijl voor de kampeerders, die met hun tentje op Playa Lechi willen kamperen gedurende de Regatta-week, een eigen afgezet plekje in orde is gebracht. Ook de starttoren en het zenuwcentrum van de Regatta zijn op Playa Lechi gevestigd, terwijl de grotere activiteiten als de opening van de Regatta-week en de prijsuitreikingen zoals gewoonlijk weer rond het zwembad van BBH zijn gesitueerd. Bonaire Beach-hotel heeft al terdege rekening gehouden met deze toevloed van vakantie- gangers en een uitstekend programma opgesteld, dat zeker bij alle deelnemers en niet-deelnemers van de Regatta in de smaak zal vallen.

Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat is BBH in de weer voor de gasten, die er behalve een groot aantal gezellige activiteiten ook een smakelijk hapje kunnen vinden. Food and Beverage manager Dick Breuking heeft voor ieder wat wils klaar staan, zo bevestigde hij, waarbij er rekening is gehouden met de smalle beurs van sommige enthousiaste jonge zeilers die wel graag aan de Regatta deelnemen, maar niet altijd even draagkrachtig zijn. Voor de ouderen zal er weer speciale aandacht aan de happy hours worden besteed, die zoals bekend de laatste maanden een enorme populariteit hebben verworven onder de lokale gasten en de toeristen. Voor algemeen manager van BBH, Kees Fekkes, begint de Regatta reeds op zaterdag, waar de eerste gasten worden verwacht.

De laatste gasten van het zeilfestijn zullen dan weer op 20 oktober vertrekken, aldus Fekkes, die dan alle aandacht nodig heeft voor de aangekondigde charters van Carousel en Wainwright, die volgens Fekkes een aanzienlijk aantal gasten per week naar Bonaire en met name naar Bonaire Beach-hotel zullen brengen.

KRALENDIJK — Vrijdagmorgen heeft gezaghebber mr George Soliana uit handen van algemeen coördinator van de negentiende Internationale Zeilregatta, Niki Tromp, het programmaboekje voor het jaar 1986 mogen ontvangen. Het boekje werd gedrukt door Offset drukkerij Intergrafia en voor de eerste maal zijn in het programma behalve de routes ook de wedstrijdregels opgenomen in de Spaanse en Engelse taal. Ook de gedeputeerde van Toerisme, die eergisteren al het officiële Regatta-shirt en petje in ontvangst mocht nemen, ontving zijn programmaboekje evenals de pers dit toegestuurd heeft gekregen. In het boekje is veel informatie opgenomen voor de bezoekers, die niet altijd op de hoogte zijn van de belangrijke telefoonnummers of de verschillende zaken waar de gasten met plezier bediend zullen worden. Bij de foto: gezaghebber Soliana die uit handen van algemeen coördinator Niki Tromp en in het bijzijn van de wedstrijdleider Cees Siebesma het programmaboekje in ontvangst neemt.

Motivatie-cursus voor buschauffeurs

WILLEMSTAD — Het autobusbedrijf Curacao (ABC) is deze week van start gegaan met een motivatie- cursus voor de buschauffeurs. De cursus duurt twee weken. Het is de eerste keer dat een dergelijke cursus bij dit bedrijf georganiseerd wordt en het ligt dan ook in de bedoeling dat al het personeel een motivatie- cursus zal volgen.

Vrouw beroofd

WILLEMSTAD — Ter hoogte van de telefoon- centrale aan de Sta Rosaweg werd gisteren rond zes uur in de namiddag, een dame door een onbekende man aangevallen. Hij beroofde haar van haar schoudertas waarin geld en een aantal belangrijke papieren zaten.

Verkoop in beslag genomen goederen uitgesteld

NAC niet ontvankelijk in eis vijf miljoen declaraties

WILLEMSTAD — Terwijl rechter Warnink de verkoop van de door de ontvanger vanwege verschuldigde winstbelasting in beslag genomen roerende goederen van het Nederlands Antilliaanse Constructie- bedrijf tot 30 oktober verboden heeft, vond hij de NAC niet ontvankelijk in haar eis tegen het eilandgebied voor circa vijf miljoen gulden aan onbetaalde declaraties, al moet de overheid wel binnen 24 uur de gevraagde bankgaranties verlagen.

Dat is de ballans van twee kortgedingen die NAC had aangespannen tegen de ontvanger vanwege het beslag dat de ontvanger gelegd had op de maatschappij, en voor vijf miljoen gulden aan door de overheid onbetaalde declaraties van de aannemer. De beslagname geschiedde op basis van een aanslag voor 151 duizend gulden aan winstbelasting over boekjaar 1985 op 29 augustus. Op 5 september volgde een dwangschrift, en toen het betalings- bevel niet werd opgevolgd in beslag neming van auto's, kranen, lasapparatuur en andere machines met bericht dat die op 3 oktober, zouden worden verkocht. NAC bestreed de belasting- schuld niet maar wees erop dat de termijn van twee weken na de aanslag niet vestreken was bij de in beslagname. De ontvanger beriep zich op "gerechtvaardige vrees voor verduistering van onroerende en roerende goederen", die afwijking van de genoemde termijn mogelijk maakt.

Dit omdat men bezig zou zijn de goederen naar Nederland te verzenden, de directeuren daar reeds zijn en het personeelsbestand bijna tot nul is gereduceerd. Volgens NAC gingen de goederen slechts voor reparatie of verhuur naar Nederland, terwijl er ook waardevolle goederen naar Curaçao kwamen, in het kader van een normale bedrijfsvoering. De rechter deelde op basis daarvan de mening dat vrees voor verduistering niet aanwezig was. Aan de andere kant begreep hij de vrees van de ontvanger omdat voor de directeuren die, weliswaar om medische redenen, naar Nederland vertrokken geen plaatsvervanger werd aangewezen, terwijl het vertrek al vier tot vijf maanden van vaststaat. Ook heeft men veel mensen ontslagen en zelfs laten weten aan een tijdelijke liquidatie te denken. De vrees dat de goederen uit het bereik van de ontvanger zouden geraken achtte hij daarom wel reëel. Aan de andere kant staat vast dat NAC nog bezig is met een aantal grote opdrachten en ook nieuwe werkzaamheden kreeg.

Verkoop van de goederen zou de maatschappij in problemen brengen, en de rechter achtte de weigering van de ontvanger om de verkoop uit te stellen tot kort na het verstrijken van genoemde betalingstermijn daarom niet terecht. Aangezien het beslag geen reden meer tot vrees van het verdwijnen van goederen geeft besliste de rechter op grond van bovengenoemde overweging de verkoopdatum uit te stellen tot 30 oktober, teneinde NAC voldoende gelegenheid te geven tot betaling van het verschuldigde bedrag. Ten aanzien van de onbetaalde declaraties voor in totaal vijf miljoen gulden werd NAC niet- ontvankelijk verklaard. De opdracht voor de bouw van de tanks te Zwarte Berg aan de NAC werd door de overheid teniet- gedaan, terwijl de tanks in onvoltooide staat waren. De bouw van de overige tanks is vrijwel voltooid. Voor die overige tanks heeft de NAC conform de besteks- bepalingen voorschotten gekregen, die door een bankgarantie van de NAC gedekt moesten zijn.

De voorschotten zouden worden ingehouden op de betalingen voor verricht werk. De bankgarantie mocht ook worden verlaagd op hetgeen werd ingehouden op afbetaling van het voorschot. Bij de Zwarte Berg kreeg NAC een voorschot van tien procent van de aanneemsom, ofwel 4 miljoen gulden, maar aan een bankgarantie hiervoor is niet voldaan. NAC eiste - bij wege van voorschotvolgens haar opeisbare declaraties voor werk aan overige tanks 2,4 miljoen plus 150 duizend gulden rente, en op dezelfde wijze 2,8 miljoen voor de Zwarte Berg, naast verlaging van de bankgarantie. De overheid zei dat het voor de overige tanks slechts 1,17 miljoen verschuldigd is. Daarentegen is de NAC de overheid 4 miljoen schuldig, omdat het bedrijf in gebreke gebleven is de in het bestek voorziene zekerheid voor dit als voorschot betaalde bedrag te voldoen. De overheid voerde aan dat volgens een eerder kortgeding deze tegenvordering rechtsgrond heeft.

Hoewel de rechter erop wijst dat een kortgeding zich niet voor een dergelijke definitieve vaststelling leent en in bedoeld vonnis slechts "voorhands" de stelling van geen rechtsgrond verworpen is, leidt dat voorlopige oordeel ook voor dit geschil tot de conclusie dat van de eis van 5,2 miljoen van de NAC 4 miljoen door compensatie teniet gedaan is. Ten aanzien van de Zwarte Berg achtte de overheid de overeenkomst onder invloed van wilsgebreken van haar zijde tot stand gekomen. Het gerecht achtte zich zonder nader onderzoek niet in staat te oordelen of eiser niet overblijvende bedrag van 1,2 miljoen gulden te vorderen heeft. Overheid voerde onder andere aan dat het werk aan de overige tanks niet zo ver gevorderd is dat men dit reeds in rekening mocht brengen. Zowel bij de Zwarte Berg als de overige tanks zouden fouten of onvolkomendheden begaan zijn die het opeisen van declaraties in de weg staan.

Omdat voor deze vragen nadere bewijslevering door getuigen of deskundigen nodig is acht de rechter een kortgeding weinig geschikt om hierover te beslissen. Hoewel de overheid niet heeft kunnen aantonen dat bij de gunning van Zwarte Berg sprake was van wilsgebreken, is het tegenovergestelde evenmin bewezen, en is ook dit zonder nadere bewijsvoering niet mogelijk. Het beslissen over de resterende eis van 1,2 miljoen zou vragen om het "doorhakken van knopen" die hetzij de kwaliteit van de beslissing hetzij het karakter van een kortgeding geweld aan zou doen. Die beslissing hoort volgens de rechter thuis in een bodemprocedure die de NAC overigens al heeft aangespannen. Dit houdt in dat de vordering tot verlaging of de bankgaranties kan worden toegewezen, maar dat de eiser voor het overige niet- ontvankelijk moet worden verklaard, en als de overwegend in het ongelijk gestelde partij de proceskosten van duizend gulden moet voldoen, aldus de rechter.

Bij begin Papiamentu-cursus leerkrachten

Gezaghebber: stap in goede richting

KRALENDIJK — Met het ondertekenen van de inschrijvings- lijst voor het volgen van een cursus in Papiamentu, waaraan vrijwel alle kleuter- en basisschoolleerkrachten van Bonaire deelnemen, gaven gezaghebber mr George Soliana en gedeputeerde van Onderwijs, Franklin Crestian, het symbolische startsein voor de cursus Papiamentu die voorlopig zal duren tot 12 december en vervolgens zal worden afgesloten met een tweetal examens.

De lessen worden vooralsnog gegeven door een drietal docenten uit Curaçao, de dames Irene Anthony, Lucille Hernandez en de heer Wilfried Baromeo. Tijdens de opening van de cursus die werd bijgewoond door alle raadsleden die daarvoor de geschorste raadsvergadering hadden velaten, benadrukte gezaghebber Soliana dat het symbolische gebaar om in te tekenen voor de cursus niet alleen voor hem een noodzaak zou zijn, maar dat eigenlijk alle ambtenaren in de gelegenheid gesteld zouden moeten worden een cursus in de landstaal te volgen. Toch noemde gezaghebber Soliana deze dag een historische dag, omdat het hier inderdaad de eerste cursus Papiamentu betreft voor leerkrachten, die dan uiteindelijk hun kennis zullen kunnen overdragen aan de jongere generatie. Daarmee, aldus gezaghebber Soliana, wordt bijgedragen aan een stap in de goede richting waar de toekomstige generatie de gelegenheid zal krijgen het Papiamentu beter onder de knie te krijgen dan voor de ouderen ooit het geval is geweest. Tenslotte sprak mr Soliana de hoop uit dat alle deelnemers van de cursus succes zouden hebben met hun streven bevoegd te worden in het geven van de landstaal in het onderwijs.

Ook gedeputeerde van Onderwijs Franklin Crestian toonde zich verheugd dat er nu een begin is gemaakt met de voorbereidingen om Papiamentu dadelijk als vak in de basisscholen te brengen. Crestian deelde verder mee, sedert de week van het Papiamentu begrepen te hebben, dat op een enkele uitzondering na die om persoonlijke reden buiten het eiland moest verblijven, vrijwel alle leerkrachten met groot enthousiasme hebben laten blijken deel te willen nemen aan de cursus. Dat, aldus de gedeputeerde, heeft er zeker toe bijgedragen dat Papiamentu de kans heeft gekregen de plaats te bereiken waarop de landstaal recht heeft. Langzaam maar zeker nemen we de verantwoordelijkheid op de schouders, aldus Crestian, die daarbij dank wilde uitbrengen aan verschillende personen uit de onderwijswereld die alle krachten hebben ingezet om de voorbereidingen op tijd klaar te krijgen en bovendien een groot aantal activiteiten hebben ontplooid, zowel op Bonaire als op het eiland Curaçao.

Als gedeputeerde van Onderwijs weet Crestian de invoering van Papiamentu onder zijn verantwoordelijkheid, maar dat neemt niet weg, dat ook de andere leden van het BC hun steentje hebben bijgedragen. Nu Papiamentu als vak het komende schooljaar de basisscholen zal binnen treden, is het belangrijk om te weten, aldus Crestian dat Bonaire in deze zelfs een stapje voor is op Curaçao, nu vorige week in de vergadering van de eilandsraad door alle leden de spelling die op Bonaire gebezigd zal worden is gelegaliseerd. Curaçao is volgens de gedeputeerde van Onderwijs nog niet zover. Evenals gezaghebber Soliana stelde Crestian er trots op te zijn de lijst van inschrijvingen symbolisch getekend te hebben.

KRALENDIJK — Het ondertekenen van de inschrijvingslijst voor de cursus Papiamentu voor leerkrachten was een van de vele symbolische gebaren die gedeputeerde van Onderwijs, Franklin Crestian, de laatste drie jaren heeft verricht.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK CLOSING PRICES OCTOBER 3,1986

BritishP.	1,4425	JanYen.	6,472
GermanM.	49,95	CanD.	72,15
Gold	433,50	Silver	5,80

AMSTERDAM CLOSING PRICES OCTOBER 3,1986

Ahold	95,60	Naarden	90,00
Akzo NV	147,70	Nat.Ned.	81,00
Cred.Lyon.	89,50	Ned.Lloyd	174,50
Aegon	90,50	Philips	54,80
Fokker	59,80	Royal Dutch	200,50
Gist.Broc.	45,00	Telegraaf	331,00
Heineken	171,00	Unilever	474,50
KonPap.	155,50	Verto	43,50
KLM	47,00	VNU	326,00
Meneba	99,00	Index	280,00

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Baxter Labs.	16 1/4	unch	Hutton	42	- 1/4
Borg.Warn.	35 3/8	- 1/8	IBM	130 5/8	- 2 1/8
Burroughs	70 5/8	+ 1/8	ITT	49 1/8	+ 1/4
Campbell Rl.	20 7/8	unch	Lone St.Ind.	29 7/8	+ 1
Chrysler	36 7/8	- 1 1/8	McDonalds	57 3/4	+ 1 3/8
CocaCola	34 1/2	- 1/2	NCR	47 1/2	- 1
Contr.Data	26 7/8	+ 1/8	Pepsico	26 1/4	- 1/8
Delta Airl.	45 1/2	unch	Ramada Inns	6 7/8	+ 1/4
Diebold	39 1/2	- 1/4	Safeway	60 1/8	unch
Digital Eq.	92 1/4	+ 1 1/8	Seagram	60	- 1/8
Dupont	79	- 1	Teledyne	312	+ 1 1/8
East.Kodak	55	+ 1/8	Texas Instr.	110 1/2	+ 2 3/8
Firestone	24 3/8	+ 1/8	Textron	56	- 1/8
Gen.El.	71 1/4	- 1/2	Union Pac.	56 5/8	- 1/4
Genl.Dyn.	72 1/4	+ 3/8	Unocal.	23 1/4	+ 1/8
Genl.Motors	68 3/8	- 1/2	Varian Ass.	24 1/8	+ 3/8
Hewlett P.	38 3/8	unch	Warner Lamb.	53 1/4	- 5/8
Hilt.Hotels	70 1/4	+ 1/2	Williams Cos	18 1/4	- 1/8

DOW JONES

Industrials	1774,18	- 7,03
Transportation	811,88	- 2

AMERICAN STOCK EXCHANGE

Computer & Technology	105,96	- 0,87
Precious Metals	66,87	unch

REUTER.

McWilliam en Oehlers verwezelijken droom

Lokale theefabriek richt zich op export

WILLEMSTAD — Curaçao beschikt binnenkort over een eigen thee- fabriek. Het project is van Donny McWilliam en Harold Oehlers, die onlangs op de Antillen terugkeerden na bijna acht jaar gevangenis te Cuba vanwege vermeende oplichting in een koffie- handel.

Tijdens een persconferentie maakten Oehlers en McWilliam gistermiddag hun project bekend. De reeds opgerichte maatschappij Hardon Tea Company NV wordt met een lokale investering van 400 duizend gulden opgezet in een industriehal te Brievengat. Tussen de tien en zestien personen zullen te werk gesteld worden in de fabriek, die haar grondstof ontvangt van de firma Vriesthee in Nederland. Marktbescherming is reeds aangevraagd, en naar minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid Marco de Castro meedeelde in welwillende overweging genomen. De machines zijn reeds in bestelling, en kunnen binnen twee maanden geïnstalleerd worden, wanneer de definitieve goedkeuring van de investeerders verkregen is. Volgens de directeuren zal het product even goed maar zeker niet minder goed zijn dat de buitenlandse merken die hier verkocht worden. Dit omdat de leverancier van de grondstof een zeer goede naam heeft en de ook de gloednieuwe machines in de beste fabrieken ter wereld gebruikt worden.

De huidige importeurs wil men zo goed mogelijk tegemoet [illegible] leiding in handen te geven, waar de fabriek zich niet mee zal bezighouden. Besloten is om af te zien van de mogelijkheid om de thee onder licentie van een buitenlands merk te produceren, omdat dit de prijs slechts omhoog zal drijven. De prijs, zo garandeerde McWilliam zal niet alleen lager dan die van de huidige merken in de winkels zijn, maar de importeurs kunnen het tevens even goedkoop of zelfs goedkoper aanschaffen dan de buitenlandse thee plus vrachtprijs. Dat dit voor een land met een gedevalueerde munt als Venezuela nauwelijks mogelijk is gezien de productie- kosten hier, bestreed hij echter niet. Feit is dat de koffie die daar onder licentie geproduceerd werdt van inferieure kwaliteit is in vergelijking met het Amerikaanse of Europese product, terwijl dat met de Hardon producten niet het geval zal zijn, zo zei hij.

Om de kwaliteit te controleren in verband met de bescherming kan de regering gebruik maken van TNO in Nederland. De initiatiefnemers benadrukken echter dat die op geen enkele manier zal onderdoen voor de nu geliefde merken. Ook aan variatie zal het volgens hen niet ontbreken, omdat men naast verschillende soorten "zwarte" thee ook Ceylon en diverse vruchtsmaken ("flavoured") zal produceren. Belangrijk noemde hij het dat men zich vooral op de export gaat richten, met name in de regio. Door de vraag of hierbij ook aan Cuba gedacht wordt lieten de directeuren zich niet van hun stuk brengen. Als dat mogelijk blijkt zal men het zeker doen. Uit hun verklaringen bleek dat zij het plan voor een theefabriek reeds vóór de gevangenisperiode te Cuba hadden. Gebleken is namelijk dat men op Curaçao meer thee dan koffie drinkt, in tegenstelling tot sommige andere landen in de buurt. De twee of drie machines waarmee men wil beginnen produceren 120 theezakjes per minuut, hetgeen ruimschoot voldoende is voor de lokale markt en het op gang brengen van de export.

De Castro stelde het een goed project te vinden, met name omdat de toegevoegde waarde 55 procent is en men zich op de export gaat richten om de zo belangrijke deviezen binnen te brengen. De lokale consumenten- prijs zal bepaald worden door zijn departement, en in ieder geval niet hoger zijn dan die van de huidige merken op de markt. De fabriek zal tevens verplicht zijn een importeur die met het door hem geïmporteerde merk wil doorgaan tegemoet te komen, door de lokaal geproduceerde thee in dat merk te verpakken. of zoiets haalbaar is hangt van de commerciële haalbaarheid af, maar de bereidheid moet er in principe zijn. Dat de fabriek zoals het ernaar uitziet een monopolie- positie gaat innemen kan de regering volgens De Castro niet voorkomen. Als andere mensen met een serieus plan voor een soortgelijke fabriek komen zal dat uiteraard overwogen moeten worden, al lijkt de markt hiervoor te klein.

McWilliam zei te hopen dat men niet met eenzelfde project komt, al zal Hardon daar niets tegen ondernemen. Er zijn immers genoeg andere mogelijkheden in de lokale industrie die naar zijn mening nu eens op gang gebracht moeten worden. "Laten we niet blijven kopiëren.